

LAAPAALI KUPANJ WEI

LUKU

ŊMAAWA TƆ

Kutubtu

Takɛlaya kanɛ ka tɔ Luku ta kɛ Yuta tɔ, Kɛlɛkɛ tɔ kɛ, ɪ tɛmlɛ ntɛ lokotulo tɛmlɛ. Luku caakaya si ɪ hɔlɔ si Yesu kɛ yɛlaa tɛna waasɔlv ɪlɛna ɪ kɛɛsi Yesu lɔlvɛ nyɛma kɛ pɛ kpaɣav Yosɛɛfv tɔ halɛna Atam. Mpi tɔ, yɛlaa tɛna cɔsɔ kɛlɛ.

Yesu ta kɛ Yuta nyɛma tike nyɛɲ, ɪ sɔɔla yɛlaa tɛnaya, kasayampiya na kɔnyɛntɔnaa. ɪ kɛmɛɣa si ɪ pɛɛkɛɣi mpa pa lepa tɔ na ɪ waasi-wɛ (19:10).

Ɔsɔna pɛ faya Luku takɛlaya tɔ:

Yesu lɔlvɛɣv na ɪ pɛcaatɔ, titite 1-2

Yesu tɛmlɛ tayavɔɣv, titite 3-4

Yesu tɛmlɛ kɛ Kalilee, titite 5-9

Yesu pote kɛ Yosalem, titite 10:1-19:27

Yesu tɛmlɛ kɛ Yosalem, titite 19:28-21:1-38

Yesu sɛm na ɪ fem, titite 22-24

Mpi pɛ tɔɔ Luku ŋmaa takɛlaya kanɛ tɔ

¹ Ma yɔlv Teufiili, yɛlaa paɣalɛ maɣasaa si pɛ kɛɛsi mpi pɛ lepa tɔ hɛkv taa tɔɣɔ takɛlaya taa.

² ɪsu mpa pa nana pa ɪsɛ kɛ pɛ kancaalaya na pɛ pɛsi ɪsɔ Tɔm tɛmlɛ nyɛma tɔ.

³ Ma maɣamɛɣa ma tɛma yasɔɣv kɛ pɛ kpaɣav tɔm ntɪ tɛ kancaalaya tɔ, na ma nawa pɛ tampana tɛna. Pɛ tɔɔ kɛ pɛ lepa-m teu si mɛ kɛɛsi-ɲ tɔm ntɪ tɛ tɛna tɛcɔɲɲ ma yɔlv kupanɲ.

4 Si í cekæna pə tæna mpi pa seyses-a-ŋ tə pə tampana ke teu.

Isətaa tillu si paa lvi Isə lvm səlv Yohaani

5 Yuta wulav səsə Heləti waatu taa, kətulv nəyəlv i ka we Apiya kətəlaa looŋa taa, pá yaa-i si Sakali. I alv ka ké kətulv Aləŋ ləlvəy tə, pa yaa ílé si Ilisapeti.

6 Pa naale iní pa tənte ka keesa Isə ké. Pəcə pa təŋaya Tacaa kusəsutu na i kəheelitu tənaya teitei.

7 Ilisapeti ka ké kaalvlaya, íe pa feina pəyaya. Pəyele pa naale iní pa puwa.

8 Ḿpúyú kuyaku nakvli pə tala Sakali looŋa təmle waatu, íena í polo na í təŋna kətəyú təmle lapv ke Isə təsəle taa.

9 Ḿpúyú pa tə tete isu kətəlaa laki tə, íena pə kra Sakali si í svv na í wə tulaalvnaa ke hatoo kətaya tətəte tə.

10 Na yəlaa samaa tæna we awalí na pá təŋna Isə sələmvəy ke tulaalv wəpv waatu.

11 Tənaya Tacaa isətaa tillu nəyəlv i lu Sakali tə na í səŋ tulaalv kətaya təwəte ntəyəŋ tə.

12 Waatu wei Sakali nawa isətaa tillu íena səyəntv kra-i na i lanje ce.

13 Ama isətaa tillu heela-i si: Sakali taa nyá, Isə mv nyá sələmvəy. Nyá alv Ilisapeti ká lvi-ŋ apalvpəyaya, na n ká ha-keye hətə si Yohaani.

14 Nyá lanje ká heena-ke pə tu fei, na payale lanja ká hvləməna ka ləlvəy.

15 Pə taya pəlv, kaa la səsə ke Tacaa ísentaa. Ka kaa təŋ səlvməya yaa kənyənyəəm kəkəkəm napəli. Feesuyv Nəŋŋtə təŋ ká wee ka taa ké səsəm ke hatoo ka too lotu taa.

16 Kaa mæhna Iseyeli nyóma payale ke pa Caa Iso kin.

17 Kaa yoosi ka tæmle ke Iso isentaa na Feesuyu Nanhtu ton. Ka læmayasæle na ka ton ká wee isu Ilii. Kaa krenti caanaa na pa piya. Kaa la na kaanutvnaa tæh tampana. Kaa la ípúyú sí ká tayanu Tacaa ke yælaa kupampama mpa pa mvna i tæmle lapu tó.

18 Tænaya Sakali cɔ isɔtaa tillu sí: Nyá tøm tæne tæ we myu nte? Pæ taya pulu, ma weu isæntɔ tɔ, ma puwaya. Pécɔ ma alv mayamaya ná puwa.

19 Ípúyú isɔtaa tillu cɔ-i sí: Maya Kariyee ké, Iso cɔlɔɔ ma wee. Inu i tilina-m sí má yɔɔtænana-ŋ na má heeli-ŋ tøm kupantu tæne.

20 Mpi pæ tɔɔ n ta tona ma tøm nti tu te na tæ la tampana ke tæ waatu tɔ pæ tɔɔ n ká la kamumuka. Nyá nɔɔ kaa kuli, halæna wule nte ma tøm tæne tu la isu ma yɔɔtuyu tɔ.

21 Waatu inu tɔ na yælaa we awalí ké na pá taŋa Sakali na piti ké mpi pæ tɔɔ i taanŋa sɔsɔm ke hatoo pæ taa tæna tɔ.

22 Waatu wei i luwa tɔ i ta pæsi na í yɔɔtænana-we. Uena pele pá cækæna sí i ná puluyu pæ taa tæna. Ípúyú i yɔɔtænana-we na nin, na i nɔɔ sula mpu.

23 Sakali tæmle kuyeeŋ tema Iso tæsele sɔsɔle taa, uena í kpe.

24 Pæ lapa wee naale, uena i alv Uisapeti la teu. Ípúyú i ŋmela isɔtvnaa kakpasí na í tɔ sí:

25 Tacaa læsuyu ma feele tæneye pænenteŋe yælaa taa tɔ, kupantu ke i lapa-m sɔsɔm.

Iso tillu sí paa lvli Yesu

26 Pə kəma na llisapeti isətonaa la naatoso, ləna Isə tili isətaa tillu Kariyee ke Kalilee icate nte pa yaa si Nasaleti tə tə taa ké pəelə nəγəlv i kinj.

27 Pəelə inəyi Tafiiti ləlvəyv taa tv Yosēefv ka mvsaa, na pā yaa-i si Mali.

28 Isətaa tillu pola i kinj na í təmi-i si: Ma sēē-η. Tacaa we nyá waali ké, i hula-η pēēlē pə tu fēi.

29 Mpygy Mali lanje cəpəna isətaa tillu təm ntəyi səsəm, na í mayasi sēetv nti tə huwēē ke i taa i ta cəkəna.

30 Mpygy isətaa tillu təma-i si: Mali taa nyá, kəpantv ke Isə caana-η.

31 Nyəni, n ká la teu, n ká ləli apaləpu na n yaa-i si Yesu.

32 I ká la səsə na paa yaa-i si isətaa Isə Səsə Pəyalv. Tacaa Isə ká cēē-i i ləncē Tafiiti kawulaya.

33 I ká la Yakəpυ piitim nyəma wuləv səsə ke tam təə, i kawulaya kaa su tənaya.

34 Mpygy Mali pəssa isətaa tillu si: Isənayale pu la mpυ na má ta nyənta apaləv?

35 ləna isətaa tillu cə Mali si: Feesuyυ Nanjtv ká tiina nyá təə, na isətaa Isə Səsə ká lana i toma ke nyá kinj. Pə təə ké pəyaya ηka n ká ləli tə paa yaa-ke si yəlv nanjtv na Isə Pəyalv.

36 Nyəni, nyá ləlvəyv tv llisapeti wei pa yaakaya kaaləyaya tə, i haya apaləpəyaya həγə na i kpatəlaya, hal i isətonaa naatoso kəlv.

37 Pə taya pəlv, Isə tá kpisi pəlvəv se.

38 Mpygy Mali təma si: Ma tu ké Tacaa təmlē tv ké. Isə í mυ nyá nəγə. ləna isətaa tillu yēē-i na í tēē.

Mali puki llisapeti ke wiiluyυ

39 Wεε anι a taa kέ Malι kulaa na ί λoγo ι tαγι Yuta ιcαte nateli tα taa kέ pόoη taa.

40 I talaa ilena ί sυv Sakali tαγaya na ί see Ilisapeτι.

41 Waatu wei Ilisapeτι nu Malι seeτυ ke kpakpaa tα, mπoγό ι taa pαγaya γokaa na Feesuyu Nanηtu toη tii ι tα.

42 Na ί γoγoθena nαγo sαsaya si: Iσo koola-η kypantu ke alaa taa, na ι koola pαγaya ηka n ka lυli tαγo kypantu tαtα.

43 Halι ma taka ma tα kεle wei ι ka lυli ma Caa tα ι koma cαv na?

44 Ma nu nyά seeτυ na ma taa pαγaya γoκana lanhlumle ke kpakpaa.

45 Ama n nu lelen γoo. Pα taya pulv, n tema nyά taa na tαm nti Tacaa heela-η si ι kά la-η tα.

Malι yoo yontu

46 Mπoγό Malι tαma si:

Ma sama Iσo kέ hatoo ma lotu taa kέ ι kαλυγυ tα.

47 Ma lanle huluma na ma waasυlv Iσo pα tu feι.

48 Pα taya pulv,

ι nawa ι tαmle τυ konyantu mά.

Sanη waali yela tαna kά yaa-m si lelen nulv.

49 Pα taya pulv, Toma tαna τυ lapa-m

kypantu sαsαontυ ke sαsαm.

Ama ι hαte kέ sαsαle kέ.

50 I wiiki mpa pa nyan-na-ι

na pά see-ι tα pa pαtαtαle ke paa pepe wule.

51 I hulα ι toma ke sαsαm.

I yasa mpa pa lotu taa we ιsαcav hυwεε tα.

52 I kusa awulaa sαsaa ke pa kumlee tα,

na ί tαγoνι-wε.

I kusa konyantυnaa nyαη.

53 I hayasa nyαγoθυnaa ke tαγoηaya kupaηka.

Ἰ τῶνα τῶν τῶνα κε νῆν νῆν νῆν.

⁵⁴ Ἰ σενα ἰ ἰφαλα ἰσεγελὶ νῆμα τῶ.

Ἰ λαπα ντι ἰ κα συ τα λῆενῆνα σῖ ἰ κά λα τῶ.

⁵⁵ Ἰσυ ἰ κα heeluyu ta caanaa Apələham

na ἰ piitim nyəma ke tam τῶ τῶ.

⁵⁶ Mali caya Ἰlisapeti kin ἰsu ἰsətnaa tooso, ἰlena ἰ kpe.

Ἰσῶ ἰνῆν σῶν Ἰοῆανῖ ἰνῆν

⁵⁷ Πῶ κῶμα na πῶ tala Ἰlisapeti ἰνῆν, ἰlena ἰ ἰνῆν ἰνῆν.

⁵⁸ Μῦρῶ ἰ ἰνῆν νῆμα na ἰ ἰνῆν νῆμα nuwa σῖ Τακα λαπα-ἰ κῶραντῖ κε σῶσῶμ. Ἰlena pa na-ἰ πῶ κῶρεντῖ na pa λαη ἠεε σῶσῶμ.

⁵⁹ Πῶγα κῶρεντῖ λαπα πῶλεφῖ naanūwa ἰlena πῶ κῶ-κεγε πῶλεντῖ, na πῶ τῶν σῖ pa haa-κεγε ka caa ἠεε σῖ Sakali.

⁶⁰ Τῶνα κα τῶ γῶγῶτα σῖ: Aai, Ἰοῆανῖ κε pa yaa-ke.

⁶¹ Μῦρῶ πῶλε pa τῶμα σῖ: Νῶ ἰνῆν τῶ aweye pa yaawa ἠεε ἠεε?

⁶² Τῶνα pa γῶγῶτα na caa na ἰνῆν σῖ pa naa nte ἰ luyu wεε σῖ πῶ yaa-ke τῶ.

⁶³ Μῦρῶ ἰ ἰνῆν σῖ πῶ κῶνα-ἰ κῶρατα. Pa κῶνα, ἰlena ἰ ἠμα σῖ ka ἠεε ἠεε Ἰοῆανῖ. Ἰlena πῶ la pa τῶνα piti.

⁶⁴ Τῶνα Sakali nsəmle ἠεε κῶρα na ἰ suu γῶγῶτα, na ἰ san Ἰσῶ na ἠεε σῶσῶ.

⁶⁵ Μῦρῶ σῶγῶντῖ κῶ pa ἰνῆν νῆμα τῶ, na Yuta πῶντῖ τῶ νῆμα τῶ lakaya τῶ faaci.

⁶⁶ Pa τῶνα mpa pa nuwa τῶm τῶne τῶ pa maγasa-tῶyῖ pa τῶ na πῶ τῶν σῖ: Pepeye πῶγα κῶne kaa te na κά λα?

Pə taɣa puɓu, Tacaa ka we ka waali ké teu ké.

Sakali ná cele nyəntu na í keesəyi-təyi yontu taa

⁶⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ Fesuyu Nan̄ntu ton̄ kuləna Sakali ke səsəm, na í ná təmnaa na í suu tə yəɣətuyu si:

⁶⁸ Tə sa Tacaa Isɛyeli Iso.

I paasəna i yəlaa ke nənnə.

I heta-tuyu tá yomle.

⁶⁹ I ləsa-tuyu waasulu wei i wena toma tɔɣo i təmle tu Tafiiti luluɣu taa.

⁷⁰ M̀p̀r̀u in̄əyi i ka lapa na i kuyəɣətutu teləsəlaa kɔpama kpaali.

⁷¹ Halı i su i nəɣo si i ká ya-tuyu

ta kolontunaa na mpa pa luyu fei-tu tə pa niŋ taa.

⁷² Na í wii ta caanaa caanaa pətətəle,

na í təsı nəəsı pɛeluyu kɔpam mpi

í na-we paa pɛelaa na tampana tə.

⁷³ I ka tu yəɣətəna tuunav ke m̀p̀r̀ỳg̀ tá caanaa caanaa caa səsə Apələham kin̄ ké,

⁷⁴ si i ká ya-tuyu ta kolontunaa niŋ taa,

na tə paasəna i luyu nyəntu na səɣəntu fei.

⁷⁵ Na tə wee tənən̄h̄ ké i isəntaa.

Isayatu kaa wee haləna ta səm.

⁷⁶ Pəyaya nyá, paa yaa nyá si isəttaa

Iso Səsə kuyəɣətutu teləsulu.

Pə taɣa puɓu, n ká tɛɛ ta Səsə ke nəɣo

na n taɣanı i mpaan̄.

⁷⁷ N ká heeli i yəlaa ke isəna paa la

na pa isayatu taɣanı na pə ya pa nyəŋ tə.

⁷⁸ Ta Iso ké yulu pətətəle tu,

na i hólóyí suulu.

Ilim luki tanan̄ na pə tewa səsəm ke isəna tə,

m̀p̀r̀ỳg̀ i ka kəna tá nyuyu yaru.

79 Pu luna isətaa na pə waasi mpa pa we
səkpətuyv tɛɛ na pá nuki səm səŋ tɔ.
Pu la na tə nyi alaafəya mpaav.

80 Pəyaya təŋna piw na ká nyəŋ layatu na ká caya
nyutu taa. Haləna kuyan̄ku ka lu lseyeli nyəma taa ké
patəma tɔ.

2

Yesu Kilisiti lɔlvɔv (Matiyee 1:18-25)

1 Waatu ɪni ɪ taa ké Wulav səsə Akusi kpaalaa si paa
kala ɪ tetv təna taa yəlaa.

2 Kəkalyv kancalaya nyəŋku kune kv lapa Sili
kufəneɛ Kiliniyusi pəle taa.

3 M̄púyú paa wei ɪ pola ɪ ɪcate taa si pá kala-ɪ.

4 Pə tɔə ké Yosɛfv luna Nasalɛti ɪcate ke Kalilee na
í polo Yuta ke wulav Tafiti ɪcate Petələhem taa,

5 si pá kala í na ɪ amvsaya ahonto Mali. Pə taya
pɔlv, ɪ ké Tafiti lɔlvɔv taa tv.

6 M̄púyú waatu wei pa we təna tɔ, Mali lɔlvɔv talaa.

7 Ulena í lɔli ɪ kancalaya pəyaya ke apalvpəyaya.
Na í husi-keye wontu kv̄təȳv tətule taa na í takí-keye
saalasi. Pə taya pɔlv, təcayale taa tala-weye mɔvlaa
təsule.

Isətaa tillu pola tiikilaa kin

8 Tiikilaa napəli paa we ɪcate nté tə tawa taa na pá
fɛŋiɣi pa kaləkəŋ ke ahoo ahoo.

9 Təŋaya Tacaa isətaa tillu kəma pa kin na Tacaa
teeli na pa tɔə ɪsu kəkə səsəŋka nyaləməle. M̄púyú
səȳəntv kpa-weye səsəm.

10 Ama isɔtaa tillu tɔma-we si: Sɔɔntu í taa kpa-me. Pə taya pulu, ma kɔmaga si ma heeliyi-meɣe tɔm kɔpantɔ nti yɔlaa tɔna lanja ká heena teu tɔ.

11 Tɔm ntɔɣɔle si, pa lɔla-meɣe waasulɔ ke sanja ahoo aneɣe Tafiiti ɔcate taa wei ɪ kɛ Tacaa Kilisiti tɔ.

12 ɪ naa isɔna í ká nyɔna-ɪ tɔ. ɪ ká mayana pa husa ahulɔm nɔɣɔlɔ ke wontu kɔtɔɣɔu tɔtɔle taa na pá taka-ɪ saalasi.

13 Ḿpúyú isɔtaa tillaa samaa tuutuuma sɔɔsa isɔtaa tillu ɪnɪ ɪ tɔɔ kɛ kpakpaa na pá san Isɔ na yontu si:

14 Isɔ kele teeli tɔ tɔkpapa ke hatoo isɔtaa te.

Ate yɔlaa mpa ɪ sɔɔlaa tɔ pa lanja í hulɔmɪ.

Tiikilaa puki Petəlehɛm

15 Waatu wei isɔtaa tillaa yela tiikilaa na pá mɔli isɔtaa tɔ tiikilaa mpe pa tɔma pa tɔma si: Tɔ kɔli na tɔ polo Petəlehɛm tɔna, na tɔ ná mpi pə lapa na Tacaa heeliyi-tɔɣu pə tɔm tɔ.

16 Ḿpúyú tiikilaa lɔɣɔ pa tɪ na pá mayana Mali na Yosɛɛfɔ na pá husa ahulɔm ɪnɔɣɪ wontu kɔtɔɣɔu tɔtɔle taa.

17 Tiikilaa tɛma-keɣe nav, ɪlena pá keesi nti isɔtaa tillu ka tɛma-weɣe heeluyɔ ke ahulɔm ɪnɪ ɪ tɔm tɔ.

18 Ḿpúyú piti kpa pa tɔna mpa pa nu tiikilaa tɔm nti tɔ.

19 Ḿpúyú Mali tɔka tɔm nti tɔ tɔnaya ɪ taa na í mayasɔyi tɔ huwɛɛ.

20 Tiikilaa mpe pa mɔlaya kpente ɪlena, pá puɣulɔyi Isɔ sɔsɔɔntɔ na pá sanɪ-ɪ pə tɔna mpi pa nuwa na mpi pa nawa tɔ pə tɔɔ. Pə taya pulu, pə tɔna pə lapa teitei kɛ ɪsu isɔtaa tillu ka keesɔɣu-we tɔ.

Yesu hətɛ hav

21 Pəyaya ηke ka kuyeeη kōma na pə tala pələfei naanowa si pa peləyi-ke tō, pa ha-keye hətē nte isōtaa tillu ka heela-we na pəcō ka too kpaγa ka həγō tō si Yesu.

Pa kpaana Yesu ké Iso təsele səsəle

22 Mprōγō waatu wei pə tapa si Yoseefu na Malī pā kōti pa ti tayanoyu tō isu paa keesuyu Moisi kusəsutu taa tō, pa pona pəyaya ke Yosalem si pa hōlī-keye Taca.

23 Pə taya pulu, paa ηmaa mprōγō Taca kusəsutu taa ké si: Paa apalupəyaya kancaalaya nyəηka ηka Taca tənna-ke.

24 Na pa polaa si pa laki kətaya na ihokasi naale yaa alukukunaa naale isu paa keesuyu Taca kusəsutu taa tō.

25 Apalu nəγəlu i ka we Yosalem na pā yaa-i si Simiyəη. Apalu inu i təηaya tampana, na i isəle seena Iso təmlē, na i taηaa si i na wei i ká kəə na i waasi Iseyeli nyəma tō. Na Feesuyu Nanηtu we i waali.

26 Feesuyu Nanηtu inu i ka hōləna-i si i ká ná Taca tillu Mesii na pəcō i si.

27 Mprōγō Feesuyu Nanηtu lapa na i polo Iso təsele taa ké waatu wei ahuləm caa na i too pa pona-i si pa laki i tō ké mpi paa suwa tō.

28 Mprōγō i mu-i i niη taa na i see Iso si:

29 Pənentē Taca, nti n ka yəγətā tō n lapa-ti.

Ie yele nyá təmlē tō má na má tēna lanηhuləmle.

30 Ma nana ma isəpəle ke waasulo

31 wei n tayana yəlaa tēna isentā tō.

32 Fətəla wei piitimnaa ká nana tō.

Inəγəle Iseyeli nyəma teeli.

Simiyəη nawa cele nyəntu na i kpaali-ti

³³ Μπόγύ piti kpa ka caa na ka too na nti un i yóγota ka tóó ké mpv tó.

³⁴ Μπόγύ Simiyón koola-weyε kúpantv na í tó ka too Malí sí: Páyaya kanε ka nyante nté sí ká hu payale na ká kusí payale ke Iseyeli taa. Yólaa payale ká kpeesóna mpi i ká hólí-we tó.

³⁵ Pui kuli pa payale taa tómnaa tóó tákeelee. Lanwakälle sósóale ká tvi toto nyaya póγóó isu layate ke pa sapa-η.

Isó kuyóγotv telósolv alonyón Ana

³⁶ Isó kuyóγotv telósolv alonyón nýγolv i ka we tóna tótó. Asee lólvv taa tv Fanweli pεelo Ana. I kpatela teu tókunku. I saav i paalv tó, pusi naatosompýólaya ke pa cayaa úena ílé i sí.

³⁷ Na un i caya mpv halóna pusi nunaasa na liyiti. Iε Isó taseele taa ké i ka we tam na í laki Isó tэмle ke ilim na ahoo. Paa Isó sélémvγv i sélémáγi, paa nóhóktv i hókáγi.

³⁸ Simiyón pa tóna mπόγύ lavv tóγv un i kóma na í svv Isó ké sam, na í yóγotýóna pa tóna mpa pa tanaa sí Isó í waasi Yosalem tóγv Yesu tóm.

Pa máláγi kpentε ke Nasaleti

³⁹ Waavv wei pa tεma pε tóna mpi pa keesa Tacaa kusávstv taa tóγv lavv tó, Yosεfv na Malí pa mela pa te Nasaleti ke Kalilee.

⁴⁰ Mpv tó na páyaya tóna piv na ka tónvγv tákáγi na ká tóna layatv nyám ke teu na Isó we ka waali.

Yesu ké Isó taseele taa

⁴¹ Paa pánaya nka Yesu nyóma pukaya Yosalem ke Tεεv acima tóγv ké.

⁴² Yesu lólvv pánaya naanvwa na naale nyónka taa pa pola acima tótó isu pa tv pukúγv tó.

⁴³ Acima wεε kōma na a tε ilena ι nyóma tu mpaav na pá kpeη. Ama Yesu ná saala Yosalem, na ι nyóma ta nyi mpu.

⁴⁴ Pελε paa huɔwa si ntanyi ι wε tɔntaa lelaa taa, haləna pá tɔ ilim na pə tɛm ilena pá suv-ι pεεkɔyɔ ke pa lɔlɔyɔ nyóma na pa asəmaa kiη.

⁴⁵ Pa ta na-ι, ilena pá tayani Yosalem ke mɔlɔyɔ si pa pεεkəyi-ι.

⁴⁶ Pə lapa kuyeeη tooso ilena pá na-ι Isɔ təsεele taa na í caya Yuta nyóma seyeşəlaa səsaa kiη na í nukɪ pa seyeşyɔ na í pəsəşyi-weyε tɔmnaa.

⁴⁷ Na ι nyəm na nti ι cəəkaya-wε tɔ tə lapa pa təna mpa pa nukaya tɔyɔ piti ké səsəm.

⁴⁸ Waatu wei ι nyóma na-ι tɔ sɔyɔntu kra-wε. Ilena ι too təmɪ-ι si: Ma pəyaya, n lapa-tuyɔ mpu suwe? Nyəni, má na nyá caa tə pεεka-η na laηwakəlle səsəle ké.

⁴⁹ Ḿpóyó Yesu cəwa si: Pepe tɔɔ ké mə pεεkaya-m? I ta nyi taa si pə wεε ké si má wεε ma Caa təyaya taa?

⁵⁰ Ama pεle pa ta cekəna nti ι yɔyɔta mpu tɔ.

⁵¹ Tənaɔa ι təηa-wε na pá məli Nasaleti, na í nukəna-weyε pə təna pə taa. Ama ι too təka təm tənε inɪ tə tənaya ι taa.

⁵² Yesu təηna puw na ι layatu nyəm təηna səsəyɔ, na Isɔ na yəlaa pa laηa təηna-ι hεεnav ke tam.

3

Isɔ lvm sɔlv Yohaani waasv

(Matiyee 3:1-12; Maləki 1:1-8; Yohaani 1:19-28)

¹ Waatu wei wulav səsɔ Tipεε kawulaya pusɪ lapa naanɔwa na kakpasɪ tɔ, Pəηsi Pilatɪ ná ké Yuta kɔfəneε, na Helɔti náá ké Kalilee wulav, na ilé ι neu

Filipv náá tákı kawulaya ke Itulee na Təlakoniti pə tetv taa, na Lisaniya náá ké Apileni wulav.

² Uena Ana na Kayifi pəle pa ké kətəlaa səsaa təyo Iso təm kəma Sakalı pəyalv Yohaani taa ké wulaya tetv taa.

³ Na í cəo Yaatanı tetekəle təna na í heeliyi yəlaa sı pá layası tənte, na pá sə-weye Iso lvm na Iso husı pa isayav.

⁴ Uena pə lá ısu paa ηmaav Iso kuyəyətutv teləsulv Isayii takəlaya taa tə sı:

Nəyəlv yəyətəyəna nəyə səsəya ke wulaya tetv taa sı, í tayanı Tacaa mpaav, í hee-ı mpaısi na sı siyisi.

⁵ Paa suuli kətəalomıη təna.

Paa yəsı pəóη na pulası təna.

Paa siyisi təkəelənaa. Paa kuli pəe təna.

⁶ Na yuləpiya təna ká ná ıəna Iso waasəyi-tv tə.

⁷ Yohaani yəyətəya samaa wei ı kəηaya ı kin sı í sə-weye Iso lvm tə sı: Akala piya mə, awe kpaala-mə na í seeki Iso pááná nna a kəη tə?

⁸ ı la mpa pa yela isayav tə pa kulapəle. ıle í taa teləsəyi ləlv sı mə caa kəle Apəlaham. Ma heeliyi-mə sı ye təle tə təo ıle, Iso pəsəyi na í la na pəe ane á pəsı Apəlaham piya.

⁹ Pa təma laale tuyv ke tun sı pa huɣu-ı na ı tēē ké te. Tuyv ηku ku luləyi pəe kupaana tə, paa hu-ku na pá tv kəkə.

¹⁰ Tənyaya samaa pəəsa Yohaani sı: Ye mpv nti na ntiyi tu la?

¹¹ Yohaani cə-we sı: Ye wei ı wəna tokonaa ke naale í pasa wei ı feina tə. Na ye wei ı wəna kətəyəv ílé í la mpv tətə.

12 Μρύγύ pə kpeŋna lampuu mulaa na pá kəw i kin si í sə-weyε Isə lum, na pá pəəsi-i si: Taca, nti na ntiyi tu la?

13 Yohaani cə-we si: I taa mu na pə tεε isəna paa suwa tə.

14 Yooola ná pəəsi-i tətə si: Na tá se, nti na ntiyi táa la? Μρύγύ Yohaani cə pele si: I taa muyuli nəγəlv. Pəcə í taa tu nəγəlvγu təm. Mə laŋa í heena mə kvfelvγu.

15 Yəlaa tεεlayaa teu si pulv ká la, haləna pá kəw pá suv mayasvγu ke pa taa si, yaa Yohaani kele Mesii iní.

16 Iləna Yohaani heeli pa təna si: Ma ilε, lum ke ma səw-mε. Ama nəγəlv wεε i kəŋ, ílé i kəla-m. Halí ma ta tala má wəγəsi i nəwheε taa ntəŋkpala mayamaya. Feesuyu Nanŋtu na kəkə ke ílé i ká sə-mε.

17 I təkə i kvfalvγu ke i niŋ taa. I ká fala pə təna təcayacaya na í suu pee ke kprú taa. Ama i ká tu lətv ke kəkə ŋka kaa ten tə ka taa.

18 Seyesəŋ waani waani ke mρύγύ i kaakayana samaa na í heeliyina-weyε Laapaali Kupaŋ.

19 Yohaani ka kaləna wulav Heləti ke timpí i kpaγa i taalv alv Helətiyatí tə, na isayav təna nti i ka lapa tə tə tə,

20 Μρύγύ i ləla isayav lentí tətə, i kpa Yohaani na í təkí-i saləka.

*Yesu Isə lum səv
(Matiyee 3:13-17; Maləki 1:9-11)*

21 Yohaani təŋna yəlaa tənaya Isə lum səv, iləna Yesu náá polo tətə na pá sə-i.

22 Waavt wei Yesu təŋna sələmvγu tə, isətənvγu tulaa na Feesuyu Nanŋtu tii i təw, na pá naakí-i isu alukuku. Na pá nu nəγəlv nəγə ke isətəa si: Nyayale ma luyu tεε Pəyaya, ma laŋle heena-ŋ səsəm.

Yesu lɔlvɔv looŋa nyáma
(*Matiyee 1:1-17*)

²³ Yesu caalɔvɔv ɪ tɔmlɛ kɛ waatv wei kɛ mpv tɔ, ɪ pusi wɛ ɪsu hiu na naanɔwa, na yɔlaa nyɛnaɔa-ɪ ɪsu Yosɛɛfv pɔyaya. Yosɛɛfv ná kɛ Heli pɔyaya,

²⁴ na Heli kɛ Matatɪ pɔyaya, na Matatɪ kɛ Lefii pɔyaya, na Lefii kɛ Mɛlɛci pɔyaya, na Mɛlɛci kɛ Yannayi pɔyaya, na Yannayi kɛ Yosɛɛfv pɔyaya,

²⁵ na Yosɛɛfv kɛ Matatiyasɪ pɔyaya, na Matatiyasɪ kɛ Amɔɔsɪ pɔyaya, na Amɔɔsɪ kɛ Nahum pɔyaya, na Nahum kɛ Isali pɔyaya, na Isali kɛ Nakayi pɔyaya,

²⁶ na Nakayi kɛ Maatɪ pɔyaya, na Maatɪ kɛ Matatiyasɪ pɔyaya, na Matatiyasɪ kɛ Semeyiŋ pɔyaya, na Semeyiŋ kɛ Yosɛci pɔyaya, na Yosɛci kɛ Yota pɔyaya,

²⁷ na Yota kɛ Yowanɔŋ pɔyaya, na Yowanɔŋ kɛ Lesa pɔyaya, na Lesa kɛ Soloparɛɛli pɔyaya, na Soloparɛɛli kɛ Salatiyɛɛ pɔyaya, na Salatiyɛɛ kɛ Neli pɔyaya,

²⁸ na Neli kɛ Mɛlɛci pɔyaya, na Mɛlɛci kɛ Atii pɔyaya, na Atii kɛ Kosam pɔyaya, na Kosam kɛ Ilimatam pɔyaya, na Ilimatam kɛ Ɛɛli pɔyaya,

²⁹ na Ɛɛli kɛ Yosuwee pɔyaya, na Yosuwee kɛ Iliyesɛɛ pɔyaya, na Iliyesɛɛ kɛ Yolim pɔyaya, na Yolim kɛ Matatɪ pɔyaya, na Matatɪ kɛ Lefii pɔyaya,

³⁰ na Lefii kɛ Simiyɔŋ pɔyaya, na Simiyɔŋ kɛ Yuta pɔyaya, na Yuta kɛ Yosɛɛfv pɔyaya, na Yosɛɛfv kɛ Yonam pɔyaya, na Yonam kɛ Iliyakim pɔyaya,

³¹ na Iliyakim kɛ Meleya pɔyaya, na Meleya kɛ Menna pɔyaya, na Menna kɛ Matata pɔyaya, na Matata kɛ Natan pɔyaya, na Natan kɛ Tafiiiti pɔyaya,

³² na Tafiiiti kɛ Seseɛ pɔyaya, na Seseɛ kɛ Opɛti

pəyaga, na Opeti ké Powaaasi pəyaga, na Powaaasi ké Sala pəyaga, na Sala ké Naasəŋ pəyaga,

³³ na Naasəŋ ké Aminatarı pəyaga, na Aminatarı ké Atamiŋ pəyaga, na Atamiŋ ké Alini pəyaga, na Alini ké Isələm pəyaga, na Isələm ké Faləsi pəyaga, na Faləsi ké Yuta pəyaga,

³⁴ na Yuta ké Yakərvu pəyaga, na Yakərvu ké Isaaka pəyaga, na Isaaka ké Apələham pəyaga, na Apələham ké Tala pəyaga, na Tala ké Nasoo pəyaga,

³⁵ na Nasoo ké Seluci pəyaga, na Seluci ké Lakao pəyaga, na Lakao ké Faləki pəyaga, na Faləki ké İpree pəyaga, na İpree ké Sala pəyaga,

³⁶ na Sala ké Kayınam pəyaga, na Kayınam ké Alafasatı pəyaga, na Alafasatı ké Sem pəyaga, na Sem ké Nowee pəyaga, na Nowee ké Laməki pəyaga,

³⁷ na Laməki ké Matusala pəyaga, na Matusala ké Henəki pəyaga, na Henəki ké Yaletı pəyaga, na Yaletı ké Maleleyee pəyaga, na Maleleyee ké Kayınan pəyaga,

³⁸ na Kayınan ké İnəsı pəyaga, na İnəsı ké Setı pəyaga, na Setı ké Atam pəyaga, na Atam ké Isə pəyaga.

4

Satanı maçasəyi Yesu

(Matiyee 4:1-11; Maləki 1:12-13)

¹ Yesu luna Yaatanı na Isə Feesuyu Nanəŋtu ton təə i kiŋ ke səsəm. Mıpıyú Feesuyu Nanəŋtu tənə-i wulaya tətı taa.

² İlena İləgəv maçası-i wee nule. İ ta təgə puluyv kuyeyəŋ inı i taa. Pə yoosa wee nule İlena nyəgəsı kpa-i.

³ Tənaɣa ɪləɣəv təma-ɪ sɪ: Ye n ké ɪsə Pəɣaɣa, yəɣətɪ na pələ tənə tə pəsɪ təɣənaya.

⁴ Ama Yesu cə-ɪ sɪ: Pa ηmaawa ɪsə Təm taa sɪ, pə taya təɣənaya tike ke yulə ka hikina weesuyu.

⁵ Mprúyú ɪləɣəv pona-ɪ timpɪ pə kulaa tə, na í krentɪ antulinya kawulasɪ tənaya təm kuləm na í huli-ɪ.

⁶ ɪlena í təmɪ-ɪ sɪ: Maa ha-η pə toŋ na pə teeli tənə. Pə taya pulə, ma niŋ taa ké pa tɔ pə tənə, na má nəkaa ma ha wei ma səlaa tə.

⁷ ɪle ye n ka hənta-m atɛ, n ká kpaɣa pə tənə.

⁸ Ama Yesu cə-ɪ sɪ: Pa ηmaawa ɪsə Təm taa sɪ, n ká sɛɛ nyá Caa ɪsə, na ɪ tike ɪ təmlɛ ke n ká la.

⁹ Mprúyú ɪləɣəv pona-ɪ Yosalem na í kpaasi-ɪ ɪsə təsɛɛle comcom nəɣə taa, na í təmɪ-ɪ sɪ: Ye n ké ɪsə Pəɣaɣa ηmaa atɛ.

¹⁰ Pə taya pulə, pa ηmaawa ɪsə Təm taa sɪ, ɪ ká heeli ɪ ɪsətaa tillaa ke nyá təm sɪ pá paasəna-η teu.

¹¹ Pəcə lentɪ weɛ tətə sɪ: Paa teeli-η pa niŋ taa ké teu təkpa sɪ pə taa kəə na pələ natəlɪ tɛ co-η.

¹² Ama Yesu cə-ɪ sɪ: Pa ηmaawa ɪsə Təm taa sɪ, n kaa mayasɪ nyá Caa ɪsə sɪ n ná ɪ waalɪ.

¹³ Waatv wei ɪləɣəv təma-ɪ mayasuyv ke pə tənaya mpv, ɪlena í tɛɛ na í taŋa wulɛ kufatɛ.

Yesu caaləɣɪ ɪ təmlɛ ke Kalilee

(Matiyee 4:12-17; Maləki 1:14-15)

¹⁴ Pələ pə waalɪ ɪle Yesu mələ Kalilee na Feesuyv Nanŋtv toŋ haɣa-ɪ, na ɪ təm yekəɣɪ həɣələyɔv ηkv kv tənə kv taa.

¹⁵ ɪ səɣɛsaya Yuta nyəma təkotilenaa taa na yəlaa tənə puyulaya-ɪ.

Nasaletɪ nyəma kisa Yesu

(Matiyee 13:53-58; Maləki 6:1-6)

16 Μρύγύ Yesu pola Nasaleti timpi ι puwa tɔ, na í suv Yuta nyéma təkotile taa ké kuyaku kuhesuyu wule, isu ι tu laki tam tɔ. Μρύγύ ι kulaa si ι kaləxi Isɔ Tɔm.

17 Uena pá cele-ι Isɔ kuyəɟɔtɔtu teləsulɔ Isayii takəlaya. Μρύγύ ι heta timpi pa ηmaawa si:

18 Taca Feesuyu we ma kin, na ι ləsa-m si má heeli Laapaali Kupaη ke konyəntɔnaa.

Na ι tila-m si má heeli saləkətɔnaa ke pa hetuyɔ tɔm.

Na yulɔmaa ke pa ise kuluyɔ tɔm.

Si má waasi mpa pa muyuliɟi tɔ.

19 Si má heeli-weɟe pənaɟa ηka

Taca ká waasi ι yəlaa tɔ ka kəntɔ tɔm.

20 Yesu tɔma uena í kpili-ke na í cela paasənɔ na í caya. Μρύγύ Yuta nyéma təkotile taa nyéma təna pama ise ke ι tɔɔ.

21 Tənaɟa ι suv-weɟe yəɟɔtuyɔ si: Tɔm nti paa ηmaawa na í tu nu-təɟi nənɔɔ tɔ, saηa nté tɔ lapa.

22 Μρύγύ pa təna pa tisa teu na pá sami-ι. Na ι kuyəɟɔtɔtu təna lapa-weɟe lelen, halɔ pá la-weɟe piti na pá tɔ si: Isu Yosɛfu pəyalɔ?

23 Tənaɟa Yesu tɔma-we si: Tampana tɔɔ, í ká te na í tuku-m ituule si: Fɛtu, fɛ nyá ti. Halɔ í ká yəɟɔti-m si má la ma ɔcate taa cənɛɟe mpi pə lapa Kapənahum na í nu tɔ.

24 Μρύγύ Yesu tasa-we si: Tampana ke ma heeliɟi-me yoo, paa nyənəɟi Isɔ kuyəɟɔtɔtu teləsulɔ nəɟɔluyɔ puluyɔ ι mayamaya ι ɔcate taa.

25 Ntəη ι nyəmá si alaa leelaa ka we paɟalɔ ke Isɛɟeli taa ké waatu wei wɔlaya lapa pusɔ tooso na ɔətɔnaa naatoso ke Ilii waatu taa tɔ. Halɔ nyəɟɔsi sɔsɔηsi lu tɛtu təna.

26 Paa na mpv Iso tá tili Ilii ke pa taa nǝǝlv kin. Ama alv leelu nǝǝlv wei i ka we Sitǝn tetv taa ké Salepǝta tǝ, i kin ke i tila-i.

27 Na Iso kuyǝǝtvv telǝsvlv Ilisee waatv taa tǝnvyv tǝ asilima kvǝn nyǝma ka we sǝsǝm tǝtǝǝ lseǝli. Paa na mpv pa ta waasi pa taa nǝǝlvyv i kvǝn. Ama Silii tv Naaman tike ke pa waasaa.

28 Waatv wei Yuta tǝkotile taa nyǝma nu i tǝm ntǝ tǝ, pǝ hanǝ-weǝe sǝsǝm.

29 Mǝrǝǝǝ pa kulaa na pǝ hǝmi-i na pǝ luna icate waal, na pa kraana-i hatoo puyv ŋku kv tǝ pa icate wee tǝ kv nyuyv taa, timpǝ pǝ lapa tokuyv tǝ, si pa tusiyi-i.

30 Ilena Yesu fayana pa hekv taa na í tee i nyǝnkv.

*Ilǝǝhilu nǝǝlv i tǝm
(Malǝki 1:21-28)*

31 Mǝrǝǝǝ Yesu pola Karǝnahum, Kalilee tetv taa icate natǝli, na í seǝsi-weǝe kuyakv kvhǝesyv wule.

32 Mǝrǝǝǝ i seǝesyv cǝpa pa lanǝ ke teu. Pǝ taya pvl, i seǝsa-weǝe na tǝn, i ta nyǝ.

33 Pǝ pamna apalv nǝǝlv ka we Yuta nyǝma tǝkotile taa na í hii ilǝǝv isayav nǝǝlv. Mǝrǝǝǝ apalv inǝ i koo sǝsǝm si:

34 Ee Nasalǝti Yesu, n caa-weǝe tá kin? Ta wakǝlvv ke n kǝma? Ma nyǝma-n teu, n ké Iso yvlv nanǝtv wei i tilaa tǝ.

35 Tǝnǝǝ Yesu kalǝna-i si: Hei nyǝ, su na ŋ se apalv inǝ i waal.

Mǝrǝǝǝ ilǝǝv pǝta-i samaa hekv taa na í yele-i na í se. Ama i ta lapǝ-i pvl.

36 Μρύγύ pə lapə yəlaa ke səγəntv na pá təη təma si: Hm, təm tənε. I yəγətəγəna aləγaa na apalətv na toma, na í təγənəγi-wε.

37 Μρύγύ i hətε yaa tətə təna taa.

*Yesu waasa kvətəntvnaa pəγalε
(Matiyee 8:14-17; Maləki 1:29-34)*

38 Yesu luna Yuta nyəma təkotile taa ilena í polo Siməη təyaya. Watv svəkaya Siməη yəsə ke səsəm, ilena pá wiina Yesu si í waasi-i.

39 Μρύγύ Yesu luηa i təə na í kaləna watv, na tə ya i təə. Tənya alv kula kpaκpaα na í caləsi-wε.

40 Ilim tv kpaκpaα, ilena pa təna mpa paa wena kvətəntvnaa ke waani waani tə pá kəna-wε. Μρύγύ i təna i niη ke paa wei i təə na pá hiki alaafəya.

41 Aləγaa maγamaya ná se yəlaa pəγalε waali na pá kooki si: N ké Iσə Pəγalv ké. Ama i kaləna-wε, i ta tisi si pá yəγəti: Pə taγa pəlv, pa nyəmá si i ké Mesii.

*Yesu lakı waasv ke Yuta tətə taa
(Maləki 1:35-39)*

42 Waatv wei tεv fema tə, Yesu luwa na í polo timpı yəlaa fei tə. Μρύγύ yəlaa samaa pεeka-i, haləna pá tala i cəlv. Pa luyv lapə si pá təkı-i, pá taa yelev na í tεε.

43 Ama Yesu cə-wε si: Aai, pə wεε ké si má heeli acalεε lenna ke Iσə Kawulaya Laapaali Kupaη. Pə taγa pəlv, pə maγamaya pə təə ké Iσə tila-m.

44 Tənya Yesu tεewa na í lakı waasv ke Yuta tətə taa pa təkotilenaa taa.

5

Yesu kpa ɪ kancaalaya ifalaa
(*Matiyee 4:18-22; Maləki 1:16-20*)

¹ Koyaku nakuli yəlaa nyəkayaa Yesu ké Iso Təm nuu təə, na í səha Kenesaleti lum nəgə.

² Ḿpúyú ɪ nawa kpuləh naale səha kuteh təə, na tiina kpalaa lu ɪ taa na pá polo pa puluh cətuɣ.

³ Ilena í kpa ɪ taa lehk taa, na kpuluyv ŋku ku ké Siməh nyəhku. Ḿpúyú ɪ sələma-ɪ si í hatələna-ɪ-kuɣv kuteh ke pəcə. Ilena í caya ku taa na í suu ɪ seɣesuyv taa.

⁴ Waatu wei ɪ tɛma-wɛɣe seɣesuyv tə ɪ heela Siməh si: Tuusi na ń polo luməh taa na í tv mə puluh na í puu tiina.

⁵ Siməh cə-ɪ si: Taca, tə tɛma wuu ke yem ké tɛv na kv fem, tə ta puu pulv. Paa na mpv n təma si má tv tə, ma tu.

⁶ Pa tv mpv ilena pá puu tiina ke səsəm pə tu fei, hal pa puluh caakaya cəluɣ.

⁷ Ḿpúyú pa hata pa taapalaa mpa paa wɛ kpuluyv lehk taa təɣə niŋ si pá kəə pá səna-wɛ. Pɛɛ pa kəma ilena pá ləsi tiina na pá suuli kpuləh inɪ ɪ naale, haləna pə ŋmilisiyi-wɛ.

⁸ Siməh Piyɛɛ nawa mpv, ilena ɪ lun Yesu ke akula ke kprakaa na í tə si: Taca, taa kpətəna-m, ma ké isayav maɣamaɣa ké.

⁹ Pə taya pulv təə, tiina nna pa kpa mpv tə, a təəv ka lapa í na mpa paa wɛɛ təɣə səɣəntv ke səsəm.

¹⁰ Haləna pə la mpv tətəɣə ɪ taapalaa Sepetee pəyalaa Saaki na Yohaani. Tənaɣa Yesu heela Siməh si: Taa nyá pənente yəlaa ke n ká puu.

11 Pa læsa kpuləŋ ke lum taa, ilena pá yeke pə təna təpai na pá hu i waali.

*Yesu waasa tənvyv təo asilima kutəŋ tv
(Matiyee 8:1-4; Maləki 1:40-45)*

12 Yesu ka we icate natəli tə taa, na yulu wei tənvyv təo asilima kutəŋ waasa i təna tə i ka we təna. I na Yesu ilena í polo na í hənti-i ate na í wiina-i təkpeɛ si: Taca, ye n ka tisaya n taa waasi-m?

13 Ḿpúyú Yesu kusa i niŋ na í tokəna-i na í təmi-i si: Teu ma tisaa, alaafəya í la. Ḿpúyú i kutəŋ təma kpakpaa.

14 Ilena Yesu kpaali-i si: Taa heeli nəyolu. Ama tɛɛ kpakpaa na kətulu na-ŋ, ilena n̄ yiŋisi isu Moisi ka keesvyv tə, na pə la yəlaa ke aseeta.

15 Paa na mpv tə, i hətɛ təŋna yaav na pə puki, na samaa kotiŋi i kiŋ ke səsəm səsəm si pa nukɪ i seyesvyv, na í waasəŋi-wɛyɛ pa kutəməŋ.

16 Ama inɪ i pukaya waatv waatv ke timpi timpi yəlaa fɛi tə, na i sələməŋi Isə.

*Yesu waasa kutəŋ kutvulyv tv
(Matiyee 9:1-8; Maləki 2:1-12)*

17 Kvyaku nakvli Yesu seyesaya. Pə pamna Falisanaa na Isə Təm seyesəlaa mpa pa luna Kalilee na Yuta pa acalɛɛ təna taa na Yosalem tə paa we təna na pa caŋaa. Na Taca toma ka we Yesu kiŋ na i laki na kətəntvnaa hikiŋi alaafəya.

18 Ḿpúyú yəlaa səŋəla kutəŋ kutvulyv tv nəyolu na kpatələ, na pá pɛkəŋi si pá tana-i Yesu kiŋ ke kutuluyv taa na pá su-i i isenta.

19 Ama yɛlaa samaa tɔɔ pa ta na timpi tɔɔ paa sɔsɔna-i tɔ. Ilena pɔ kpaana-i lɔputu tɔɔ na pɔ wesi-ti, na pɔ tisi i na i kpatɔle ke samaa heku ke Yesu isentaa.

20 Waatu wei Yesu nɔ pa naani tɔ i tɔma si: Ma taapalu, nyɔ isayatu husaa.

21 Tɔnaya Iso Tɔm seyesɛlaa na Falisanaa pa sɔ miituyu si: Aweyele ine inɔ na i kpakɛgi i ti na i keesɛyɛna Iso? Awe pɛsɛgi na i husi isayatu, ye pɔ taya Iso paasi?

22 Ama Yesu nɔ cekɛna pa huwɛɛ, ilena i pɔɔsi-wɛ si: Pepe tɔɔ kɛ i huuki nɔpɔyɔ mɔ taa?

23 Nti tɔ yɔyɔtuyɔ kɛlɛna tɛlɛv? Nyɔ isayatu husaa, yaa kɔli na n tɔ?

24 Tɔv, maa hɔli-me si Yɔlv Pɔyaya mɔ, ma pɛsɛgi na mɔ husi isayatu ke ate cɛnɛ.

Tɔnaya i tɔma kutɔntu si: Kɔli na n kpaɔa nyɔ kpatɔle na n kpe.

25 Tɔnaya i kɔla kpakpaa ke pa tɔna pa isentaa, na i kpaɔa kpatɔle nte tɔ tɔɔ paa husa-i tɔ na i saɲ Iso na i kpeɲ.

26 Mɔpɔyɔ pɔ lapa pa tɔnaya piti kɛ sɔsɔm na pɔ saɲ Iso. Halɔ pɔ la-wɛye sɔyɔntu na pɔ caɲ pɔ yɔyɔti si: Ama pɔwɛ, saɲa ke tɔ na kɔkɔlɔ tɔm.

Yesu yaaki Lefii

(Matiyee 9:9-13; Malɔki 2:13-17)

27 Mɔpɔyɔ Yesu luwa na i mayana lampuu mɔlv nɔyɔlv wei pa yaa si Lefii tɔ, na i caya i lampuu tɔmɔle. Ilena i tɔmi-i si: Kɔli na n tɔɲi-m.

28 Mɔpɔyɔ Lefii kɔlaa na i yele pɔ tɔna na i hu i waali.

29 Μρύγύ Lefii lapa-ι muulle ke teu ke ι təyaga taa, na pá na lampuu mɔlaa paɣale na yəlaa lelaa pá caɣa təyəu.

30 Μρύγύ Falisanaa na pele pa Iso Təm seɣesəlaa pa kəma na pá pəəsi ι ifalaa ke imiitan si: Pepe təu ké mə na lampuu mɔlaa na asayaa í krenta tətəyole na tənyəle?

31 Ama Yesu cə-we si: Pə taɣa alaafəya nyəma nyuləyənə fetaa, ama kətəntənəa ké.

32 Ma kəmaɣa si ma heeliyi asayaa si pá layasi, pə taɣa kypama.

*Yesu keesəyi nəhəkvtv təm
(Matiyee 9:14-17; Maləki 2:18-22)*

33 Μρύγύ yəlaa napəli pa təma Yesu si: Yohaani ifalaa na Falisanaa nyəma pa həkəyi nəəsi ke tam na pa sələməyi pə waatənəa, na nyá nyəma náá təki na pá nyəki yem.

34 Ilena í cə-we si: I ká pəsi na í la na akpaɣalv taapalaa həkə nəyɔ na í na-we pá wee? Aai.

35 Ama pu kəu pə keesi kuyaku nakvli, ilena pá ləsi-ι pa hekv, ile waatu inəyi paa həkə nəyɔ.

36 Μρύγύ ι tasa-weɣe ituule ke tukuɣu tətə si: Paa cələyi puɣv kufalvɣv təu na pá tə kypənuɣv. Pá lapa mpv, pa wakəla kufalvɣv. Pəyele saaliya kaa mɔna kypənuɣv.

37 Nəyəlɔv kaa suu səlvm kvfam ke səlvm hulun kypəɳ taa, təfə səlvm kvfam yasəyi hulun kypəɳ inəyi na pə ti na hulun wakəli yem.

38 Ama hulun kvfan taa ké pa suuki səlvm kvfam.

39 Yvlv wei ι təma səlvm kypəpvm ke nyəəu tə, ι luɣu u lakı apila. Pə taɣa pvlv, kypəpvm ke yəlaa san.

6

*Yesu kele kuyaku kuhεεsuyv tv
(Matiyee 12:1-8; Malaki 2:23-28)*

¹ Μρύγύ Yesu na ι ifalaa pa fayana tαγωναα pee taale nateli tα taa kέ kuyaku kuhεεsuyv kuli kv wule. Tαnaya ι ifalaa suv tαγωναα pee nyηjka ke peluyv, na pά nuγutiγi pa nin taa na pά salayi.

² Μρύγύ Falisanaa napeli pa pασα-we si: Pepe tα kέ ι laki mpi pα fei lapv ke kuyaku kuhεεsuyv wule tα?

³ Tαnaya Yesu cα-we si: Ye mpv ι ta kala mpi Tafiiti lapa waatu wei nyαγσι pu ι na mpa paa we ι cαlα tα?

⁴ Isαna ι suv Isα tαyaya taa na ι kraγa potopotonaa mpa paa su Isα tα na ι tαγo na ι ha ι taapalaa tα. Pαyele pα fei si nαγελv ι tαγo-weγe yem na pα ta kέ katαlaa.

⁵ Μρύγύ Yesu tasa-weγe heeluyv tαtα si: Yulv Pαyaya maγale kuyaku kuhεεsuyv sαsα tαtα.

*Nkpalαkpekaya tv
(Matiyee 12:9-14; Malaki 3:1-6)*

⁶ Μρύγύ Yesu suv Yuta nyαma tαkotile taa kέ kuyaku kuhεεsuyv kuli kv wule na ι seγesαγi. Pα pamna apalv nαγελv ι we tαna na ι ηkpalaya ntαγoη nyηjka kpekaa.

⁷ Na Isα Tαm seγesαlaa na Falisanaa cayaa na pά keηna-ι teu, si pa naa si ι kά waasi yulv ke kuyaku kuhεεsuyv wule yaα isαna. Pa laki mpuyvle si pά hiki nti paa waanna-ι tα.

⁸ Ama ι cekαna pa hωwee, ilena ι tα ηkpalαkpekaya tv ιnι si: Kuli na η sαη hekv taa cαne.

Ilena ηkpalαkpekaya tv ιnι ι kuli na ι polo ι sαη tαna.

⁹ Na Yesu tɔ-wɛ si: Ma pɔɔsɔyi-me si tɔ mpaav taa, kɔpantɔ kɛ pɛ muna pɔ la kuyaku kɔhɛɛsɔyɔ wule yaa isayatu? Paa waasi yaa paa kɔ?

¹⁰ Tɔnaɔa Yesu nyɛna pa tɔna pa isentaa, na ɪ tɔ apalɔ inɪ si: Tɔv, loosi nyɔ ninɪ.

Ɔpɔyɔ ɪkpalɛkpekaya tɔ inɪ ɪ lapa mpɔ, ɪlena ɪ ninɪ hɛti.

¹¹ Ɔpɔyɔ pɔɔnɔ kpa-wɛyɛ sɔsɔm, na pɔ mayasɔyi isɛna pɔ la Yesu tɔ.

*Tillaa sɔsaa naanɔwa na naale kpav
(Matiyee 10:1-4; Malɛki 3:13-19)*

¹² Waatɔ inɪ ɪ taa kɛ Yesu kpa pɔyɔ taa kɛ Isɔ sɛlɔmɔyɔ, na ɪ sɛlɔmi ɪmpɔyɔ tɛv na kɔ fem.

¹³ Pɛ kɔma pɛ fe ɪlena, ɪ yaa ɪ ifalaa na ɪ lɛsi pa taa kɛ yɛlaa naanɔwa na naale, na ɪ ha-wɛyɛ hɛtɛ si tillaa.

¹⁴ Mɛ inɪ pa hɛla nɔtɔ. Simɔɪ wei ɪ cuyusaa si Piyɛɛ tɔ, na ɪlɛ ɪ neu Antɛli, na Saaki na Yohaani, na Filipɔ, na Paatelemii,

¹⁵ na Matiyee, na Tomaa, na Alɛfe pɔyalɔ Saaki, na Simɔɪ wei pa cuyusaa si Seloti tɔ,

¹⁶ na Saaki pɔyalɔ Yutaasi, na Yutaasi Isɛkaleeu wei ɪ lapa Yesu kɛ kɔlɔmɔtɔ tɔ.

*Yesu sɛyɛsɔyi samaa na ɪ waaki kɔtɔntɔnaa
(Matiyee 4:23-25)*

¹⁷ Yesu na ɪ ifalaa pa tiikayana pɔyɔ tɔv, ɪlena ɪ sɔɪ timpi taa pɔyɔ fɛi ɪpilisav na pɔ walaa tɔ. Tɔna inɔyi ɪ ifalaa pɔyalɛ na Yuta tɔna samaa na Yosalem nyɔma na Tiii na Sitɔɪ lɔm nɔyɔ nyɔma pa tɔna paa timsaa.

¹⁸ Paa kɔmɔyɔ si pa nukɪ ɪ sɛyɛsɔyɔ, na ɪ waasi-wɛyɛ pa kɔtɔmɔɪ tɔtɔ. Na ɪ waasa mpa pɛlɛ alɔyaa tɔkaya wahala tɔ tɔtɔ.

19 Samaa iní tēna í lukaya ké sí í tokiyina-í. Pə taya pulu, toma naali a ka we í kin na pá nukí a tan, na a waasəyi pa tənaya pa kutəməŋ.

*Kvpantv na isayavv
(Matiyee 5:1-12)*

20 Ḿpóyó Yesu kusa íse na í nyəni í ifalaa na í tō sí:
Mpa me í ké konyəntūnaa tō,
í nu leleŋ ké.

Mə tənna Iso Kawulaya.

21 Me mpə nyəyəsí wəna kayana tō,
í nu leleŋ ké.

Mu tēna na í haya teu.

Me mpə í wiiki kayana tō,
í nu leleŋ ké.

Í ká te na í won teu.

22 Paa yəlaa taa huuna-mə, yaa pa təyənə-mə, yaa pa tūv-mə, yaa pa ku mə nyəəŋ ke Yulu Pəyaya má ma tō, í nu leleŋ ké.

23 Waatu iní mə laŋa í hee səsəm na í paa teu. Pə taya pulu, mə kasəyaya ká tō səsəm ke ísətəa ké. Mpu iní pə mayamaya ke pa caanaa ka lapa Iso kvyəyətutu teləsəlaa.

24 Tonətnaa me mə təm we waiyo ké,
í tēma mə leleŋ təyov tō se.

25 Hayalaa me mə təm ná we waiyo ké mpə inəyi.
Í ká ná nyəyəsí ke teu tō se.

Mpa me mə woniyi kayana tō,
mə təm we waiyo ké ḿpóyó.

Í teŋ í caya ləyaya na ísəlvəm pə taa ké.

26 Yəlaa tēna í kōma na pá saŋ-mə, mə təm ká la waiyo ké. Mpu iní pə mayamaya ke mpə pa caanaa ka lapa Iso kvyəyətutu teləsəlaa pəpətnaa.

Səəli nyá kolontu
(*Matiyee 5:38-48; 7:12*)

²⁷ Μρύγύ Yesu təma si: Ma heeliyi mpa me í nukí ma təm tə si: I səəli mə kolontunaa, na í lá mpa paa caa-me təγə kúpantu.

²⁸ I kooli kúpantu ke mpa pa kooliyi-meγe mpusi tə. I sələməna mə isayalataa ke Iso.

²⁹ Wei í mara nyá ləkpaγasaγa, keesi-i leŋka. Nəγəlv í leeka nyá kpai, cele-i nyá cara tətə.

³⁰ Wei í sələma-ŋ, taa pemi-i, wei í leeka nyá kəwənam, taa pəəsi-i pə təm.

³¹ Mpi mə caa si yəlaa í la-me tə, mu la pələγe-wi tətə.

³² Ye mpa pa səələyi-me tə pa tike ké mə səələyi, ilə pepeye í tēewa tətə? Asaγaa maγamaγa ná səələyi mpa pa səəla-we tə pa tike tətəγə.

³³ Ye mpa pa laki-meγe kúpantu tə pa tike ke í ká təŋəyi na í laki, ilə pepeyele í tēewa? Μρύγύ asaγaa maγamaγa ná laki tətə mee.

³⁴ Ye mpa í tēələyi si paa te na pá feli-me təγə i təŋəyi na í kəntəyi, ilə pepeyele mə tēewa? Asaγaa maγamaγa ná tēələyi si paa te na pá feli pele təγə pa kəntəyi pa təma mee.

³⁵ Aai, í səələyi mə kolontunaa na í laki-wēγe kúpantu. I kəntəyi, í taa teləsi felvyu təm ke ləlv. Pu yele na mə kasəyaya təw səsəm, na í ká pəsi isətəa Iso Səwə pəyalaa. Paa fəwfeinaa na asaγaa, ilé i laki kúpantu ké.

³⁶ I laki təmaγa kúpantu ke teu isu mə Caa laki-meγe kúpantu tə.

Təma footuyu fei teu
(*Matiyee 7:1-5*)

37 Ʃ taa footi lelaa, pə taa kəə na Ʃə footi-me. Ʃ taa tu lelaa ke tasəkəle, pə taa kəə na Ʃə tu-meɣe tasəkəle. Ʃ hólí təmaɣa suulu ke timpi í pəntəɣəna təma tə, na Ʃə ká hólí-meɣe suulu.

38 Ʃ haaki na Ʃə ká haaki-me. Pə taya pulu, Ʃə ká maɣasi ké na pə su na pə wati na í ciɣiti na í nyəki na í pəli-me. Maɣasəlaya ŋka mə maɣasəɣəna lelaa tə, ŋkeɣe Ʃə ná kəŋ na í maɣasəna-me tətə.

39 Ḿpóɣú Yesu tasa-weɣe lenti si: Ntəŋ í nyəamá teu si yulum kaa pəsi na í hə i lelu, təfə pa naale paa hoti púúú taa ké.

40 Təmlə kpeleməlu ta kəli i hullu. Ama kpeleməlu í kəma na í nyi təkprəsəkprəsi, í na i hullu pa pəsə kulum ké.

41 Ʃsənaɣa pə lapa na ŋ naaki nyuliim wei i we nyá təɣəntəle isəpəle taa tə, na ŋ kaa na kprátóɣú ŋku ku we nyá maɣamaɣa nyá nyənte taa tə?

42 Ʃsənaɣale nyá pəsəɣi na ŋ tə si: Apan nyá səŋ təkpi na má ləsi nyá isəle taa nyuliim, na kprátóɣú we nyá nyənte taa? Cəsəlu nyá, ləsi kprátóɣú ŋku ku we nyá maɣamaɣa nyá isəpəle taa tə, Ʃəna pəcó ŋ ná teu təcɛɛɛi na ŋ ləsi nyá təɣəntəle isəle taa nyuliim ɛni.

*Pa nyəŋ tɣu na ku pile ké
(Matiyee 7:16-20; 12:33-35)*

43 Tɣu kupaŋku u luləɣi krai pile se, pəcó krai tɣu naa luləɣi pile kupante tətə.

44 Pa nyəŋna paa tɣu ŋku na ku pile cəɣə. Yulu kaa kooli tɣu ŋku pa yaa si fiki tə ku pee ke səsəu tə se, pəcó paa kooliyi tɣu ŋku pa yaa si ləsəŋ tə ku pee ke kəŋ tə tətə.

45 Yuləpan kupantu lukəna tuu i lotu taa kupantu kin ké. Ʃəna isayav ɛni i isayav luna tuu i lotu taa

isayatu kinj. Pə taɣa pɔlv, isəna yɔlv lotu taa tɔwa tɔ
m̄pógó i yəɣətaya hólǎgí.

Layatu na kɔmɛlɛɣ pa kutuluɣ ɲmav
(Matiyee 7:24-27)

⁴⁶ M̄pógó Yesu tɔma si: I yaa-m Tacaɔ Tacaɔ suwe
na u təɣəɣi ma kɔyɔɣətɔtɔ?

⁴⁷ Maa hólí-mɛɣe yɔlv í kɔma ma kinj na í nu ma
tɔm na í təɣ-ti pɔntɔ wɛ isəna tɔ.

⁴⁸ I nəɣəsəna ké isɔ yɔlv caakɔyɔ kutuluɣu ɲmav na
í huli na í tala atɛ kɔkɔpamɔyɔ na p̄ɔ́c̄ó í su kite tɔɣɔ.
Pəɣɔ kɔma na ká su ulɛna lɔm wati, haləna pə hola
ma-kv. Paa na mpɔ pə ta ciyiti-kɔyɔ kɔ ɲmatɔ teu tɔɔ.

⁴⁹ Ama wei i nukɪ ma tɔm na u təɣəɣi-ti tɔ, ílé i
wɛ ké isɔ wei i ɲma kutuluɣu kɛ atɛɣe yem tɔ, kite
kɔpantɛ fɛi. Lɔm hola mɔpa-kv, ulɛna kv ti kɔakɔpaa
na kv la asaala sɔsɔ kɛ yem.

7

Yesu waasa Lom yoolu yom
(Matiyee 8:5-13)

¹ Yesu kɔma na í te yələa kɛ faaci lapɔ, ulɛna í mɛli
Kəpənahum.

² Lom yoolu sɔsɔ nəɣəlv ka wɛna yom na i luyɔ
sɔv-i sɔsɔm. Yom inəɣi pə wukaya na í caaki sɛm.

³ I nu Yesu tan, ulɛna í tili Yuta nyɔyɔ nyéma napəli
si pá wiina-i na í kɔɔ í waasi i yom inɔ.

⁴ Pɛlɛ pa tala Yesu kinj, ulɛna pá wiina-i təkɔpɛɛ si:
Apalɔ inɔ i nəɣəsəna ń waasi-i.

⁵ Pə taɣa pɔlv, i sɔɔla ta piitim kɛ sɔsɔm, halɪ i ɲma-
tɔyɔ təkotile.

⁶ Tənaɣa Yesu təŋa-wɛ. ɪ kɔma ɪ kpɔtəna təyaya, ɪle yoolu ɪni ɪ tila ɪ taapalaa nté si: Taca, taa ku nyá təyi yem, ma ta tala si ń sɔv ma təyaya.

⁷ Halɪ mpɔv ɪnəɣi ma a huɔwa si ma ta tala má kɔɔ ma maɣamaɣa ke nyá kin. Pə tɔɔ ɪle, yɔɣɔti kuɣɔɣɔtu ke tɔm kulɔm na ma yom hiki alaafəya.

⁸ Pə taɣa pɔlv, ma ɪsəntɔ ma see ma sɔsaa ké. Páćó ma wena ma səkɔpema na pɛle pa laki ma luɣu nyəntv. Na má heela pa taa wei si ɪ polo cəne, ɪ puki ké. Na má heela wei si ɪ kɔɔ, ɪlé ɪ kɔɔ tɔtɔ. Páćó ye ma heela ma yom si ɪ la pəne, ɪ laki ké.

⁹ Yesu nu mpɔv, ɪlena ɪ sa yoolu sɔsɔ ɪni, na ɪ pəsəna samaa wei ɪ təŋaya-ɪ tɔ ɪ tɔɔ na ɪ tɔ si: Pəpɔtv fei lelen, paa ɪseɣeli taa maɣamaɣa ma ta nata yɔlv na ɪ tema ɪ taa na ɪsɔ ké ɪsəntɔ.

¹⁰ Yoolu ɪni ɪ tillaa kɔma na pá məli təyaya, ɪle pa maɣana yom ɪnəɣəle na ɪ alaafəya təmammam.

Yesu feesa alv leelu pəyalv

¹¹ Pəle pə waali Yesu pola ɪcate nte pa yaa si Nayin tɔ tɔ taa ké kpakpaa, na ɪ ifalaa na samaa paɣale ke ɪ waali.

¹² Yesu kɔma ɪsu ɪ sɔvki ɪcate, ɪle alv leelu nɔɣɔlv ɪ pəyaya səpaɣale na pá pukina-keɣe pim, na ɪcate nyéma samaa təŋ leelu ɪni ɪ waali. Nke ɪni ka tike ke leelu ɪni ɪ ka lulaa.

¹³ Taca na-ɪ, ɪlena ɪ tɔm lapɪ-ɪ pətɔɔtəle, na ɪ tɔmɪ-ɪ si: Taa wii.

¹⁴ Ḿpúyú Yesu polaa na ɪ tɔki sətɔ kpatəle, ɪlena səɣəllaa náá səŋ, na Yesu tɔ si: ɪfepu nyá ma caa si ń kɔli.

¹⁵ Tənaɣa sətɔ ɪni ɪ kɔlaa na ɪ sɔv yɔɣɔtaɣa, na Yesu cele-ɪ ɪ too.

16 Μπόγύ σάγαντν κρα πα τένα na pá saη Isə na pá təη si: Isə kuyəgətətə teləsulə səśə lu ta həkυ taa. Na pá tasa tətə si: Pəwε, Isə kəma si ι tēη ι yəlaa.

17 Μπόγύ mpi Yesu lapa mpυ tə pə təm ya Yuta tetυ təna, na pə cələ tetυnaa təna taa.

*Lum səlv Yohaani tila Yesu kin si ι naa
(Matiyee 11:2-19)*

18 Μπόγύ Yohaani ifalaa heela-ι təm nti tə təna. Uena í yaa pa taa naale,

19 na í tili-wεγε Yesu kin si pá pəəsi-ι si inəgəle wei ι təm paa təma si ι ká kəə tə, yaa nəgəlv wεε ι kəη, tə taη ιλε?

20 Pεle pa tala Yesu cəlv, uena pá tə si: Isə Lum səlv Yohaani kvsəna-tυ si tə pəəsi-η si: Nyayale wei ι təm paa təma si ι ká kəə tə, yaa nəgəlv wεε ι kəη, tə taη ιλε?

21 Pə pamna waatυ inι ι taa Yesu waasaya yəlaa payale ke pa kutəməη, na í laki na acamaa hikiyi alaafəya, na í looki aləγαa, na í kuliyi yulumaα payale ισε.

22 Uena í tə-wε si: I polo na í heeli Yohaani ke mpi í nawa na nti í nuwa tə si: Yulumaα naaki, kaakalasi təη, tənυγυ təə asilima kutəη nyəma naaki nyυγυ, na ntamaα ná nukι, na sətαα ná feη. Pəcə konyəntυnaα ná təηa Laapaali Κυραη ke nuw.

23 Wei ι naani kaa lu ma təə tə, pυntυ nu lelenη ké.

24 Yohaani tillaa mpε pεle pa kəma na pá kpe, uena Yesu sυv samaα ke Yohaani inι ι təm ke pəəsυγυ si: Pepeye í ka pola wəlaya tetυ taa ké nav ye? Heelim makι na pə ciyitiyi səsəncəηa ηka tə?

25 Ue pepe nav ke ι polaa? Yaa yəlv wei ι suu kacəka wontu tə? Təv, mpa pεle pa suuki kacəka

wontu na pá we lelenj taa tɔ, awulaa tɛɛsi taa ké pele pa weɛ.

²⁶ Ue pepe mayamaya ke i ka tu pola nau? Yaa Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɔlv nɔɔlv? Tampam, Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɔlv ké, halɔ ma heeliyi-me si i tu kɔla mpv.

²⁷ I tɔm ke pa tu ηmaawa Isɔ Tɔm taa si:
Nyɔni ma tillu ntɔ,

ma telɔsɔɣi nyá nɔɔ tɔɔ si
í tayanɔ nyá mpaav na í kɔɣ.

²⁸ Tampama ke ma heeliyi-me yoo, tuu tɔ pa ta lulɔta nɔɔlv na pɔntv tɛɛ Yohaani fa. Ue paa na mpv tɔ, ye mpa pa tisa na Isɔ tɔɔ pa tɔɔ ké kawulaya, pa taa sɔkpelu mayamaya tɛɛ-i.

²⁹ Pa tɔna mpa pa nu tɔm ntɔ tɔ pa ha Isɔ ké tampama, halɔ pɔ kpeɣna lampuu mɔlaa mayamaya. Pɔ taya pɔlv, paa tɛma tisuɣu si Yohaani í sɔ-weɣe Isɔ lɔm.

³⁰ Ama Falisanaa na Isɔ Tɔm seɣesɔlaa ná kisa tɔmle nte Isɔ ka huɔwa si i ká la-we tɔ, pa ta tisi si Yohaani í sɔ-weɣe Isɔ lɔm.

³¹ Ḿpúyú Yesu tasaa si: Pepeɣele má keesɔna kɔfalanj yɔlaa pane? Isu pepe cav kele pa nɔɔsɔnaa tɔ?

³² Pa nɔɔsɔna ké isɔ piya cakɔyɔ kataya taa na si tɔɣ tɛma si: Anɔ tɔ hula hɔsi í ta paa. Ṕɔ́ tɔ wii lɔɣaya wula, í tá wii.

³³ Pɔ taya pɔlv, lɔm sɔlv Yohaani kɔma tɔ, u tɔki tɔɔnaya, ṕɔ́ u nyɔɔki sɔlvɔm. Uena mu tɔɣ si ilɔɔhɔlu ke-i ké.

³⁴ Yɔlv Pɔɣaya má, ma mɔlaa na má kɔɔ na má tɔki na má nyɔɔki, uena í tayanɔɣi maya ɣɔɔtɔyɔ tɔtɔ si ma ké hilitu na sɔlvnyɔlv. Aaiyee si lampuu mɔlaa na asaya pa ceu ké.

³⁵ Ama Iso læmayasεε tewaya, halı pə naakı rıprıyú mpa pa təhəyi-yε tə pa kiŋ.

Yesu sɔv Siməŋ təyaya taa

³⁶ Kuyaku nakulı Falisa nəyəlɔ ı yaa Yesu ké təyɔv. İlena Yesu sɔv ı tε na í caya na í təŋna təyɔv.

³⁷ Apalaa təna alɔ nəyəlɔ ı ka wε ıcate ńté tə taa. Mprıyú alɔ ınu ı nuwa sı Yesu caya təyɔv ke Falisa təyaya taa, ılena í kəna tulaalɔ kupaŋ nəyəlɔ na akpaləpiya.

³⁸ Na í lunŋ Yesu nəhεε tεε na ı waalı təɔ na í wiiki. Mprıyú ı taana Yesu nəhεε ke ısəlɔm, ılena í husı-yε na í nyɔɔsı, na í wayalı-yε na í sayalı-yεyε tulaalɔ.

³⁹ Falisa wei ınu ı yaa-ı təyɔv ke mpv tə ı na mpv. İlena í məlɔ ı taa sı: Ye apalɔ ıne ı ka ké Iso kuyəyɔtutɔ tɛləsɔlɔ ı ka nyəma alɔ wei ınu ı tokiyina-ı ısəntə tə ı cakələ na ı yaasi wε ısəna tə. ı ka nyəma-ı sı ı feı teu.

⁴⁰ Mprıyulε Yesu təma-ı sı: Siməŋ maɔ heeli-ŋ təm natəlɔ. Tənayalε Siməŋ cəwa sı: Tacaɔ yəyɔtɔ.

⁴¹ İlena í tə sı: Liyitee kəntulɔ nəyəlɔ ı ka wenna kəma nyəma ke naale, lelɔ fəlyı-ı liyitee nyəyətɔ nasələ nunɔwa (500), na lelɔ ke nyəyətɔ nulε na naanɔwa.

⁴² Pa ta hiki sı pá feli-ı, ılena í cε pa naale ınu. Təv, pa taa awe lanŋε ká kələna-ı hεεnav?

⁴³ Təyaya Siməŋ cəwa sı: Ma hıv sı, wei ı nyəntε kələ təv tə. Yesu sı: Ama n hıv teu.

⁴⁴ İlena í pəsəna alɔ təɔ na í tə Siməŋ sı: Siməŋ n ná alɔ ıne? Ma sɔv nyá təyaya taa tə, n ta ha-m lɔm sı má kə ma nəhεε. Ama ılé ı taana-yεyε ısəlɔm, na í husı-yε na ı nyɔɔsı.

⁴⁵ Ma tala nyá tε tə, n ta wayalı-m. Ama tuu ısu ma sɔv tə, ılé ı ta hεεsı ma nəhεε wayalɔyɔ.

46 N ta pəli ma nyuɣu taa ké nim. Ama tulaalu kupaɱpaŋ ke ílé i pəla, haɓi ma nɔ́hɛɛ tɔ́.

47 Pə tɔ́ ké ma heeliyi-ŋ si, i sɔ́ɔɔɣu ńpúyú sɔ́sɔ́m tɔ́ pə hólóyí ké si paa i isayatu na tɔ́ tɔ́u ke mpu tɔ́ pa husa-ti. Pə tɔ́ inəyi wei i wena isayatu ke pəcɔ́ na pá husa-ti tɔ́, pɔ́ntu sɔ́ɔ́lɔ́yi maɣana ké.

48 Tənaɣa i heela alu inɔ́ si: Nyá isayatu husaa.

49 ńpúyú í na mpa pa caɣa tɔ́ɣu tɔ́ pɛɛ pa suu pa taa ké yɔ́ɔ́tɔ́yɔ́ si: Aweyeɛ inɛ inɔ́ na haɓi inɔ́ i taka i husəyi isayatu?

50 Ama Yesu ná heela alu inɔ́ si: N tɛma nyá taa na ɩsɔ́ tɔ́ɔ́ i yapa nyá nyuɣu. Tɛna laŋhulɔ́mɛ.

8

Alaa mpa pa sɛɣayana Yesu tɔ́

1 Pə waali ké Yesu suu cɔ́u ke acalɛɛ sɔ́sɔ́na na səkpena na í laki waasu, na í kpaaləyi ɩsɔ́ Kawulaya Laapaali Kupaŋ. Na i falaa naanɔ́wa na naale,

2 na alaa mpa pa alɔ́ɣa i loowa, na i waasa mpa pɛɛɣɛ pa kɔ́tɔ́mɛŋ tɔ́. ɩsu Mali wei pa yaakaya Makətala tu na paa loo-i alɔ́ɣa naatosompɔ́ɔ́ɣaya tɔ́,

3 na Heləti pəyalu Cusa alu Saani, na Susaani, na ɛɛɛɛ ke pəɣalɛ mpa pa sɛɣayana Yesu na i falaa na pa wɛnau tɔ́.

Mətutuuna tɔ́m

(Matiyee 13:1-9; Maləki 4:1-9)

4 Yɛɛɛɛ samaa lukayana acalɛɛ acalɛɛ na pá kəŋ i kin, ɛɛɛɛna í sɛɛ-wɛɣɛ ɩsɔ́ si:

5 Tuulu poləna tuutu. I tuukaya i mətutuuna, ɛɛɛɛna ɛɛɛɛna hoti mpaau nɔ́ɔ́ nɔ́ɔ́. Na pá fɛɛɛɛɛɛ-yɛɣɛ nɔ́hɛɛ, na sumasi tii na si tɔ́si-yɛ.

⁶ Μήρύγύ lenna hota kɔwaw tɔɔ, ilena a nyɔ na a tayani wulɔyɔ ke nikaya fei tɔ pə tɔɔ.

⁷ Lenna náá hoti sɔwa taa na a na sɔwa pá kpenɩ nyɔɔ, ilena sɔwa náá kɔ-yɛ.

⁸ Lenna náá hoti tetɩ mɔsɔn nyɛntɩ taa, na a nyɔ na a lɔli teu pə tu fei. I tɛma m̄p̄r̄ȳḡȳ ȳḡɔtɔȳɔ, ilena í cuɣusina n̄ɔḡɔ sɔsaya si: Ye wei i k̄e t̄ɔm nuɔɔ p̄ntu í nu.

*Mpi pə tɔɔ Yesu seɣesəna atuwa tɔ
(Matiyee 13:10-17; Maləki 4:10-12)*

⁹ Μήρύγύ i ifalaa pɔɔsa-i isɔ seɣu mpi pə hɔwɛɛ.

¹⁰ Ilena Yesu cɔ si: Pə ha-mɛɣɛ si í nyi Isɔ Kawulaya tɔm kɔnmesətu. Ama pə kaasa lelɔ tɔ, isɔnaa ke paa seɣ-wɛ si:

Paa pa nyənəyi isəntɔ, pá taa ná.

Paa pa nukɩ, pá taa cɛkəna pə hɔwɛɛ.

*Yesu kilisiyi mətutuuna tɔm hɔwɛɛ
(Matiyee 13:18-23; Maləki 4:13-20)*

¹¹ Maa kilisi-mɛɣɛ isɔ seɣu mpi pə hɔwɛɛ. Isɔ Tɔm nté mətutuuna anɩ.

¹² Wena wena a hota mpaav n̄ɔḡɔ n̄ɔḡɔ tɔ, alɛ a wenna isɩ mpa pa nukɩ Isɔ Tɔm na llɔḡɔɔ t̄ɛn na í l̄ɔsɩ-t̄ɛyi kpaakraa ke pa lotu taa, si pá taa kɔɔ na pá mu-ti na Isɔ ya pa nyɔɔn̄.

¹³ Nna alɛ a hota kɔwaw tɔɔ tɔ, alɛ a wenna isɩ mpa pa nukɩ-ti na pá mu-ti na lan̄h̄l̄ɔmlɛ, ilɛ t̄ɛ ta caya pa taa. Pa muɣi k̄e na p̄́ la wɛɛ naalɛ, mayasuyɔ k̄ɛn kɔ kɔɔ, ilena pá lu Isɔ seɣu ke kpaakraa.

¹⁴ Wena a hota sɔwa taa tɔ, alɛ a wenna isɩ mpa pa tɛn t̄ɛ nuɔ, ilena atɛ c̄ənɛ n̄ɔḡɔsɛɛ na pə wenav na pə kɔnyulən̄ pə t̄ɔm kɔɔ na p̄́ kɔ-t̄ɛyi pa taa, na pá kpisi pee kɔpana lɔɔyɔ tɔ.

15 Wena ale a hota tetv musovj nyentv taa tɔ, ale a wenna isu mpa pa nu Iso Tam na pá mv-ti na lotu kulvmtv na hvwe nna a tewa tɔ, na pá tɔka-ti tɔkpaŋkpaŋkpa, na pá lɔlɔyi pee kvpana ke teu tɔ.

Fətəla musvgyv

(Maləki 4:21-25)

16 Awe musəyi fətəla na í pamv-ti pulvpu tee, yaa í svsv-ti kato tee ye? Tesika tɔɔ ké paa pusi-ti si pá ná mpa pa svvki tɔyaya taa tɔ.

17 Kvŋmeləm napəli pə fei si pə kaa kuli pə tɔɔ. Pɔ́cɔ mukaya tee pulvpu fei mpi pa kaa ləsi na paa awe na tɔ.

18 I la laakali na isəna í nukv tɔ. Pə taya pulv, wei v wena tɔɔ paa ha, na pá ləeki wei v feina tɔɔ pəciimaya wei v hvv sv v ti tɔ.

Yesu too na v newaa

(Matiyee 12:46-50; Maləki 3:31-35)

19 Ḿpúyú Yesu too na v newaa pa kəma v kvŋ. Ama samaa tɔɔ pa ta pəsi pá tala v kvŋ.

20 Ḿpúyú nɔɔlv heela-ti si: Nyá too na nyá newaa pa ve awali na pá caa pa na-ŋ.

21 Ḿpúyú Yesu cɔ-we si: Ma too na ma newaa nté mpa pa nukv Iso Tam na pá təŋəyi-ti tɔ.

Yesu lapa na kacuculaya hɛɛ

(Matiyee 8:23-27; Maləki 4:35-41)

22 Ḿpúyú kvyakv nakvli Yesu na v ifalaa pa kpa kvpulvgyv taa, ləna í tɔ-we sv í na-we pá tesv lvm.

Ḿpúyú Yesu na v ifalaa pa teeva.

23 Pa təŋna pote ke lvm tɔɔ ké mpv, ləna Yesu too. Təŋaya heelimuyv hɔka lvm tɔɔ təna, na lvm faləyi

kpulɔyɔ taa haləna ku caa suyu, na lum caa pə tɔɔ-wɛ.

²⁴ Tənaɣa pa pola Yesu kiŋ na pá feesi-ɪ sɪ: Tacaɔ, Tacaɔ, tə lepaya.

Yesu fema, ɪlena í kaləna heelim na lum hola na pə təna pə hɛɛ təli.

²⁵ Ḿpɔ́yó ɪ pɔɔsa-wɛ sɪ: Mə taa tɛmnav ke Isə keɛ le ɪɛ?

Tənaɣa sɔɔntɔ na piti kpa Yesu ɪfalaa, na pá tɔŋ təma sɪ: Aweyɛɛ ɪnɛ ɪnɪ na halɪ í yɔɔtəyənə heelim na lum na pə nukəna-ɪ?

*Ilɔɔhɪlu na afanaa pa tɔm
(Matiyee 8:28-34; Maləki 5:1-20)*

²⁶ Ḿpɔ́yó pa tapəna pa kpulɔyɔ ke Selasini nyəma tetɔ nti tə wɛ kutɛsuyɔ tɔɔ na tɔ nyənəyɪ Kalilee tɔ.

²⁷ Yesu tii tetɔ tɔɔ, ɪlena ɪcate ńtɛ tə yulɔ nɔɔɔɔ wei ɪ hii alɔɔaa tɔ í kɔɔ ɪ kiŋ. Hatoo tɔ yulɔ ɪnɪ ɪ ta nyɪ wontuyɔ ke ɪ tɔɔ. Pə́cɔ́ ɪ tɔcayalɛ ntɛ pəlaaŋ taa, ɪ ta nyɪ tɔyaya.

²⁸ ɪ na Yesu, ɪlena í ma kapuka na í hoti ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ na í kooki sɪ: Isətaa Isə Sɔsɔ Pəyalɔ Yesu, ma na-ŋ suwe? Hai, la suulu taa tɔ-m wahala.

²⁹ Pə taya pulɔ, Yesu ka heela ɪlɔɔɔ sɪ í se ɪ waali tɔɔ ɪ yɔɔtə mpu. Pə keesəyɪ na pə kuləyənə-ɪ tɔ, pa həkəyɪ-ɪ alukpala na í cɛki, na ɪlɔɔɔ sɔsuyɪ-ɪ nyutu.

³⁰ Ḿpɔ́yó Yesu pɔɔsa ɪlɔɔhɪlu sɪ: Pa yaa-ŋ suwe? ɪlena í cɔ sɪ: Pa yaa-m sɪ Kɔpiŋ.

Pə taya pulɔ, alɔɔaa payalɛ ka wɛna ɪ waali.

³¹ Na alɔɔaa mpe pa wiikayana Yesu sɪ í taa tɔ-wɛ sɪ pá məli pa hɔɔ tɛɛ.

32 Afanaa kaləku səsəəv nakoli ku we tənaya pódŋ taa na kv tuliyi. Mpyúyó aləyaa mpe pa wiina Yesu si í yele na mpe pá svv afanaa mpe pa taa, ləna Yesu tisi.

33 Tənaya aləyaa mpe pa yela apalv iní na pá svv afanaa taa. ləna afanaa tv casəle ke yem na pá tii kalakala na pá tv lvm na pá si.

34 Afanaa tiikilaa ná mpv, ləna pele pá lo kpakpaa na pá polo pá heeli təm nti, na təm yeke kpakpaa ke acaləe taa na cacakəŋ tēe.

35 Mpyúyó yəlaa kulaa si mpe pa puki na pá ná mpi pə lapa tə. Pa pola Yesu kin, ləna pá mayana apalv wei iní i aləyaa pa loowa tə, na pə cəpa i təə, na í cəya Yesu nəəhēe tēe na í suu wontu. ləna səyontv kpa-wē.

36 Mpa pa ná təm nti na pa isəpəle tə, pa keesa-weyə isəna pə lapa na apalv iní í hiki alaafəya tə.

37 Mpyúyó pə lapa Selasini tetv nyəma ke səyontv ke səsəm, ləna pá tə Yesu si í la suulu na í tēe. ləna Yesu kpa kpulvəv si i tēeki.

38 Mpyúyó apalv wei iní i aləyaa pa loo mpv tə, i sələma Yesu si í yele na iní í təŋi-i. ləna Yesu náá kisi na í təm-i si:

39 Məli nyá təyaya taa na n heeli pə təna mpi Iso lapa-ŋ tə.

Mpyúyó apalv iní i tēewa na í heeli icatə təna taa ké pə təna mpi Yesu lapa-i tə.

*Yailu pēelə na alv təyollv
(Matiyee 9:18-26; Maləki 5:21-43)*

40 Yesu məla Kalilee taa, ləna samaa lanja hēe teu. Pə taya pulv, pa təna paa tanja-i teu ké.

41 Μρύγύ apalv nǝǵǵlv wei pa yaa si Yailu na í kǝ pa tǝkotile nyuǵv tv tǝ í kǝma na í hoti Yesu nǝǵǵe tǝe, na í wiina-ι si í polo inι ι tǝ.

42 Pǝ tǝǵa pǵlv, ι ka wǝna pǝelǵ na í caaki sǝpυ. Pǝcǝ ι tike kǝ ι ka wǝna, na ι puσι wǝ naanǵwa na naale.

Yesu kǵlaa si ι puki tǝ na samaa nyǝkaa kǝ teu.

43 Alv nǝǵǵlv nǝǝ wǝ tǝna wei hatoo puσι naanǵwa na naale taa ι tǝǵna tǝǵlvǵv na pǝ wǝ-ι tǝǵ tǝ. Alv inι ι liǵitee tǝna tǝmna fǝtaa. Pǝcǝ nǝǵǵlv ta pǝσι na í waasi-ι.

44 Μρύγύ ι kǝtǝna Yesu na ι waali tǝǝ, na í tokina ι capa ntǝmpile. Ilena pǝ tǝmi-ι kǝakǝaa inι.

45 Ntǝna Yesu pǝasi si: Awe tokina-m ye? Μρυǵle yǝlaa tǝna kǝeεsaa. Ilena Piyǝe nǝǵǝ tǝkǝpav si: Taca, kǝ yǝlaa timsina-ǵ na pǝ nyǝkǝǵi-ǵ?

46 Ama Yesu cǝwa si: Aai, nǝǵǵlv tokina-m kǝ. Ma nu ma toma lenna luwa.

47 Alv kǝma na í nyι si pǝ nyǝmǝ ι tǝǝ, ilena í kǵli na í polo í hoti Yesu nǝǵǵe tǝe na í seliǵi. Na í yǝǵti samaa tǝna isǝntaa kǝ mpi pǝ tǝǝ ι tokina-ι, na isǝna pǝ tu waasa-ι kǝakǝaa tǝ.

48 Μρυǵle Yesu tǝma-ι si: N tǝma Iǝǝ na nyǝ taa tǝǵǝ pǝ waasa-ǵ ma pu, tǝena lanǵlvǵmle.

49 Yesu tǝǵa yǝǵtvǵv kǝ mpυ, ilena Yuta nyǝma tǝkotile nyuǵv tv inι ι tǝǵaǵa tv nǝǵǵlv kǝǝ na í heeli-ι si: Taa tv Taca kǝ kǵnyǝǵ kǝ yem, nyǝ pǝelǵ fǝi.

50 Tǝnǵalǝ Yesu nǝǵǝ tǝkǝpav si: Taa nyǝ, nyaa tǝ Iǝǝ na nyǝ taa te, ι kǝ hiki alaafǝya.

51 Yesu wǝ pa kǝma pǝ tala tǝǵaǵa tǝ Yesu ta tisi si samaa í tǝǵi-ι na pǝ svυ. Ama Piyǝe na Yohaani na Saaki na pǝǵaǵa caa na ka too pa tike pa svυna.

52 Pa tēna paa kpa pa lanja ké na pá wiiki səsəm. Ama Yesu heela-wε si: I taa wii, ka too kutoo ké, ka ta si se.

53 Yəlaa nyəmə́ si yulu tēma tεευ təkpaataa, ɔlena pá wɔŋi-i.

54 Ama Yesu təkpa pəyaya niŋ taa na í yəgətəna nəgə səsaya si: Pəyaya nyá, kuli.

55 Tənaɣa ka məlaa na ká kuli kpaakraa. ɔlena Yesu si pá ha-kεyε təgənaɣa.

56 ɔlena piti kpa pεεɔ inɪ ɪ nyə́ma. Ḿpúgú Yesu heela-wε si pá taa yelee na nəgəɔɔ nu nti inɪ tə lapa mpv tə.

9

Yesu ifalaa naanowa na naale tiluyu (Matiyee 10:5-15; Maləki 6:7-13)

1 Ḿpúgú Yesu kota pa naanowa na naale na í tv aɔɣaa ké pa niŋ taa, na í ha-wεyε toma si pá looki-wε paa mpa, na pá waaki kutəməŋ.

2 Na í tili-wε si pá polo pá kpaali Iso Kawulaya təm, na pá waasəyi kutəntənaa ké pa kutəməŋ.

3 ɔlena ɪ tə-wε si: Ye í tεeki í taa kpaɣa pulv, paa kpaátúgú, paa huluyu, paa təgənaɣa, paa liyitee, pécó í taa kpaɣa capanaa ké naale naale.

4 Ye í tala timpi na í laali na í svv təyaya ŋka ka taa, í saali tēna hali mə tεευ.

5 Na ye í tala timpi na yəlaa í ta mɔ-mε, í lu na í kpiisi-wεyε mə nəəhεε mɔsvyɔ, na pə́ hólí si í lapa-wεyε təv, í yelee.

6 Ḿpúgú pa tεewa na pá cəəki ɪcate ɪcate na pá heeliyi Laapaali Kupaŋ, na pá waasəyi kutəntənaa ké pa kutəməŋ.

*Helōti piti ke Yesu tōō
(Matiyee 14:1-12; Malaki 6:14-29)*

⁷ Wulav Helōti nu pə təna mpi pə təŋa lapu ke mpv tō, ulena pə liyiti-i səsəm, i ta nyi isəna í la tō. Pə taŋa pulv, lēlaa ná təŋaya ké si Yohaani wei paa kuwa tō inu i femna.

⁸ Lēlaa si Ilii luna.

Haləna lēlaa si Isə kuyəçətutu teləsəlaa kupəma taa nəçəlv luna.

⁹ Ulena Helōti si: Ma yelaa na pá seti Yohaani nyuyv ulə, aweyele puntv wei inu i təm ma nu pa yəçətəçi isəntō tō?

Haləna í pəkəçi si í na-i.

*Yəlaa iyisi kakpası (5000) caləsvyv
(Matiyee 14:13-21; Malaki 6:30-44; Yohaani 6:1-14)*

¹⁰ Yesu Tillaa kəma pá məli Yesu kiŋ, ulena pá keesi-i pə təna mpi pa lapa tō. M'p'uyó i kpaŋa-we na í pona-weye kpeenja ke icate nte pa yaa si Petesaita tō tə kiŋ.

¹¹ Paa na mpv tō, samaa nuwa na pá hu i waali, na i lanle huləməna pa kəntə. Na í heela-weye Isə Kawulaya təm, na í waasi pa təna mpa pa feina alaafəya tō.

¹² Pə kəma na ilim caa tem, ulə i ifalaa naanvwa na naale kəma i kiŋ nté, na pá təm-i si: Təçəni samaa unə inu na í polo acaləe taa na pə çəlv cacakəŋ tee na pá hiki təsulənaa na təçənası. Pə taŋa pulv, çəne ké nyutv taa ké.

¹³ M'p'uyó Yesu çəwa si: Mu hana samaa inəçi təçənaŋa ke mə mayamaya.

Tənaɣale pa cə-ı sı: Ntəŋ potopotonaa kakpası na tiina naaleɣe tə wena yaa? Yaa n caa sı t́́́́́ yana təɣənaɣa na tə cəla samaa tuutuuma ine ı təna?

¹⁴ Apalaa ka we ısu yulɔpee iyisi kakpası (5000) ke mpv. Ḿ́́́́yú Yesu heela ı ifalaa sı: ı caɣası-weɣe tintika tintika ısu yulɔpee nule na naanɔwa naanɔwa.

¹⁵ Uena Yesu ifalaa nu nti na pá caɣası pa təna təmam.

¹⁶ Tənaɣa Yesu kpaɣa potopotonaa kakpası na tiina naale inı, na í teki ı ıse na í see Iso ké ı na təmlə. Uena í faɣa-we na í cəla ı ifalaa sı pá tala samaa inı.

¹⁷ Ḿ́́́́yú pa təna pa təɣaa na pá haɣa. Haləna pá təəsi haɣəlası kəkprisası ke təkəŋ naanɔwa na naale.

*Piyee hvlɔv sı Yesu ké Mesii
(Matiyee 16:13-19; Maləki 8:27-29)*

¹⁸ Kuyaku nakvli Yesu sələmaɣa Iso ké ı tike ke kreenɣa. Uena ı ifalaa polo ı kin. Ḿ́́́́yú ı pəəsə-we sı: Yəlaa təŋ sı ma ké awe?

¹⁹ Ḿ́́́́yú Yesu ifalaa cəwa sı: Pa təŋ sı Iso lum səlv Yoħaanı, na ləlaa sı Ilii, na ləlaa sı Iso kuyəɣətutv teləsəlaa kvrəma taa nəɣəlv luna.

²⁰ Tənaɣa Yesu pəəsə ı ifalaa sı: Na me se, mə huuki sı ma ké awe?

Ḿ́́́́yú Piyee nəɣə təkpaɣ sı: N ké Iso Mesii.

*Yesu səm na ı fem pə təm
(Matiyee 16:20-28; Maləki 8:30-9:1)*

²¹ Tənaɣa Yesu kpaala-weɣe teu sı pá taa heeli-təɣı nəɣəlv.

²² Ḿ́́́́yú ı heela-we tətə sı: Yulv Pəɣaɣa má ma təɣə kuyəŋ ke səəm. Nyuyv nyəma na kətəlaa səsa

na Iso Təm seɣesəlaa ká lə-m, halı pá kv-m. Ama maa fe kuyeyɛ tooso wule.

²³ Ḿpóyó Yesu tasa pa tənaya heeluyɛ sɪ: Wei ɪ caa sɪ í təɣi-m pɔntɔ í la ɪ təɣi awusa, na í səɣələɣi ɪ səm tesika ke paa ifemle nte, na í təɣəɣəna-m.

²⁴ Pə taya pɔlv, ye wei ɪ pɛəkəɣi ɪ weesuyɛ təcɔtutu, ɪ tɛɣna səpɔ. Ama wei í lapa ɪ təɣi awusa ke ma tɔ, pɔntɔ ká hikina weesuyɛ.

²⁵ Ye yɔlv pəsaa na í hiki antulinya nyəm təna, na ɪ maɣamaɣa í wakəlaa, yaa ɪ lapa yem, leɣele pɔntɔ kasəyaya ɪle?

²⁶ Ye wei ɪ səpa ma fɛele yaa ma kvseɣesətv fɛele, Yɔlv Pəyaya má maa sɪ pɔntɔ fɛele tətəɣə waatv wei maa kəɣna ma teeli na ma Caa nyəɣ na ma ɪsətaa tillaa naɣɣ nyəma nyəɣ tɔ.

²⁷ Tampana ke ma heeliɣi-mɛ, mpa pa we cəne tɔ pa taa napəli ká ná Iso Kawulaya na pəcó pá sɪ.

Yesu ɪsentaa layasvɣv

(Matiyee 17:1-8; Maləki 9:2-8)

²⁸ I tɛma təm ntəɣi yəɣətvɣv na kuyaku siki ké ɪlena í kpaya Piyeɛ na Yohaani na Saaki na pá kpa puyv tɔ ká Iso sələmɔvɣv.

²⁹ I tɛɣna sələmɔvɣv, ɪlena ɪ ɪsentaa layasɪ, na ɪ wontu hɔlvmi, haləna tə tee kəkə ke səsəm.

³⁰ Tənaya pa tuta apalaa napələɣi ɪ kiɣ ke naale na pá na-ɪ pá yəɣətəɣi. Apalaa mpe sese Moisi na Ilii kɛle.

³¹ Mpe pa kəmna na ɪsətaa teu səsəm, na pá yəɣətəɣəna-ɪ ɪ kpente nte tə caa Yosalem ke lapv ɪsu Iso ka suwa tɔ tɔ təm.

32 Mpu tɔ na Piyee na i taapalaa pa tɔŋa tom ke pə feina. Paa na mpu pa fema, na pá ná Yesu teu səsəəm na apalaa mpa pa naale pa sɛŋa i kin tɔ.

33 Pə kɔma isu apalaa mpe pa yeki Yesu, ilena Piyee tɔ si: Taca, isu tə wɛv cənɛ inɪ isəntɔ tɔ, pə wɛ teu napələŋi te. Ilɛ pə mɔna isu tɔ siki coka toosoŋo. Nyaga lentɛ, Moisi ke lentɛ, na Ilii ke lentɛ. Nti inɪ i yɔŋɔtɔv mpu tɔ tɔ lu yem ké, i ta na-ti.

34 I tɔŋa rɪpɔŋy yɔŋɔtaŋa, ilena isɔ ŋmuntɔvɔv nakɔli kv kɔɔ na kv takɪ pa tɔɔ. Kv tɔŋa pa tɔɔ ké tiu, ilena sɔŋɔntv kpa Piyee-wɛŋɛ səsəm.

35 Mɪpɔŋy pa nu pə yɔŋɔta isɔ ŋmuntɔvɔv tɛɛ si: Inəŋəle ma Pəyaga kuləsaya, í nuna-ke.

36 Pə yɔŋɔtɔv mpu na pə tɛ tɔ, Yesu tike nté pa naaki. Mɪpɔŋy i ifalaa tɔka pə tɔna mpi pa nu mpu tɔŋɔ pa taa, pa ta yele na nəŋɔlv nu-ti.

Pu nəŋɔlv i alɔŋaa loou

(Matiyee 17:14-18; Maləki 9:14-27)

37 Pə kɔma pə fe na pá tiikina pɔvɔv tɔɔ, ilena samaa anaam nəŋɔlv í katɪ Yesu.

38 Mɪpɔŋy yulv nəŋɔlv i yɔŋɔtəna nəŋɔ səsaya ke samaa inɪ i taa si: Taca, ma wiina-ŋ nyəni ma pəyalv yee. Anɪ i tike ke ma lɔlaa.

39 Ye iləŋɔv kɔla i tɔɔ i makɪ kapusi ké, na pə peti-i atɛ na kuhulaŋ lukəna i nəŋɔ. Ye pə lapa-i mpv, pə wɛɛ ké na pə tɔvɔv-i wahala, pu cɛki i tɔɔ ké ləŋ.

40 Ma wiina nyá ifalaa si pá loo-i, pa ta pəsɪ.

41 Mɪpɔŋy Yesu tɔma-wɛ si: Lanɪkpusəŋ nyəma na kvtakeesəŋ mɛ, wɛɛ isənaŋa má na-mɛ tu caŋa na má tɔki mə kunyɔŋ? Kəna nyá pəyalv inəŋi cənɛ.

⁴² Pəyaya kpeɣetəna-i, ɔlena ɔlɔɣu selisi-keɣe teu, na í pɛti-keɣe ate. Ama Yesu ná kaləna ɔlɔɣu na toŋ, na í la na pəyaya hiki alaafəya, na í cɛla-keɣe ka caa.

⁴³ ɔlena ɔso toma səsənta ane a təm kra pa tənaya sɔɣontu.

*Yesu səm na i fem pə təm tətə
(Matiyee 17:22-23; Maləki 9:30-32)*

Pa tənə pa tənəna i kɔlapɔtu tənaya sam, ɔlena Yesu heeli i ifalaa si:

⁴⁴ Paa tu Yɔlu Pəyaya maya yəlaa niŋ taa, í nu m̀p̀r̀ỳg̀ teu yoo.

⁴⁵ Ama Yesu ifalaa ná tá cəkəna təm tənə inɛ. Tə hɔwɛɛ ka wɛ-wɛɣe ŋmɛsav kɛ́, si pá taa cəkəna tə tapɔyɔ. Paa na mpɔ pa nyámna tə pɔsɔyɔ.

*Səsəntu tə həm
(Matiyee 18:1-5; Maləki 9:33-37)*

⁴⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ Yesu ifalaa həma səsəntu tə si pa naa si pa taa aweɣele səsə.

⁴⁷ Yesu ná cəkəna pa lotu taa hɔwɛɛ, ɔlena í kraya peiya na í sənɣsi-keɣe i cəɔ,

⁴⁸ na i tɔ si: Ye wei i mu peiya kanɛɣe ma nyuyɔ tə, maya pɔntu mɔwa. Na wei í tu mu-m, i mu wei i tila-m tɔɣə. Pə taya pɔlu, wei í pəsa ɔsu mə taa səkpele, pɔntu nté səsə.

*Wei í fɛi ta tə i kɛ ta kolontu
(Maləki 9:38-40)*

⁴⁹ Tənayaɔe Yohaani nɔɣə təkpaɔ si: Tacaə tə na nɔɣəlu na í looki aɔɣaa na nyá hətɛ, pəcɔ u tənəɣi-tu. ɔlena taa kisina-i.

⁵⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ Yesu cəwa si: I taa tanɛ-i si i taa la. Pə taya pɔlu, yɔlu í ta kɛ mə kolontu, mə nyəŋ kɛ te.

Samalii icate natəli tə kisa Yesu

51 Pə koma pə kpegetəna Yesu kuluyə ke antulinya taa, ɔlena í su si í ká polo Yosalem.

52 Mpyóy í kusa yəlaa na í teləsi nəyə si pá polo Samalii icaliya kalí ka taa, na pá caa-í təsvule.

53 Ama pəle pa kisa-í muyə, si í pukina Yosalem təə tə pə təə.

54 I ifalaa Saaki na Yohaani pa ná mpyə, ɔlena pá tə si: Taca, yaa tə yelee na isətəa kəkə tii na ká nyayə-wə?

55 Ama Yesu pəsa pa təə na í kaləna-wə.

56 ɔlena pá tē icate lentē taa.

*Yesu tənyuy nyullaa**(Matiyee 8:19-22)*

57 Yesu na í ifalaa pa wə mpaav taa na pá təja pote tə nəyələ təma Yesu si: Maa tənyəy-ŋ nyá təpote təna taa.

58 Mpyule Yesu cə-í si: Taale hasi wəna si lona na sumasi ná wəna si tana. Ama Yulə Pəyaya má, ma feina nyuyə tətule mayamaya.

59 ɔlena Yesu tə ləb si: Nyaa kəə na í təny-m.

Mpyóy apalə iní í tə si: Taca, yelee má polo má pi ma caa na pécó.

60 Tənyale Yesu təma-í si: Yelee na sətəa pi pa sətəa. Ama nyaa polo na í kpaali Isə Kawulaya təm.

61 ɔlena ləb náá tə si: Taca maa təny-ŋ, ɔlee yelee na má polo má la ma nyéma ke pə lapa wulee na pécó.

62 Ama Yesu cə ílé si: Ye yulə kpaaya akuyu si í haləyí na í nyənəyəna kpai taa, pəntə ta muna Isə Kawulaya.

10*Tillaa nutoso na naanvwa na naale tiluyə*

¹ Pəle pə waalı Tacaá tása apalaa nutoso na naanɔwa na naaleɣe læsɔɣu, na í tili-wɛɣe naale naaleɣe acalɛe na timpíwɛ ɪ wɛɛ sɪ ɪ puki tɔ.

² Na í heeli-wɛ sɪ: Kɔmtɔ tɔwɔɣa, ama kɔntaa fɛina. ɪ sələmi hatɔcɛ na í sɔsɪ kɔntaa kɔnau kɛ lɔŋ kɛ ɪ kɔmtɔ taa.

³ Tɔɔ, í polo, ɪsu ma tiluɣu-mɛ ɪsəntɔ tɔ, í pəsaa kɛ ɪsu heen kɛ taale hasɪ hekɔ.

⁴ ɪ taa kpaɣa liyitee yaa huluyɔ, í taa kpɪ ntaŋkpala, pə́cɔ́ í taa paasəna yəlaa sɛɛv kɛ mpaav taa.

⁵ Ye í sɔv tɔɣaɣa ŋka ka taa í kooliyi sɪ: Alaafəya í tɔɔ tɔɣaɣa kanɛ ka tɔɔ, na pə́cɔ́.

⁶ ɪɛ ye pə kɛ sɪ tɔɣaɣa tɔ sɔla alaafəya, mə koolee anɪ a ka tɔŋɪ-ɪ. Tɔfɔ ye pə tɔɣa mpu, kɔlɔmaɔ mɛ mə tɔɔ kɛ mə koolee anɪ a tɔɣanəɣi məlɔɣu.

⁷ ɪ tɔɣa tɔɣaɣa ŋka ka taa na pá cɛla-mɛɣe mpi, í tɔɣɔ na í nyɔɔ. Pə tɔɣa pulɔ, təmlɛ tɔ mɔna pá fɛli-ɪ kɛ. ɪ taa layasəɣi tɛɛsɪ kɛ yem yem.

⁸ Paa ɪcatɛ nte tɔ taa kɛ ɪ sɔvwa na pá mɔ-mɛ na pá cɛla-mɛɣe pulɔ, í tɔɣɔ.

⁹ ɪ waasɪ pa kɔtəntɔnaa, na í heeli-wɛ sɪ: ɪsɔ Kawulaya sɔv mə tɛɛ kɛ.

¹⁰ Ye í sɔv ɪcatɛ nte tɔ taa na tɔ yəlaa í ta mɔ-mɛ, í lu na í tɔ sɪ:

¹¹ Tə kpiisiyi mə tɔɔ kɛ mə mayamaya mə ɪcatɛ mɔsɔɣv ŋku kv taana ta nɔɔhɛɛ tɔ. ɪɛ paa na mpu, í nyɪ teu kɛ sɪ ɪsɔ Kawulaya sɔv mə tɛɛ mə tɛɛ na ká lu.

¹² Ma heeliyi-mɛ sɪ Sɔtəm ká la sana na ɪcatɛ ntɛɣɛ tənaya huɔlɛ wulɛ kɛ suulu huɔɔɣv təm taa.

*Acacɛɛ lɛnna kisuyɔ kɛ Yesu
(Matiyee 11:20-24)*

13 Hai, Colaseŋ nyóma me, mə təm we waiyo. Hai, Petesaita nyóma me, mə təm we waiyo ké. Piti təma nna pa lapa-yege mə hekv taa tə, ye isu isəntə Tiii na Sitəŋ ke paa lapa-ye, paa təma pa isayatu ləv ke ləŋ, halı pá suu fələtənaa na pá caya hula taa.

14 Pə təə ké paa huli suulu ke Tiii na Sitəŋ pə nyóma ke huule kuyaku wule na pə kəli-me.

15 Pə kaasuyv Karənahum nyá tə, n huu si n ká pu na í kaləsəna hatoo isətənyv na? Ama paa tisi-ŋ ké təfe ke tuu tənəasəle səsəle taa.

16 Mpróyó i tasa i falaa ke heeluyu si: Yulv í nukəna-me, maya pəntv nukəna. Wei í kisa-me, ma inı tətəyə pəntv kisa. Na wei í kisa-m, í kisa wei i tila-m təyə.

Tillaa nutoso na naanvwa na naale inı i məlvv

17 Mpróyó pa nutoso na naanvwa na naale məla i kin na lanhvəlvmlə səsəle, na pá təŋ si: Tacaə nyá təə əlyaa mayamaya nuna-tv.

18 Tənya Yesu təma-we si: Ma nawa Satanı na í hotiyina isətaa isu təv nyəyəsuyv tə.

19 İle ma ha-mege toma si í tə tvmaa təə, na pəcesi təə, na kolontu toma təna təə, pulv kaa la-me.

20 İle paa na mpv mə lanja í taa huləmi si əlyaa se-me. Ama a huləmi ké si pa ŋmaa mə həla ke isətaa tə pə təə.

Yesu lanhvəlvmlə

(Matiyee 11:25-27; 13:16-17)

21 Tənya Feesuyv Nanəŋtv lapa na Yesu lanje huləmi səsəm. İlena í tə si: Ma Caa, isətaa na ate pə tv, ma sē-ŋ. N ŋmesa təm tənəye ləmayasēē nyóma na nyəntaa, ilena í kuli-təyi piya. Ma Caa, pəpətv fei, ma sē-ŋ, nyá inı nyá luyv tu lapəna mpv.

22 Ama ma Caa cɛla-m pə tənaya. Ye pə taya ma Caa tike, nəɣɔlb ta nyi si aweyele Pəyalb. Na ye pə taya Pəyalb tike, nəɣɔlb ta nyi si aweyele Cɛɛɛ. Anha, ye Pəyalb nəkənnaa si i hɔlɔɣi wei pə paasi.

23 Ḿpɔ́yɔ́ i pəsəna i ifalaa tike tɔɔ na í tɔ-wɛ si: Mpi mpi mə isəpee naaki isəntɔ tɔ, lelenj ke í nuwa.

24 Ma heeliyi-me si, Iso kuyɔɣɔtutu teləsəlaa payale na awulaa səsaa payale nyulaa si pá ná mpi mə naaki isəntɔ tɔ, na pá lanj. Pəyele pa nyulaa tɔtɔ si pá nu nti mə nukɪ tɔ, na pá kpisi.

Samalii tv yälle

25 Ḿpɔ́yɔ́ Iso Təm seɣesəlb nəɣɔlb i kulaa si i maɣasəɣi Yesu. Ulena í tɔ si: Tacaa, ntiyi má la na má hiki weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ?

26 Yesu cɔ-i si: Susuweye pa ŋmaa Iso Təm taa? Na n kaləɣi tɔ, huwɛɛ nnaya n nukɪ pə taa?

27 Ulena í cɔ-i si: Ma nukɪ si n ká sɔɔli Tacaa nyá Iso na luyu kulɔmbuɣu na nyá ləsaya sɔv-i təmamam ke paa mpi pə taa, na n sɔɔli nyá təɣɔntəle isu nyá ti.

28 Ḿpɔ́yɔ́ Yesu tɔma-i si: Ama n cɔ teu. Anha, laki mpv, n ka hiki weesuɣu.

29 Inɪ i caakaya si paa na mpv i təm i te, ḿpɔ́yɔ́le i tasa Yesu ké pɔɔsuɣu si: Na aweyele isu ma təɣɔntəle inɪ ilɛ?

30 Ḿpɔ́yɔ́ Yesu cɔ-i si: Tɔv, yulb nəɣɔlb i lunna Yosalem na í pukina Yeliko, na í lu ŋmulaa tɔɔ na pá kpa-i na pá wəɣɔsi i wontu na pá marɪ-i isu isəna mpi pə wɛɛ tɔ. Ulena pá tɛɛ pa yele-i na í kaasa weesuɣu kulɔmbuɣu.

31 Pə pamna kətulb nəɣɔlb ná tənaya mpaav ŋku. Ulé i na-i, ulena i cɔlb na í tɛɛ.

³² Μρύγύ Lefi tv nǝǵǵlv ná tala na í mayana-i mpv. Uena ílé i cǵlv tǵtǵ na í tee.

³³ Ama Samalii tv tǵntv nǝǵǵlv ná tala tǵna na í na apalv iní, ulena i tǵm lapí-i pǵtǵtǵle ke sǵsǵm.

³⁴ Μρύγύ i hela i kin, na í taa nim na kǵle ke i hin taa. Uena í kpeeli-i saalasí, na í cǵasí-i i kpanǵa tǵ, na í pona-i mǵlaa tǵsvle na í paasǵna-i teu.

³⁵ Kv fema ulena í lǵsí liyitee nyǵǵtv naale na í cela mǵlaa tǵsvle tv, na í heeli-i sí: Paasǵna-i teu, na n̄ tu tǵǵa i nyǵǵ tǵ na pǵ tee mpv, ma kǵma, maa felí-ŋ yoo.

³⁶ Tǵv, pa tooso iní pa taa, aweye n hvv sí ŋmǵlaa mara wei iní tǵ i tǵǵǵntǵle ulé?

³⁷ Uena Isǵ Tǵm seǵesvlv iní i cǵ-i sí: Wei iní i lapá-i kvpantv tǵ.

Mpvǵle Yesu sí: Tǵv, polo na nyá mayamaya n̄ laki mpv.

Yesu pote ke Malǵta na Malí pa te

³⁸ Yesu na i ifalaa pa tǵŋna pote, ulena pá tala ícate natǵlí na alv nǝǵǵlv í lapí-i mǵvlle. Pa yaa alv iní sí Malǵta.

³⁹ I wena neu, pa yaa-i sí Malí. Ulé i ka cǵa Tacaa nǵǵhe tee ké na í nukí i seǵesvǵv.

⁴⁰ Tǵa tǵ tǵma kvǵpa Malǵta, ulena pǵ pekǵlí-i i taa. Μρύγύ i kǵma Tacaa kin na í tǵ sí: Isu ma neu yelǵv-m ma tike na má cǵkǵna tǵa ke ísǵntǵ iní tǵ pǵ wé-ŋ teu nté ma cé? Pǵle pǵ tǵ tǵ, heeli-i sí i sǵna-m.

⁴¹ Mpvǵle Tacaa ná cǵ-i sí: Hai, Malǵta, n kvǵ nyá tǵv yem ké na n̄ kvetiliǵina tǵma pavale.

⁴² Pǵyele mpi pǵ waasǵv tǵ pǵ ké kvlv mǵm tike ké. Malí lǵsǵna tǵpante, í na nǝǵǵlv pa kaa hǵ.

11

*Säləmvyyv hvlvyyv**(Matiyee 6:9-13; 7:7-11)*

¹ Μρύγύ kuvakv nakvli Yesu cava tiili na í sələməyi Iso. Ikəma na í te, vena i fəlv nəvəlv i təmi-i si: Taca, hólí-tvyy Iso sələmvyy isu Yohaani ná hólóyó i fəlaa tə.

² Mpyvyle Yesu heela-we si: Ye i caa sələmvyy í sələmi si:

Taca, nyá hətə í wee katə.

Təyə nyá kawulaya.

³ Haaki-tvyy paa ifemle nteye təvənağa.

⁴ Hólóyí-tvyy suulu ke timpi tə pəntəvəna-η tə, isu tá tətə tá hvlvyyv suulu ke mpa pa pəntəvəna ta tə.

Taa yele na té svv mayasvyy isayav taa.

⁵ Μρύγύ Yesu tasa-weye heeluyv tətə si: Ye isu mə taa nəvəlv wena taapəlv nté, na pəntv polo ahoo həkə na í mayana-i si: Hai, ma taapəlv, kənti-m potopotonaa tooso.

⁶ Ma taapəlv nəvəlv i lunna nteye mpa na í tala-m nəvəvə, pécə ma fəina mpi maa cəle-i tə.

⁷ Vena i təvəntəle náá cə-i hatoo pə taa si: Taa caali-m mpy. Má na ma piya tə təma svv na té təkə na té kaləsi. Maa pəsəyi má tasa kvlvyyv ke nyá təvənağa cəlvyy tə.

⁸ Ma heeliyi-me si, paa i kəma í kvli na í cəle-i i kvlanəm təna, pə taya taapalle tə kə i lapa mpy, ama caalvyv ke i kisaa.

⁹ Və ma heeliyi-me ye si í sələməyi, paa ha-me ye, í pəkəyi, í hikiyi kə, í makı, pa tvləyi-me ye.

¹⁰ Sələməlv ke pa haaki, na pəkəlv hikiyina, na matv ke pa tvlóyí.

11 Wulee mə taa awe pəyaya sələma-ı potopoto na pəntu cələ-keye pəle ye? Yaa ye ka sələma-ı tinte pəntu cələ-keye təm.

12 Yaa mə taa awe pəyaya sələmənə-ı yate, na pəntu cələ-keye pəceka?

13 Ye asayaa me mi pəsa mə piya ke kəpantə lapu, Taca wəi ı wə isəta tə ı ka cəla ı Feesuyu Nanətu ke mpa pa sələməyi-ı tə?

Yesu cəəki ı təm tula
(*Matiyee 12:22-30; Maləki 3:22-27*)

14 Yesu loo ıləğəhılı kaayəğətaya, ılena ıləğəu se. ı se məpəy ılena kamumuka suu yəğətəyü na pə la samaa ke piti ké səsəm.

15 Məpəyüle pa taa ləlaa pəsənəa sı: Pesepele tən ke mı ı təğənəğəna ələğaa ləmpa.

16 ılena Yesu təm tula taa ləlaa nəa təmı-ı sı: La piti təmle na pə hólí sı ılə tən ke n lakəna. Pa yəğətə məpəy sı pa naa ı waalı.

17 Yesu nə cəkəna pa taa həwəe, ılena ı tə-wə sı: Ye kawulaya wəe na ká fei nəğə kuləməya, nəəñə ka yawaya. Təyaya ı wə mpu, kele ka yəkəyi ké.

18 Ye Satanı kawulaya nyəma yooki pa taa pa tike, ı kawulaya nyəyü nté ka ıləna? Mpi tə, mə tən sı Pesepele tən ke ma lookina ələğaa.

19 Ye Pesepele tən ke ma lookina ələğaa ısu mə huukəyü tə, ıle awe tən ke mə pəyalaa nə lookina pa nyəma? Tənaya pa məyama pa kəna mə təm.

20 Ama ye ılə tən taa ké ma lookina ələğaa, ıle ılə Kawulaya wə mə tē mə tē kele.

21 Yəlo tən tı ı tənə ı təyaya ke teu na yoou wontu, pələpə u tokiyina ı wənəu.

22 Ama wei ɪ kəla-ɪ toŋ tɔ́ í kəma na í kʊli ɪ tɔɔ na í pəsi-ɪ, ɪle ɪ lɛɛkəxi ɪ yoou wontu nti ɪni ɪ taakaya tɔɔ, na í məŋna ɪ wɛnaw mpi, na í tala lɛlaa.

23 Wei ɪ fɛi ma tɔɔ, pʊntʊ kɛ́ ma kolontu kɛ́. Wei ɪ səŋna-m tɔɔsʊyʊ tɔ, ɪ yaasəxi kɛ́.

*Iləyɔw wei pa loowa tɔ ɪ məlvɔy
(Matiyee 12:43-45)*

24 Mpróyó Yesu tɔma si: Ye pa loowa ɪlɔyɔw, wɔlaya taa kɛ́ ɪ cɔɔki si í heesi. ɪ laŋəxi, ɪlɛna í tayani ɪ taa si: Maa məli tɔyaya ŋka ka taa maa luwa tɔɔ.

25 ɪ takɪ kɛle ka taa, ɪle ɪ ká mayana pa hasa-ke na pá tayani pə tənaya teu.

26 Pəle tɔ, ɪ puki kɛ́ na í caa alɔyaa lɛlaa mpa pa kəla ɪnəxi ɪsayaɔ tɔɔ naatosompəyɔlaya, na pá kɔɔ na pá caya tɔyaya ŋke ka taa. ɪlɛna ləŋ nyəntʊ náá məli na tɛ́ la sana na nɔɔnɔɔ nyəntʊ.

Kvpantʊ mayamaya siyisiyi

27 Yesu tɔŋna ɪmpróyó yəyɔtʊyʊ, ɪlɛna alɔ nɔyɔlɔ ɪ yəyɔtəna nɔyɔ sɔsaya ke samaa taa si: Pʊwɛ nyá too wei ɪ lɔla-ŋ na ɪ́ mʊsi-ɪ tɔ, ɪ nyɔlelen wɛ sɔyɔntʊ.

28 Mpróyó Yesu cɔ alɔ ɪni si: Mpa pa nu ɪsɔ Təm na pá tɔki-ti, pʊntʊnaa nté nyɔlelen nyɔma te.

Piti təmle nyulɔy
(Matiyee 12:38-42)

29 Samaa tɔŋna-ɪ nyəkʊyʊ ke sɔsəm, ɪlɛna í sʊv ɪ faaci taa si: Kʊfaləŋ yɔlaa pəne asayaa kɛ́. Piti təmle nte tɔ́ húlɔyí si ɪsɔ lakəna tɔɔ mpe pa caaki. ɪle pa kaa na natəli, ye pə taya Yonaasi nyəntɛ.

30 ɪsəna mpi pə lapa Yonaasi kin tɔ́ pə hɔla Ninifi nyɔma kɛ́ si ɪsɔ lakəna. Na mpʊ ɪni tɔtɔyɔ Yulɔ Pəyaya má ma nyəntʊ ká hólí kʊfaləŋ yɔlaa tɔtɔ si ɪsɔ lakəna.

31 Ye pə tala huule wule, ilim mpətəŋ tə wulau alu nyəŋ ká ku kufalan yəlaa pane pa təm ke mpi pə təw ílé i ka lu hatoo tetu poolun taa na í kəw, si i niki isəna Saluməŋ yəgətəna ləmayasəe tə. Pə́cə́ puluɓu we cəne na pə́ tte Saluməŋ təcayacaya.

32 Ye pə tala huule wule Ninifi nyəma ká ku kufalan yəlaa pane pa təm. Pə taɣa pulu, kuyan̄ku pɛle pa nu Yonaasi waasu tə, pa yela pa isayatu ke kɔrakɔa ké. Pə́cə́ puluɓu we cəne na pə́ tte Yonaasi in̄i.

*Mpi tənuyu naana tə
(Matiyee 5:15; 6:22-23)*

33 Nəgəlu u mɔsəyi fətəla na í ηmesi-i, yaa í pam-i nyanaya tte. Ama i su-i timpi taa í wee pu naa yəlaa təna təgə. Ilena mpa pa kəŋ tə, fətəla kəkə na-we.

34 M̄púyú pə wee na nyá isə. An̄i a kəna nyá tənuyu pəlimile fətəla. Ye nyá isə í naaki teu, pə waasəyi nyá tənuyu tənaya. Ama ye nyá isə í yuluma, nyá tənuyu təna pəlimile we səkpɛtuyu tte ké.

35 La laakali, pə taa kəw na isəna n naaki tə pə məli səkpɛtuyu.

36 Pə we mpu tə, ye n naa təcɛɛɛ, na pə fɛi-ŋ təyuyulee, n naa teu ké, isu fətəla kəkə naakuyu yulu tə səkpɛtuyu fɛi.

*Falisanaa na Isə Təm seyesəlaa tooluyu
(Matiyee 23:1-36; Maləki 12:38-40)*

37 Yesu təma yəgətuyu ke mpu, ilena Falisa nəgəlu í yaa-i si í suu i tɛ na í nyəw lum. M̄púyú Yesu suwa Falisa tɛ na í niki təgəw.

38 Falisa nawa i təkɛ na í nyəwəkəna asilima, ilena pə lapɛ-i ha.

39 Tənaɣa Tacaɑ təma-ı sı: Anı Falisanaa mə nyəntu nté mpv. İyisi na nyənasi waalənaa ke í nyaaləyi təlailai. Ama pə kpaɣav mə taanaa tə, ηmuləm na isayatu pə hɔwεε maɣaləna.

40 Ləmaɣasεε fεinaa mε, İso wei ı ηma yulv təə tə, ílé ı wena ı ti na wei ı ηma yulv lotu taa tə yeε?

41 Pə kəla teu sı í ha mpi ı wena mə iyisi na mə nyənasi taa təɣə konyəntənaa, ıε pə təna pu wεε-mεɣe teu.

42 Pəpətv fεi, Falisanaa mε, mə təm wε waiyo ké. ı kpesəyi nyutu nti pa yaaki sı mantı na luu tə na tuusi hatv təna na í hiliyi na í ləsəyi İso ké pə həɣələη naanəwa taa kuləm. Pəyele mə paa fεina tampana təηuɣv na İso səəlvuɣv təm. Ama tampana təηuɣv na İso səəlvuɣv təm ke pu muna í seesəna isəle, ıε í taa səə həɣələη naanəwa taa kuləm ını ı təə.

43 Falisanaa mε, mə təm wε waiyo ké. Yuta nyəma təkotilənaa taa, teeli teeli təcaɣalənaa ke í pεekəyi. Na í səəla pa seeki-mεɣe samaa taa ké na pá luηiyi.

44 Falisanaa mε, mə təm wε waiyo ké. ı wε ké isı pəlaaη wei ı salətaa na pá təη ı təə ké yem, na pá ta nyı sı pəlaaη tə.

45 Tənaɣa İso Təm seɣesəlv səso nəɣəlv ı pəsəna-ı sı: Tacaɑ, n yəɣətəyv mpv tə n krentəna tá tətəɣə na ń tv.

46 Mıpúy Yesu cəwa sı: İso Təm seɣesəlaa səsaɑ mε, mə təm ná wε waiyo tətəɣə. ı səkəyi yəlaa ke səɣəla yuη nyəna. Pəyele mu tu taa-wεɣe taav maɣamaɣa.

47 Waiyo na mə təm ké, mə caanaa ná kəna İso kuyəɣətətv teləsəlaa, na mu hələyi pa pəlaaη na í taɣanəyi tətetete.

48 Isu í lakuyu mpv tɔ, pə hólóyí kέ sɪ mə laŋa heena mə caanaa lapa mpi tɔ. Pɛle pa kɔna Isɔ kuyɔɔtɔtu teləsəlaa, na mə hələyənə pa pəlaaŋ.

49 Pə mayamaya pə tɔɔ kέ Isɔ ləmayasɛɛ ka hula mpv sɪ: Isɔ má, maa tili Isɔ kuyɔɔtɔtu teləsəlaa na tillaa kɛ pa kin. Ama paa kv lɛlaa, na paa tv lɛlaa kɛ kɔnyɔŋ kɛ kɔtuyv.

50 Tuu pə ŋmav antulinya na Isɔ kuyɔɔtɔtu teləsəlaa mpa pá kv tɔ, kaɣana nyóma nyɔɔŋ taa kέ pa sɛm tɔm ká tena.

51 Kraɣa Apeeli kuyv, haləna Sakalı wei pa kv kɔtaya tɔlatɛ na Isɔ təsɛɛɛ sɔsɔɛɛ pə hekv taa tɔ pa sɛm, ma heeliyi-me təfoo kέ sɪ, isu pə tɛma pa nyɔɔŋ taa.

52 Isɔ Tɔm seɣesəlaa sɔsaa mɛ, mə tɔm wɛ waiyo kέ. ɪ tɔka saafv wei pa tɔləyənə Isɔ Tɔm nyəm tɔɔ tɔ, na mə luyv fɛɪ sɔvɔ. Pəyele ɪ tisiyi sɪ mpa pɛɛ pa caa tɔ pá sɔv.

53 Yesu kɔla tənə, ɪɛnə Isɔ Tɔm seɣesəlaa na Falisanaa pá sɔŋ ɪ tɔɔ kέ nɔɔhɛɛ naalɛ na pááná, na pá makɪ ɪ nɔyɔ tɔɔ na kɔpɔɔsɔtu kɛ yem yem.

54 Na pá kuuki ɪ nɔyɔ sɪ í cotaa ɪɛ pa kra-ɪ na tənə.

12

Laakalı na cɛsvyv tɔm (Matiyee 10:26-27)

¹ M'púyú samaa kota sɔsɔm kɛ waatu ɪni, haləna pá tusiyi təma. Tənaya Yesu caaləna ɪ ɪfalaa kɛ kraaluyv sɪ: ɪ la laakalı na Falisanaa kɔkɔsɔm, pa mənəafikitv kɛ ma yaa mpv.

² Pə təna mpi pə ηmelaa tə, isu pə tema na pə kuli pə tə. Na pə təna mpi pə lapa mukaya tē tə, isu pa tema na pá nyi-wi.

³ Pə təw kē paa í ka ηmesi təm na í yəgəti-təxi aho, isu tə yawa ilim taa. Na paa nan taa kē í weləta ηkraŋyux taa, isu pa kraala-ti na nəgə səsəga.

Yulv konyamnam
(*Matiyee 10:28-31*)

⁴ Mpa me í kē ma taapalaa tə, ma heeliyi-me si í taa nyana mpa pa pəsəxi na pá ləsi yulv weesuxu tike, na pə waali paa pəsəxi pulv tə.

⁵ Maa hólí-məye wei pə mōna si í se tə. I se Iso, un i pəsəgəna na í kv yulv. Pəyele i pəsəxi na í tv-i tēnaasəle taa. Tampana təw isəntə, inəxi pə mōna í se.

⁶ Pə taya santiinaa naale ke pa pəetəxi sumpiwinaa kakpası taa? Paa na mpv pa wev mpv tə, Iso tá səw pa taa kuləm təw.

⁷ Mpv un tətəgə na mə nyuxu taa nyəəsi, Iso nyəmə si təna si nyuxu kē. Ye mpv í taa nəgəsi, í kəla sumpiwinaa təcayacaya.

Yesu Kilisiti mnyv yaa i kisuyv
(*Matiyee 10:19-20; 10:32-33; 12:32*)

⁸ Ma heeliyi-me si, ye yulv ta ηmesi si i kē Yulv Pəyaga má ma nyəŋ, ma mayamaya maa tisi Iso isətāa tillaa isəntāa si pəntv kē ma nyəŋ.

⁹ Ama wei í kpəesa yəlaa isəntāa si i ta nyi-m, ma mayamaya maa tə Iso isətāa tillaa isəntāa si ma ta nyəmi-i tətə.

¹⁰ Ye wei í yəgəta Yulv Pəyaga má ma təw kē isayətv, paa hólí pəntv ke suulu. Ama ye Feesuxu Nanətv ke i yəgəta isayətv, pa kaa hólí-i suulu.

11 Ye pə kəma na pá yaa-meɣe nənəəsi ke Yuta nyéma təkotilenaa taa, yaa awulaa kraaməŋ taa, yaa toŋtonaa kiŋ, í taa nəɣəsi nti í ká huu na í lu na nti í ká yəɣəti tə tə tə.

12 Feesuɣu Nanŋtu ka seɣesi-meɣe kraakraa ke nti í ká yəɣəti tə.

Ton tu kumeleŋ təm

13 Mpyó nəɣəlv lu samaa taa na í tə Yesu si: Taca, heeli ma taalv si má na-ɪ tə tala tá caa yelina-tuɣv mpi tə.

14 Tənaɣa Yesu pəsəna-ɪ si: Apaŋ nyá, awe kra-m mə təm tayanlv na mə wontu tallv?

15 Uena Yesu heeli pa təna si: U la laakali na wənav luluyv. Pə taya pulv tə, wənav hikuyv u hvləɣi si yulv tula-ti se. Paa pəntv ká wəna isu cəne na le.

16 Mpyó Yesu seɣ-wɛɣe isə si: Apalv ton tu nəɣəlv ka wəna haləmnaa, na í kv kutəɣəv ke pə taa pə tu fei.

17 Uena í caya na í mayasi ɪ taa si: Isənaɣale maa la ilɛ? Kpəeŋ u takɪ-m si má nyəkɪ ma təɣənaɣa.

18 U taa ɪ taa ilena í tə si: Ma nyəmə isəna maa la təɣəle. Ma yəkəɣi ma kpəeŋ inɛɣe na má su səsəŋ. Uena má suu kutəɣəv na ma kəpam ləmpənaa tənaya ɪ taa.

19 Ue maa ma ma lanle taa na má tə si, yulv wəna pusɪ paɣale taa kutəɣəv ilɛ pə kaasa we, ye pə taya caya na təɣəv na nyəəv na yəlvɣv pə paasi?

20 Tənaɣa Isə təma-ɪ si: Kumeleŋ nyá, n ká si ahoo ane a mayamaɣa. Uena má ná wei ɪ ká kraɣa pə təna mpi n tayana nyá ti tə kə mpv tə.

21 Ilena Yesu tasa si: Mpróyú pə wεε na mpa pa kaa wεnaw kε pa mayamaya pa tike tɔɔ, na Iɔ ɪsɛntaa pa kε konyɔntɔnaa tɔ.

*Naani tɔyɔ kε Iɔ
(Matiyee 6:25-34)*

22 Pə waali kε Yesu tɔma ɪ ifalaa si: ɪ tá ná mpi pə tɔɔ ma heela-me si í taa nəɣəsəxi mə tɔɣɔnaya ŋka pə wεε si í ká tɔɣɔ na í hiki weesiŋ, na mə tɔnəŋ tɔɔ kɔtakəm pə tɔm tɔ.

23 Pə taya pulɔ tɔɔ, weesuɣu kɛla tɔɣɔnaya, na yulɔ tɔnɔyɔ kɛla wontu kɔsusuutu.

24 ɪ nyəɳna katəkətəŋ na í na. ɪ tuuki, ɪ kɔŋ. Pəyele ɪ fei kɔtɔɣɔv tɔsulɛ, ɪ feina krou, Iɔ caləɣəna-ɪ. Na mə tá kɛli sumasi kε tɔm napələ?

25 Paa mə taa yulɔ ká kɔ ɪ tɔxi ɪsəna, pɔntv pəsəxi na í tuusi ɪ tɔxi wulɛ kɔlɔmtələ mayamaya?

26 Ye ɪ pəsəxi səkpetu səkpetu, pepe tɔɔ kε í kɔxi mə ti na sɔsɔntv nti tɔ kaasaa tɔ?

27 ɪ nyəɳna tawa nyutv tɔkɔyɔ hɛtv nti tɔ na í na. Nyutv nti, tu laki tɔmle tɛli, tu lɔvki pɔɔŋ. Paa na mpv ma heeliyi-me si wulav Salɔməŋ na ɪ tɔŋ tɔna ɪ ta suu wontu na í tala paa tɔ taa kɔlɔmɔyɔ kε kacəka.

28 Ye Iɔ laki kacəka kε tawa taa nyutv nti tɔ wε saŋa na cele ɪsəntɔ pa tika-ti tɔ, ɪ kaa la-meɣe kacəka na pə kɛli mpv? ɪ polo í tɛɛ, ɪ tɛŋ Iɔ na mə taa tɔcayacaya tɔ se.

29 ɪ taa pɛkɛli mə ti na í nəɣəsəxi tam kε mə kɔtɔɣɔm na mə kɔnyɔnyɔɔm pə tɔm.

30 Antulinya taa cəne ma ta nyi ɪsənaa pɛkəɣəna tɔlɛɣe tam. Ama me mə wɛna Caa, na mə Caa ɪni ɪ nyəmá mpi í nyuləxi tɔ.

31 Ɔ sɔ nyɔyɔ na Ɔ sɔ Kawulaya pɛɛkɔyɔ, na Ɔ sɔ ká ha-me tɔtɔyɔ mpi pə kaasaa tɔ.

*Kpaɲtu ləmayasɛɛ í wɛ timpɪ tənaya ɪ akalɔyɔ wɛɛ
(Matiyee 6:19-21)*

32 Ma kalakiya nyá, taa nyá, mə Caa sɔɔləna sɪ ɪ ha-a-mɛyɛ ɪ kawulaya.

33 Ɔ pɛɛti mə kɔpamnaa na í məɲna pə liyitee na í ha kɔnyɔntɔnaa. Ɔ pɛɛki fatakanaa mpa paa sɛki tɔ, na í kaaki mə wɛnɔv kɛ ɪ sɔtaa timpɪ pɔlv ɪ leki tɔ. Nmulɔv kaa tala tənaya ɲmulɔyɔ, pɛ́cɔ́ puka kaa tɔyɔ.

34 Pə taya pɔlv tɔɔ, kpaɲtu ləmayasɛɛ í wɛ timpɪ, tənaya ɪ akalɔyɔ wɛɛ.

Təmle lataa mpa pa fɛɲiyi tɔ

35 Ɔ tantɪ na í taɲaa, í ləli mə hɔɔ taa, í mɔsv mə fətəlanaa.

36 Ɔ la ɪsu təmle nyəma mpa pa taɲaa sɪ pa caa í luna akpaɣale taa na í tɔ sɪ: Ma talaa, pa tulɪ-ɪ tɔ.

37 Cɛɛɛ ɪnɪ í talaa na í maɣana ɪ təmle nyəma mpe na pa taɲaa, pa nyɔyɔ lapa leleɲ ké. Ma heeliyi-mɛyɛ tampana sɪ ɪ kootiyi ɪ wontu ké na í həkəna ɪ ti, na í h́lí-wɛyɛ tɔcaɣale sɪ pá caya na í tɔ-wɛyɛ tɔyɔnaya.

38 Paa tapule yaa tefemle kɛ ɪ kɔma na í kɔɔ na í maɣana-wɛyɛ mpu na pá taɲaa, pa lapa nyɔleleɲ ké.

39 Ɔ nyɪ teu sɪ, ye nyəm ka nyəɲaya kɔlɔ na tɔyaya caa nyɪ ɲmulɔv kɔntɛ waatu, ɪ kaa yele-ɪ na í svu tɔyaya taa se.

40 Mɛ tɔtɔ, pə tɔɔ ké mu taɣanɪ mə tɔyɪ mpu. Yɔlv Pəyaya ma, ma kəɲ kɔntɛ kɛ waatu wei í kaa hvu tɔyɔ.

*Təmle tv ɪsɣav na kupaɲ pa təm
(Matiyee 24:45-51)*

41 Tənaya Piyɛɛ pɔɔsa Yesu sɪ: Taca, ta tike kɛ n sɛɛkəna ɪ sɔ ɪnɪ, yaa yələa tənaya n sɛɛkəna-ɪ?

42 Μρύγιλε Τααα αωα σι: Αωεγελε τәмле ту кӯраη na laγatu? Ye pә таγa wei ι caa ká yelina тәγaγa feηyу, si nyαγasi í kpa тәмле nyθma lelaa, ile ini í cēla-weγε тәγaηaγa тә.

43 Cεε ini í kōma na í mēli na í maγana тәмле ту ini ι isēle sēena тәмле nté тә lapu, ι nyуyу lapa leleη kέ.

44 Ma heeliyi-meγε tampana тәә si, тәγaγa caa ká tu тәмле ту inәyi ι kupaη tәna тәә feηyу kέ.

45 Ama ye pә cәpa тәмле ту ini, na í tu ι таa si: Ma caa kaa kәә lәη se, ile na í suv тәмле nyθma apalonyәma na albnyәma ke mapu. Na í tәki, na í nyәәki na pә kуyi-ι.

46 Pu kәә na kуyaku ηku na isәna таa ι таa tu ι таa si тәγaγa tu ka tala тә, ílé ι ka suv тәkpυv. Na ι ká la тәмле ту inәyi тәkaηkaη, na í mәηna-ι na í peti-ι ma ta nyi isәnaa тәә.

47 Tәмле ту wei ι nyәmá ι caa luyu тее nyәm na í tá таγaηι ι ti, pәyele ι ta la mpi ι caa sәәlaa тә, paa hәli-ι teu.

48 Ama тәмле ту wei ílé ι ta nyi ι caa luyu тее nyәm, na í lakι mpi pә muηa pá mapι-ι pә тәә тә, pәciiu tike ke paa ma ílé. Wei pa ha sәsәm тә, sәsәm ke pa kәηι-ι pәәsуyυ. Na wei pa paasaa na pá kaa sәsәm тә, sәsәm таa sәsәm ke pa kәηι-ι pәәsуyυ.

*Yәlaa fayav ke Yesu тәә
(Matiyee 10:34-36)*

49 Kәkә ke ma kōma tetu тәә kέ musуyυ, na pә caya-m isu isәntә тә kaa tema muyу ile mhmm teu nté.

50 Pә weε si pá sә-m Iso lum napәli, ile ye pa ta sә-m lum mpi ma nәγәsεε kaa тe.

51 Mә hυv si heεsуyυ ke ma kәna antulinya таa? Aai, ma heeliyi-me si kolonja ke ma kәnaa.

⁵² Pə kpaɣa pənente tə, yəlaa í wɛ kakpasí kɛ pa təyaya taa, paa faɣa. Tooso ká lu naale ineyɛ koloŋa, na naale náá lu tooso ké koloŋa.

⁵³ Cɛɛɛ ká kuli ɪ pəyalɔ təɔ, na pəyalɔ kuli cɛɛɛ təɔ. Toto ká kuli ɪ pɛɛɔ təɔ na pɛɛɔ náá kuli toto təɔ. Paŋ alɔ nyəŋ ká kuli poolu təɔ, na poolu ké paŋ təɔ.

*Waatvnaa cekənav
(Matiyee 16:2-3)*

⁵⁴ Ípɹúyú Yesu təma samaa tətə sɪ: Ye í ná tɛv pu ŋmaalaya na ilim tətɔlɛ, í təŋ kpaɣaa sɪ saŋa inɪ tɛv wɛɛ. Ilena tampana təɔ kɔlɛ kɔ nu.

⁵⁵ Na í kəma na í ná ilim nyakɪ səsəm, í təŋ sɪ tahaŋlɛ wɔsaa. Ilena tahaŋlɛ náá haŋ.

⁵⁶ Mənaafikinaa mɛ, í lapa isəna na í nyəŋ aɛ na isə pə kəkələnnaa faɣasuyɔ, na u cekəɣəna nti təlɛ tə lakɪ isəntə tə tə hɔwɛɛ.

*Kolontu na kolontu pa ciikuyɪ
(Matiyee 5:25-26)*

⁵⁷ Isənaɣa pə wɛɛ na mə mayamaɣa u tu mayasəɣɪ sɪ í nyɪ tampana na í təŋ-yɛ ye?

⁵⁸ Ye n wakəla nəɣəlɔ na í yaa-ŋ nəŋəɣə, la kookali na nyá na-ɪ í tayanɪ mə təm kɛ mpaasɔ taa na í ta tata hɔvlɔ kiŋ. Pə taa kəɔ na hɔvlɔ náá tv-ŋ toŋtɔnaa niŋ taa, na pɛlɛ pá təkɪ-ŋ.

⁵⁹ Ma heeliyi-ŋ tampana sɪ ye n ta tɛ pə təna mpi pa pɛla-ŋ təɣə fɛlɔyɔ n kaa lu təna.

13

Ye í ta layasɪ təntɛ í ká sɪ

¹ Μρύγύ yəlaa napəli pa kəma tənə inəyɪ kprakpa na pá heeli Yesu si: Kalilee nyóma napəli pa lakaya kətaya ke Isə, ilena Pilati yele na pá ku-wε.

² Tənaγale Yesu cə-wε si: ɪ huɔ si Kalilee nyóma mpa pa ku mpv tə, pa tεε Kalilee nyóma lɛlaa tənaya kawalasɪ təyɔ pa ku-wε?

³ Aai, ma heeliyɪ-mε si, pə taya mpv se. Ama mu ta layasɪ təntε, í ká si mə tənaya isu pele pa səpv tə.

⁴ Na yəlaa pəlefɪ hiu wei Silowee kutuluɣu kpesaa na ku takɪ na ku nanɪtɪ tə, í huɔ si Yosalem nyóma təna taa pele pa kələna isayatu na?

⁵ Aai, ma heeliyɪ-mε si, pə taya mpv se. Ama mu ta layasɪ, í ká si mə tənaya isu pele pa səpv tə.

Fiki tɔyɔ ŋku ku lɔləyɪ tə ku təm

⁶ Μρύγύ Yesu sεε-wεyε isə si: Apalɔ nəyɔlɔ ɪ ka sɔna ɪ lɛsɛŋ tuŋ taale taa ké fiki. Μρύγύ ɪ pola pee kooluɣu. Ama ɪ ta maɣana ku təə ké pa pulɔpv cəcəka.

⁷ Tənaya ɪ təma taale təkɔlv si: Nyəni, pusɪ tooso kəlɔ ma tu kəntε si ma kooliyɪ pee. Ama maa makəna pulɔ cəcəka ke ku təə. Sɛtɪ-ku. Pɛpe təə ké ku səŋ yem na ku lɔləyɪ?

⁸ Ilena taale təkɔlv cə-ɪ si: Taca, tasa-kuɣv yeluyɪ ke pɔntə, na maa huli na má cəna ku kite na ma tu hute na má ná.

⁹ Ntanyɪ pə taləna pəntε ku lɔlɪ pee. Ku ta lɔlɪ ɪε n sɛtɪ-ku.

Alv ɪcam waasvɣv ke kvhεεsvɣv wule

¹⁰ Μρύγύ kuɣaku kvhεεsvɣv nakɔli ku wule Yesu sɛyεsaya Yuta nyóma təkotile natəli tə taa.

11 Pə pamna alv kvtəntv nəγəlv ι ka we təna. I hii iləγəv na pə kəkəli-ι pusi pələfei hiiu təcu, u pəsəγi na í siγisi ι təγi paa pəcə maγamaya.

12 Yesu na-ι, ilena í yaa-ι na í təmi-ι si: Alv nyá, saŋa waali n hika alaafəya ké.

13 Ilena Yesu təni ι təw ké ι niŋ, na alv siγile siγisi təne inəγi kpakpaa, na í niki Isə ké sam.

14 Isu Yesu lapv na γvlv hiki alaafəya ke kvyaku kvheesvγv wule ke mpv tə pə ta maγa Yuta nyəma təkotile nyvγv tv nté. Tənaγa ι pəsəna samaa si: Kvyeeŋ naatoso ke pa laki təmle. Ye í caa í hiki alaafəya, í keesəna kvyeeŋ inι ι taa na í kəw. I taa kəŋ kvheesvγv wule si pá ha-meγe alaafəya.

15 Tənaγa Taca na ná cə Yuta nyəma təkotile nyvγv tv inι si: Mənaafikinaa me, ye pə tala kvyaku kvheesvγv wule mə taa awe yeki ι nav yaa ι kpaŋaγa ke tólóγv si ká nyəw lvm ye?

16 Yaa í nyəmá si Apələham ləlvγv taa alv ineye pa kaa waasi kvyaku kvheesvγv wule? Pəcə Satanι təkai na í cəəsəγi-ι tə pusi pələfei hiiu ntə.

17 Yesu cə Yuta nyəma təkotile nyvγv tv inəγi mpv, ilena fēele kra mpa paa caa-ι tə. Ama samaa wei pə kaasaa tə ilé ι təna ι lanle ná heena təma kvpampa na nna Yesu lakaya tə.

Səəγa pəle təm

(Matiyee 13:31-32; Maləki 4:30-32)

18 M'p'vγv Yesu tasa yəγətvγv si: Isu pepeγele Isə Kawulaya nəγəsənaa, na pepeγe ma a keesəna-ke ilē yee?

19 Ka nəγəsəna ké isu γvlv tuukuγv səəγa pile ke ι taale taa na tə nyəw, na tə pu tvγv səsəw na sumasi kəŋ na sí tvγi tana ke kv pəliŋasi təw təγə.

*Potopoto kukusum tam
(Matiyee 13:33)*

²⁰ Μρύγύ Yesu tasaa si: Pepe cav ké maa keesəna Iso Kawulaya ile yee?

²¹ Ka nəχəsəna ké isu alv magasuyv molum ke cəmsə təpam na í kpaγa kukusum ke pəcə na í tv, na í huγuti na pə təna pə kpa təfuv tə.

*Nənəγə kukpulaya
(Matiyee 7:13-14,21-23)*

²² Yesu kulaa si i puki Yosalem, ilena í seγesəγəna mpaα ke acaləe səsəəna na səkpena nna a taa i təγayana tə na í puki.

²³ Μρύγύ nəγəlv pəsa-i si: Tacaa, ntəη yəlaα pəciimaya tike nyəəη ke pu ya na?

Iləna Yesu cə-we si:

²⁴ I la kookali na í svuna nənəγə ηka ka we təfəku tə. Təm faawu təə, yəlaα payalə ká lvna teu si pá təηna təna na pá sv. Ama pa kaa hiki mpaα.

²⁵ Μρύγύ Yesu təma si: Pu kəə na təγaya caa təkɪ na í kaləsi, na mu wəna awalɪ təə, ile í sv mapv nté nənəγə si: Tacaa, tɪli-tv. Ulé i ká cə-mə si: Ma ta nyɪ timpɪ í lunaa tə.

²⁶ Pələγələ í ka sv yəγətuyv si: Tá na-η tə təkayana na tə nyəəki. Ta icate hapəe təə ké n tu seγesəγɪ.

²⁷ Ulé i ká ləli-məγe yəγətuyv si: Ma ta nyɪ timpɪ í lunaa tə yoo. Mə təna í tēe í fēe-m, isayalataa mē.

²⁸ I ká kəə na í na Apələham na Isaaka na Saaki na Iso kuyəγətutv teləsəlaα tənaya Iso Kawulaya taa, na pá fiγita-mē na awalɪ təγələ isu í ká tu casɪ kapusi na í nyasəγɪ mə təγɪ kela te.

²⁹ Yəlaa ká luna ilim təlule təə, na pə tətule təə, na ləlaa luna pə ntəyən na pə mpətən təə na pá suli Iso Kawulaya taa ké təyən.

³⁰ Waatv inɪ mpa pa wε lələ ké kaɣana tə pa taa lɛmpa ká məli waali, na waali nyóma náá məli lələ.

*Yesu lanwakəlle ke Yosalem təə
(Matiyee 23:37-39)*

³¹ Waatv inɪ ɪ mayamaya ke Falisanaa napəli pa kəma Yesu kin na pá heeli-ɪ sɪ: Wulav səsə Heləti pɛekəyi-ŋ kyv. Pəle pə təə lu cəne na ń laɣasɪ ɪcate.

³² Ḿpóyó Yesu cə-wε sɪ: ɪ polo í heeli mə taale haɣa ŋke sɪ, saŋa na cele pə taa ma təyənəyi aləɣaa, na má waasəyi kvtəntvnaa, na pə kɔfemuyv ke maa tɛ ma təmle.

³³ Ama pə wεε ké sɪ má tə ma mpaav ke saŋa na cele na pə kɔfemuyv. Pə taɣa pulv, pa kuyi Iso kvyəyətvtv teləsulv ke tiiliyi yem na pə ta kəna Yosalem taa.

³⁴ Hei Yosalem, Yosalem, nyá taa ké pa kuyi Iso kvyəyətvtv teləsəlaa, na nyá taa tətəyə pa yooki Iso tillaa ke pɛε na pá kuyi. Təm paɣalɛ ke ma səlɛlaa sɪ ma kpeyeliyi nyá taa yəlaa təna təkotokoto ɪsu kantuyv papuyv kv piya təə tə. Ama pa kisaa.

³⁵ Təv, mə təyaya ka təkɪ kaav təkpaataa, nəyəlɔv kaa paasəna-ke. Ma heeliyi-mε təfoo sɪ, í kaa tasa-m keesuyv, haləna pə tala wule nte í ka yəyətɪ sɪ, Iso í səna Tacaɛ tillu tə.

14

Kvtəntv nəyəlɔv ɪ waasvyv

¹ Μρύγύ kuyaku kuhesuyu nakuli Yesu suu Falisanaa soso nɔɔlv ɪ teye tɔɔv. Mpa paa we tɔna tɔ pa cayaa na pɔ keɲna-i teu.

² Yulu nɔɔlv ɪ ka sɔɲa ɪ isentaa, na tɔnyu tɔɔ asilima kutɔɲ wɛna-i.

³ Μρύγύ Yesu pɔɔsa Iso Tɔm seyɛsɔlaa na Falisanaa si: Ta mpaav taa, pɔ mɔna pɔ waasi kutɔntu ke kuyaku kuhesuyu wule yaa pɔ taa waasi-i?

⁴ Ama Falisanaa mpe pa ta tisi cɔv. Tɔnaɲa Yesu hɔma kutɔntu na ɪ waasi-i, na ɪ heeli-i si ɪ tɛɛ.

⁵ Μρύγύ Yesu pɔɔsa Falisanaa si: Kuyaku kuhesuyu wule, mɔ taa awe nawa ɪ pɔyaya yaa ɪ nav hɔta lɔkɔ taa, na ɪ yele lɔsuyu ke kpaɲpaa si kuyaku kuhesuyu wule?

⁶ Uɛna pɔ maɲasi-tɔɲi cɔv na pɔ kpisi.

Tɔɔv yaav na tɔcayale kupante tɔm

⁷ Yesu nawa si mpa pa yaa tɔɔv ke mpu tɔ, pa huliyina tɔmaya kpelee kupana tɔɔ cayav. Uɛna ɪ seyɛsi-we si:

⁸ Ye nɔɔlv kraɲa av na ɪ yaa-ɲ tɔɔv, ɲ talaa, taa hulina tɔcayale kupante na pɔcɔ. Ntanyɪ isɔntɔ pa yaa nɔɔlv ɪlɛ na ɪ kɔla-ɲ.

⁹ Pɔ taa kɔɔ na wei ɪ yaa-mɛɲɛ tɔɔv tɔ ɪ heeli-ɲ si: Kuli na ɲ kaasi inɛɲɛ tɔcayale. Uɛ ɲ kulɔna fɛɛɛ ntɛ tɔnyɔɔmu, na ɲ cayana waali tɔɔ.

¹⁰ Ama ye pa yaa-ɲ tɔɔv, ɲ talaa, cayana waali tɔɔ. Uɛ wei ɪ yaa-mɛɲɛ tɔɔv tɔ ye ɪ kɔma ɪlɛ ɪ kɔ tɔna-ɲ si: Apaɲ nyá, tuusina cɔnɛ tɔɔ na ɲ caya tɔcayale kupante. Saa inɪ pa tu-ɲ teeli ke nyá na pa tɔna mpa ɪ caya ɲpɔɲyú tɔɔv tɔ pa isentaa kɛ.

¹¹ Pɔ taya pulɔ tɔɔ, wei ɪ hɔɲ ɪ ti paa tisi-i, na wei ɪ pasɔɲi ɪ ti, paa kusɪ ɪ nyuyv.

12 Μπόγύ Yesu heela wei ι yaa-ι τῶγῶ τῶ si: Ye n lapa τῶγῶναγα yaa acima, taa yaa nyá cewaa, yaa nyá tεεtῶnaa, yaa nyá lῶlῶyῶ nyéma, yaa nyá tῶηtῶnaa lεlaa. Pə taya pῶlῶ tῶ, pεlε pa pəsəγι tῶtῶ na pá yaa-η τῶγῶ, na pá lεεti-η nyá kῶcῶῶ ke kpaκpaα.

13 Ama ye n lapa acima, koti kῶnyῶntῶnaa, na acamaa, na kaakalasi, na yῶlῶmaa, na pá τῶγῶ.

14 Waatu inəgəle n hika kῶpantu. Pə taya pa taa nῶgῶlῶ ká pəsəna na í lεεti-η-ti. Ama Isῶ ká fεlῶna-η kῶyaηku ι ká feesi səttaa mpa paa lapa kῶpantu tῶ.

*Mpa pa yaa τῶγῶ na pá kisi tῶ
(Matiyee 22:1-10)*

15 Pa nu tῶm tῶne inι ilena Yesu na mpa pa caya τῶγῶ tῶ pa taa lεlῶ yῶgῶti-ι si: Wei ι ká caya τῶγῶ ke Isῶ Kawulaya taa τῶgῶle isu lelenῶ nulῶ te.

16 Tῶnaya Yesu cῶ pῶntῶ inι si: Apalῶ nῶgῶlῶ ι lapῶna τῶγῶναγα təkpetεkpetε. Ilena í yaa yῶlaa samaa si pá kῶῶ pá τῶγῶ.

17 Pə kῶma na pə pui, ilena í tili ι pῶyalῶ si í polo na í heeli mpa ι yaa τῶγῶ tῶ si pá kῶῶ mpῶ, pə talaa.

18 Ama pa tῶna pa sῶv-ι wiinav si pa kaa pəsi. Kancalaya nyəη heela tillu si: Ma yapa taale, ye ma ta polo ma na-te pə kaa la-m teu. Mpῶ tῶ, ma səlῶmῶγι-η mpaα, ma kaa pəsi na má kῶῶ.

19 Lεlῶ nάά tῶ si: Ma yapa naaη kῶhaləη ke naanῶwa, ma caa ma tamsi-ι naale naale na ma faləsi-ι. Mpῶ tῶ, ma səlῶmῶγι-η mpaα, ma kaa pəsi na má kῶῶ.

20 Na lεlῶ tῶ tῶtῶ si: Nῶῶnῶῶ ké ma kpaγa alῶ, ma kaa pəsi na má kῶῶ.

21 Μπόγύ tillu mῶla ι caa kinῶ na í keesi-ι isəna pə luwa tῶ. Tῶnaya tῶyaya caa inι pάánά lapa-ι, na í

tayanı tillu ke tiluyı sı: Polo ləŋ ke kuyeyŋ taa na harɛɛ nɔɔsı na ń kuu kunyɔntɔnaa, na acamaa, na yulɔmaa, na kaakalası, na ń kɔna.

22 Pə tasa pəcɔ ɔlena tillu tayanı məlvɔv na í heeli-ı sı: Taca, ma lapa nti n keesaa tɔ, paa na mpv tɔcayale kpisa yem ké.

23 Tənaɣa təyaya caa tasa-ı tɔm sı: Cɛ mpaan taa na ń cɔɔ kutuluŋ kila kila, ye n hika mpa n kpa-weyɛ yem yem na ń sɔvna na ma təyaya su.

24 Ma heeliyi-me sı yɔlaa mpa pa hətɛ pa yaanaa tɔ, pa taa nəɣɔlv kaa tɔɣɔ ma tɔɣɔnaɣa.

*Mpi yvlv ka la na pəcɔ ı pəsi Yesu ifalv tɔ
(Matiyee 10:37-38)*

25 Mpyóy samaa tuutuuma hu Yesu waalı. Tənaɣa Yesu pəsaa na í tɔ-we sı:

26 Ye yvlv í caa ı təŋi-m na í ta lu luyı ke ı caa na ı too, na ı alv na ı piya, na ı taalɔnaa na ı kəɣɔnaa na ı newaa, haləna í krentəna ı mayamaya ı ti, paa ı təŋa-m, ı kaa pəsi na í la ma ifalv.

27 Ye wei ı ta səɣəli ı səm tesika na í təŋi-m, puntu kaa pəsi na í la ma ifalv.

28 Ye mə taa nəɣɔlv caa kutuluɣu səsəŋku ŋmav, ı cakı ké na í mayası pə təna pə liyitee nyuvv, sı ı naa sı ı liyitee ká tala-ı yaa a kaa tala-ı.

29 Tɛfɛ ı kəŋ í tɛ kite suw, ɔlena í kpisi kv kuyv, na tɛlaa kɔɔ na pá wɔŋi-ı,

30 sı halı yvlv í sı kutuluɣu na í kpisi kv kuyv na?

31 Mpv tɔtɔɣɔ pə wɛɛ, ye wulav nəɣɔlv ı caa ı yoona wulav lɛlv, ı cakı ké na í mayası teu na í ná sı yoolaa iyisi naanɔwa (10000) wei ı wɛna tɔ, ı pəsəyi na í yoona ı kolontu wei ílé ı wɛna yoolaa iyisi hiu (20000) tɔ, yaa ı kaa pəsi.

³² Ye ɪ nawa si ɪ kaa pəsi, ɪ kusəyi yəlaa ke kutatuyu ké na í tili si pá heeli ɪ kolontu ke ləŋ si í yele təm nti, na pá suli tiili na pá tayanı.

³³ Tənaɣa Yesu tasa-wəye yəɣətuyu si: Mpu tətəɣə mə taa nəɣəlv kaa pəsi na í la ma ifalv, ye pəntu í ta ləsi ɪ kunyuluyu ke ɪ nyəm təna təw.

*Təm mpi pu waasəyi pulv tə
(Matiyee 5:13; Maləki 9:50)*

³⁴ Təm ke pulvpu mpi pə waasəyi təɣə. Ama ye təm mpi pə ləŋ kəma na í si, pepeye paa la na pə ləŋ inı í məli?

³⁵ Pəle tə pu waasəyi pulv. Paa n ηmusa haləm taa, paa n pəta hute taa, ɪsu pa lə-wi paasi. Mpa pa wəna ləmayasəe tə pá ke ηkraŋŋ na təm təne.

15

*Heu kvlepu təm
(Matiyee 18:12-14)*

¹ Lampuu mvlaa na tetelataa ləlaa pa pola Yesu kiŋ ke pa təna si pa nu ɪ təm.

² Tənaɣa pə ta maya Falisanaa na ləw Təm səyesəlaa na pa tə si, Yulv inə inı na tetelataa pa cakəna, na ɪ na-wə pa təkəna.

³ Tənaɣa Yesu pəwəsa-wə si:

⁴ Ye ɪsu mə taa nəɣəlv wəna heeŋ nté nunəwa (100), ɪlena ɪ taa kuləm tə le, ɪ kaa yeke pəɣəlayafəi nunəwa inəye nyutu tətəɣəle na í tɛe na í suv kvlepu inəyi pəekuyv haləna ɪ na-ɪ?

⁵ ɪ naa-ɪ mpu, ɪlena ɪ lanle hvləmı teu, na í kraɣa-ɪ na í həɣəli.

6 I takı təyaxa, ilena í yaa i cewaa na i cəlb i cəlb nyéma si: I kəw na má na-me tə yəli. Pə taya pulu, ma ná ma heu wei i ka lepa tə.

7 Ma heeliyi-me si mǝpǝyǝ pə wεε, ye isaxau kulɔm yelina i isaxatu, laŋhulɔmle təkı Isə təyaxa taa ké i təké, na pə kəli kɔpama pəxələxəfəi nuɔɔwa mpa pa fəina taali nəxəlu tə.

Liyitee nyəxətu naanɔwa taa leŋku lepu

8 Na í tasa lentı tətə si: Ye isı alɔ nəxəlu i ka wena liyitee nyəxətu naanɔwa, ilena kulɔmɔxu le, i mɔsəxi fətəla ké, na í hasa i təyaxa təna na í taasi tətətete, haləna í kəw na í na-ku.

9 I naa-kuxu mpu, ilena í yaa i cewaa na i cəlb i cəlb nyéma na í tə si: I kəw na má na me tə yəli. Pə taya pulu, ma ná ma liyitee nyəxəlxəxu ŋku ku lepa tə.

10 Ma heeliyi-me si mǝpǝyǝ pə wεε, ye isaxau kulɔm yelina i isaxatu, Isə isətəa tillaa laŋa hulɔma teu ké.

Pəyaxa ŋka ka wakəla ka caa wənau tə

11 Mǝpǝyǝ Yesu tasa-wεε isə sεεv si: Apalu nəxəlu i ka wenna pəyalaa naale.

12 Mǝpǝyǝ səkpəlu nyəŋ təma i caa si í cələ-i pa wontu həxəlxəxu ŋku inı i kaxa i hiki pa caa inı i səm waalı təxə kprakpa. Mǝpǝyǝ pa caa tala-wεε i wənau.

13 Pə lapa wεε naale, ilena səkpəlu nyəŋ pεeti i nyəm təna, na í koti liyitee na í sɔv nyutu təyutulu. I tala təna ilena í sɔv təkpaalətu lapu, na í təxə i liyitee təna təpai.

14 I təma a tənaxa təxəv kε mpu, ilena nyəxəsi anaam nəxəlu í lu icatε nté tə taa. Mǝpǝyǝ i sɔv wahala taa.

15 Tənaxa i pola icatε tu nəxəlu i kiŋ na í sələmi təmlε. Ilena ilé i pona-i taale si í nyənəxi afanaa.

16 I nyula teu isu paa afanaa tɔɔnaya mayamaɔa í tɔɔ, ama i ta hiki.

17 Tɔnaya i caɔaa na í kraɔa huwɛɛ na í mayasi i ti tɔm, na í tɔ si: Halí pá tɔ si ma caa tɔyaya taa keɛ tɔmle nyɔma tɔ sɔsɔm, na pá tɔki na pá kpisiyi, na nyɔɔsi náa kyɔi maya cɔnɛ.

18 Maa kulí kɛ na má mɔli ma caa tɛ. Ma talaa ma heeli-i si: Paapa, ma pɔntɔna Iɔ, na ma pɔntɔna nyá tɔtɔ.

19 Pɔnente ma ta nɔɔsɔna si n̄ yaa-m nyá pɔyalɔ. Ama nyɔnɔyi-m teitei isu n nyɔnɔyɔ nyá tɔmle nyɔma tɔ.

20 Tɔnaya i kulaa na í kraɔa mpaav si i kreɲ i caa tɛ.

I kɔma í wɔsɔna tɔyaya, ilɛ i caa loosa-i keɛ, na i tɔm lapɔ-i pɔtɔtɔle ke sɔsɔm. Tɔnaya ílé i se lɔɲ na í sɔɲi-i, na í kpipi-i na í wayali-i.

21 M̄pɔyó i pɔyalɔ inɔ i tɔma-i si: Paapa, ma pɔntɔna Iɔ, na ma pɔntɔna nyá tɔtɔ. Ma ta nɔɔsɔna n̄ yaa-m nyá pɔyaya tɔtɔ.

22 Tɔnaya i caa tɔma i pɔyalaa si: I kɔna toko kɔpampaɲ ke lɔɲ na í suu-i. Ilɛɛ-i kukuule ke i mpɔle tɔ, na ntaɲkpaɔ ke i nɔɔhɛɛ taa.

23 I kɔna ta nav wei inɔ i wɛna nim ke teu tɔ na í kv, na tɔ la tɔɔnaya kɔpaɲka.

24 Ma pɔyalɔ inɛ pɔ wɛ isu i sɔpaya na í fe. I ka lepaya na má hii-i. Tɔnaya pa nika acima tɔɔv ke kpaɔpa.

25 Pɔ lakaya mpv tɔ, pɔ pamna pɔyalɔ sɔsɔ náa wɛna taale. Ilɛ i kɔma í luna taale na í wɔsɔna tɔyaya, ilɛna í nu soo na paale pɔ haɲa kau.

26 Tɔnaya i yaa i tɔmle nyɔma taa nɔɔlɔ, na í pɔɔsi-i si: Pepe lapa na pɔ haɲa mpv?

27 Ɔlena ílé í cɔ-í sí: Nyá neu ílé í mæləna, na mə caa ku ta nav wei iní í we nim ke teu tɔ. Mpi tɔ í tasa-í nav na í alaafəya tɔ pə tɔɔ.

28 Ḿpúyú í pəyalv sɔsɔ iní í mv pááná na í kisi təyaya sɔv. Ɔlena í caa lu na í pɔɔl-í sí í sɔv.

29 Tənaɣa í tɔma í caa sí: Nyəni, pusi payale ntɔ ma haləyi nyá taale, na n yɔɔɔta nti maa kpeesəyi. Na paa kuyaku kulomuyv n ta tɔnta sí, ooo ma pəyalv, kraɣa pinaya kane, na nyá na nyá taapalaa í leyelina.

30 Nyá pəyalv kɔma tɔ, n ka yeke ta nav wei iní í we nim ke teu tɔɔ kuyv na? Pəyele iní í kraɣana nyá wɛnav təna təpai, na í polo na í wakələna acacaale.

31 Tənaɣa cecɛ cɔ-í sí: Ma pu, nyá we ma kin ké tam ké, na pə təna mpi ma tí tɔ nyá tənna tɔtɔ.

32 Pə mvna tə la acima ké na tə yɔɔl. Nyá neu inɛ, pə we isu í səpaya na í fe. Í ká lepaya na ma hu-í.

16

Təmlɛ tv layatv təm

1 Ḿpúyú Yesu sɛɛ í ifalaa ke isɔ sí: Apalv tonj tv nəɔɔlv ka wɛnna təmlɛ tv nəɔɔlv wei í ninj taa tonj tv iní í mæləna í wɛnav təna na í tv tɔ. Tənaɣa yəlaa polaa na pá maɣana tonj tv iní na pá heeli-í sí: Nyá təmlɛ tv iní í wakələyi nyá wɛnav ké.

2 Tənaɣa tonj tv yaa í təmlɛ tv na í pɔɔs-í sí: Nti nti ma nukí sí n laki tɔ, tə we tampana yaa pəpətv? Ama maa ləsi-ŋ ma təmlɛ taa. Mpu tɔ, keesi-m isəna nyá təmlɛ yaasi lapa tɔ na pécó n tɛɛ nyá nyəɔku.

3 Ḿpúyú təmlɛ tv iní í cayaa na í huv í taa sí: Tacaaləsəyi-m təmlɛ taa tɔ, nteyele maa la íle? Aní ma kaa pəsi haləm. Pəyele pala lapv ná we fɛɛɛ.

4 Ɛεηεε, ma nyəmə nti maa la, na pá kəma na pá təɣəni-m, má taa laŋ yəlaa mpa paa təkɪ-m tə.

5 Tənaɣa ɪ yaa mpa mpa paa wena ɪ caa ke kəmlɛ təɣə kulum kulum, na í pəsɪ kancaalaya nyəŋ si: Isənaɣa n wena ta caa ke kəmlɛ?

6 Ílé si, Olifinaa nim tonoonaa nunɔwa (100) ke ma wena-ɪ kəmlɛ. Tənaɣa təmlɛ tv inɪ ɪ heela-ɪ si: Nn naa pə takəlaya ntə, caya ləŋ na ń ŋmaa si nim tonoonaa nule na naanɔwa.

7 ɪ yela ílé na í ŋmaa ləlv təɔ si: Na nyá se, isənaɣa nyá nyəntɛ wεε? Ḿpúɣú ílé ɪ cə-ɪ si: Təɣənaɣa pee saakənaa nunɔwa (100). Ilena í heeli ílé si: Nn naa pə takəlaya ntə, ŋmaa si təɣənaɣa pee saakənaa nunqasa.

8 Ḿpúɣú toŋ tv inɪ ɪ sama ɪ təmlɛ tv isayav inəɣɪ ɪ layatv təɔ. Pə taya pulv, antulinya inɛ ɪ yəlaa wena nyəm ke isəna pa lakəna təma təɣə, na pə kəli mpa pa ta ke antulinya inɛ ɪ nyəma tə.

9 Ḿpúɣú Yesu tasa-wεɣε heeluyv si: Má, ma heeliyi-mɛ si í kpaya wɛnav ŋku í wena atɛ cənɛ tə na í lana na í hiki taapalaa, na pə kəma na í laŋ-wɪ pa mɔ-mεɣε ɪcatɛ nte tə wε tam təɔ tə tə taa.

10 Wei í te səkpetu taa, mpv inɪ tətəɣə ɪ te səsəəntv taa. Na wei ɪ ta te səkpetu taa, mpv inɪ tətəɣə ɪ kaa te səsəəntv taa.

11 Ye í lapa cakəli cakəli na atɛ cənɛ wɛnav, pa kaa nəkɪ-mεɣε isəttaa nyəm ke celvɣv.

12 Ye í ta pəsɪ ləlv nyəm təkɔɣv ke teu na tampana, leyɛ í ká hiki mə mayamaya mə niŋ nyəm.

13 Təmlɛ tv kaa pəsɪ na í kpɪ yəlaa naale na í lakɪ pa təma. Ye ɪ kpəpa mpv, ɪ ləmayasεε kəŋ a wεε ləlv təɔ ké, na í yele ləlv. Yaa ntanyɪ, ɪ paasəna ləlv na í kisi ləlv. Mɛ ɪ kaa pəsɪ na í kpɪ Isə na liɣitɛe na í təŋ mpv.

*Yesu kōheelitu ke Falisanaa
(Matiyee 5:31-32; 11:12-13; Malaki 10:11-12)*

14 Falisanaa nu tōm nti tē tēna, ɔlena pá wonj Yesu. Pē taya pulv, mre paa wēna liyitee kōtōi kē.

15 Tēnaya Yesu tōma-wē si: I laki si yēlaa í nyāni-mege tampana nyōma. Ama Iso nyēmá mē lotu taa hōwēē. Pē taya pulv, mpi yēlaa ná nyēnəxi səsōom tō, Iso isentaa pələ pē ta ke pulv.

16 Moisi kusəsutu na Iso kuyəyətutu teləsəlaa kōnmanmaatu lapa tē waatu halēna Iso lōm sōlv Yohaani náá kōō. Pē kpayav waatu inu təyō pa suv Iso Kawulaya Laapaali Kōpanj tōm kpaaləyō, na paa wei i lukēna isələ kuseemle si í suv Kawulaya ŋke ka taa.

17 Isōtənyū na atē pē tēēv ta tala katē ke Iso tōm taa tōmiya kulōmaya saaləyō.

18 Ye yulv təyōna i alv na í kpayā kufalv, i lapa wasanjalətu kē. Ye pa kisa alv na nəyōlv náá tēj na í kpayā-i, pōntu lapa wasanjalətu kē.

Apalv tōj tv na Lasaa pa tōm

19 Apalv tōj tv nəyōlv i ka wēnna, na í suuki liyitee wontu tēnyənənyəni ke teu. Paa ifemle nte lelenj taa kē i wēē, na í tōki təyōnaya kōpanjka.

20 Pē kaasi kuyōntu nəyōlv i ka wēē tōtō, na pá yaa-i si Lasaa. I tēna isəntō tō hiŋ kē, na i hēntaya tōj tv inu i təyāya nəyō.

21 Na í tanjāa si, ye tōj tv inu i kōma na i tōki i təyōnaya na cəyələsi hoti atē, ɔlē i tōōsi na í təyō. Halēna hasi mayamaya kōnaya na si niisiyi kōnyōntu inu i hiŋ taa.

22 Tēnaya kōnyōntu inu i kōma na í si, na isōtaa tillaa kpayā-i na pá pōna-i Apələham cəyō aləsanna taa. Mōyō tōj tv inu i kōma na í si tōtō, na pá pimi-i.

23 Na í sʉv wahala taa ké atetəle taa təna. Tənaɣa toŋ tu teka ɪ ɪse na í loosi Apələham, na Lasaa caɣa ɪ kəŋkəŋ taa.

24 ɪlena í wuli na í yaa si: Hai ta caa Apələham, nyəni ma pətətəle na ń tili Lasaa na í lii ɪ mpəle nəɣo taa ké lum, na í tosi ma nsəmle təo na pə tu niyiti-m niyituɣu maɣamaɣa. Pə taɣa pulv təo, pə haŋa-m kəkəkə kanɛ ka taa ké pə tu fɛi.

25 Tənaɣa Apələham cə-ɪ si: Ma pəyalv, təosi si, n ka wɛv atɛ tə, n təɣo nyá lelen ɛ teu, na Lasaa ílé ɪ təɣo nyan ké pə tu fɛi. Nəonəo kɛle pə tala ílé ɪ lelen si ɪ lanlɛ í hɛɛ, na pə tala nyá wahala.

26 Pəle pə paasi tá na-me tá hɛkv wɛ púúyú ɛ yem təlemm, ŋku kv lumaŋ na kv walasi fɛi tənaɣa tə. Mpu tə, yulv kaa pəsi na í lu cəne na í polo mə kin, na mə cəlv tu kaa pəsi na í lu na í kəo tá kin cəne.

27 Mpuúyú toŋ tu ɪni ɪ tasa-ɪ yəɣətɣv si: Taca la suulu na ń tili Lasaa ɛ ma caa təɣaya taa.

28 Ma wɛna newaa ɛ kakpasɪ ɛ təna. ɪ polo na í kraali-wɛɣɛ teu, na pɛle pá taa kəo pá tasa wahala ɪnɛ ɪ taa ké sʉvv tətə.

29 Mpuúyú Apələham cə-ɪ si: Ye kraalɣv ɛ pa caa, Moisi na ɪso kvɣəɣətutv teləsəlaa pa wɛɛ ɪlɛ, pá nuna pɛlɛ.

30 Tənaɣa toŋ tu təma si: Aai hai, ta caa Apələham. Ye ɪsu atɛtənaa taa nəɣəlv ka mələna na í maɣana-wɛ, paa layasa təntɛ.

31 Apələham tasa-ɪ heeluyv si: Ye pa kpɛɛsa Moisi na ɪso kvɣəɣətutv teləsəlaa pa təm, paa atɛtənaa taa nəɣəlv ka pona, pa kaa tɪna.

Lelv tusuyu səyəntv
(Matiyee 18:6-7,21-22; Maləki 9:42)

¹ M̄p̄ȳȳ Yesu t̄oma ı ifalaa sı: M̄pi pu t̄usi ȳəlaa ke ısayatv taa t̄ə p̄ə kaa laŋ. Ama ye p̄ə c̄əpa wei na ı la na ı t̄əȳənt̄əle la ısayatv, p̄untv k̄a na.

² Ye ȳəlv ıni ı k̄a la na piya s̄əne sı taa nakəli p̄ənti, p̄ə nəȳəsəna p̄a t̄v p̄untv luɣu t̄eε k̄e namle na p̄a t̄vsi-ı t̄eŋku taa.

³ ı la laakali.

Ye nȳa t̄əȳənt̄əle lapa-ŋ ısayatv, yaa-ı na ń h̄vli-ı sı ı lapa m̄pi t̄ə p̄ə fei teu. Ye ı t̄isaa na ı layasi ı kulap̄v̄tv, n̄ kv-t̄əyi nȳa taa t̄əkpataa.

⁴ Ye w̄əle kulv̄mt̄əle taa ı p̄ənt̄əna-ŋ t̄əmv̄ naatosomp̄əȳəlaya, na ı k̄əŋ tam na ı wiiki sı ma p̄əntaa k̄e, n̄ k̄a h̄vli-ı suulu k̄e.

Taa t̄əmv̄av ke Iso

⁵ M̄p̄ȳȳ tillaa t̄oma Tacaa sı: La na ta taa t̄əmv̄av ke Iso s̄əv̄sı.

⁶ T̄ənȳa Tacaa c̄əwa sı: Is̄əna ı t̄əmv̄a Iso k̄e m̄ə taa t̄ə ye pu tu tala ısu s̄əȳa pile ke yas̄əlaya, p̄aa t̄əȳv̄ ŋku kv s̄əŋa ıs̄ənt̄ə t̄əȳə ı t̄oma sı: K̄p̄esi t̄əna na ń polo ń s̄əŋ t̄eŋku taa, p̄ə laki m̄p̄ȳȳ.

T̄əml̄e tv kulap̄əle

⁷ M̄ə taa aw̄e w̄əna yom na ı hal̄əyi ı tawa na ı tiikiyi ı kalak̄əŋ, na ı luna taale ke k̄p̄ak̄p̄aa, na p̄untv p̄aat̄əna-ı heeluȳu sı: K̄əv̄ ləŋ na ń c̄əȳa na ń niki t̄əȳəv̄?

⁸ Aai, ı t̄əŋi-ı k̄e sı: Saa-m, ılena ń layasi nȳa wontu na ń k̄əŋna-m t̄əȳənȳa, na m̄a t̄əȳə na m̄a nȳəv̄. Maa haȳaa ıle, nyaa c̄əȳa na ń t̄əȳə na ń nȳəv̄.

⁹ ı k̄a nəki-ı s̄eεv̄ sı ı lapa m̄pi ı t̄əma-ı sı ı la na ı la t̄ə?

10 Mpu inu tətəγə na me, ye í kəma na í te mpi Iso ka tu-me tə pə lapu, í tə si: Tə kə təmle nyəma ke yem kə, nti pu wee si tə la tə, tə tike ke tə lapa.

Tənyu tə asilima kutəh nyəma waasvu

11 Yesu kulaa na í puki Yosalem, uena í təhna Samalii na Kalilee pə heku taa.

12 I suokaya icate natəli tə taa, uena tənyu tə asilima kutəh nyəma napəli pá tə na pá sul-i. Pa we yəlaa naanowa. M'p'p'p' pa səhə poolu,

13 na pá kpeesi-i si: Taca Yesu, wii tá pətətəle.

14 Təhə Yesu na-we uena í tə-we si: I polo na kətəlaa wiili-me.

Asilima kutəh nyəma təhna pote, uena pə waa-we.

15 Pa taa lelu nawa si pə waa-i mpv, uena í mələna i waali ke kprakpa, na í saŋ Iso na nəγə səsəγə.

16 M'p'p'p' i hota Yesu tee na í see-i si í na təmle. Apalu wei i mələ mpv na í see Yesu tə, i kə Samalii tu.

17 Təhə Yesu təma si: Pə təhə asilima kutəh nyəma mpe pa naanowa hikina alaafəya? Na pəγəlayafəi naanowa inə i we le?

18 Isu pa taa nəγəlu ta tu toosi kele si i mələyi na í see Iso kə í na təmle, ye pə təhə kra i tu inə i paasi?

19 Uena Yesu heeli asilima kutəh tu si: Kuli, n təma Iso na nyá taa tə i yəlaa na n hiki alaafəya.

*Iso Kawulaya kəntə təm
(Matiyee 24:23-28,37-41)*

20 M'p'p'p' Falisanaa pəsa Yesu si: Pəlee kele pu tala Iso Kawulaya təγəu ile? Təhə Yesu cə-we si: Pə təhə si Iso tək i Kawulaya na yəlaa naa təkēlee se.

21 Pə taya isu paa yəgəti si ka we cəne yaa hatoo təna. Pə taya pulb təə, í nyi teu si Isə təhna i Kawulaya təgəu ke mə hekv taa.

22 Yesu təma hípúgú yəgətuγu, ilena í heeli i ifalaa si: Pu kəə na me í nyuli si Yulb Pəyaya má ma kuyaku í kəə na í na-ku. Ama í kaa na.

23 Paa heeli-me si í paasəna hatoo təna, yaa í paasəna cəne. Ama mu taa polo si í pəkəgi.

24 Yulb Pəyaya má ma kuyaku wule pu la ké isu teu nyəgəsuγu təhmelev na pə ná na pə cəə antulinya təna təpai təgə.

25 Ama maa təgə kənyəh ke səsəm, na tá kufalan yəlaa pane paa lə-m təkpataa.

26 Isəna pu lapa Nowee pəəle taa tə, mpv inu pə mayamaya pu lana Yulb Pəyaya má ma kuyəeh taa.

27 Pə kəesa Nowee wəe anu a taa tə, pə təkaya ké na pə nyəəki, na pə haakı təmayə alaa na pə kprakəgi mpv yooə, haləna kuyanju Nowee suv atakaa pəgəluγu səsəəv taa na pə yele-wə, na lvm kəə na pə təgə pa təna təpai tə.

28 Pu la teitei ké isu pu lapv Ləəti pəəle taa tə. Pə təkaya hípúgú na pə nyəəki, na pə pəetəgi na pə yaki, na pə haləgi tawa na pə ηmaakı kutuluη.

29 Ama kuyanju Ləəti lu Sətəm təkəv tə, asimti na kəkə pə luna isətaa təyooə isu teu, na ká nyaya pa təna təpai tə.

30 Kuyanju Yulb pəyaya má maa kəə tə, mpv pə mayamaya pu lana.

31 Pə wule nté ye pə mayana yulv wə kutuluγu pata təə na i wontu wə təyaya taa, pəntu í taa tə si i tiiki na í suv təyaya na í kraya i wontu nti tə wəe tə. Na ye pə pamma taale ke i wəe, í taa tə si i mələgi təyaya.

32 I təəsi Ləəti alv təm.

³³ Wei í pεekəyi ı weesuɣu təcututu ı tɛɲna səpu ké. Na wei í lapa ı təyi awusa, ını ı ká hikina weesuɣu.

³⁴ Pə wule nté pə ahoɔ, pu pana yəlaa naale hənta nyáaluɣu kulumuɣu tɔɔ, na pə kpaɣa lɛlv, na pə yele lɛlv.

³⁵ Pu pana alaa naale wε nama tɔɔ, na pə kpaɣa lɛlv na pə yele lɛlv. [

³⁶ Pu pana apalaa naale wε taale taa, na pə kpaɣa lɛlv na pə yele lɛlv.]

³⁷ Ḿpóɣú ı ifalaa pəɔsa-ı sı: Tacaɔ, leyele mpv ını pu la ıle?

Tənaɣa Yesu cə-wε sı: Timpi pulv səpa na pə həntaa tɔ, tənaɣa yepelekunaa kotiyi.

18

Alv leelu na wulav pa təm

¹ Yesu caa ı huli-wε sı pá sələməɣi Iso ké tam, pá taa tɔ sı pə nu-wε, ılena í sεε-wεɣe ıso ıne sı:

² Wulav nəɣɔlv ı ka wenna ıcate natəli tə taa, ı paa feina Iso. Pəyele ı nyənəɣi yulv sı ı ké pulv.

³ Pə pamma alv leelu nəɣɔlv naa wε ıcate nté tə taa, tam ké ı pukaya ı kin na í sələməɣi-ı sı í waasi-ı. Sı nəɣɔlv təkəna ı ıse, na í caa sı í waasi-ı.

⁴ Paa alv ını ı puki tam ke mpv tɔ, wulav ını ı kisa-ı nınav. Pə waali ké ı mayasa ı taa sı: Anı ma paa feina Iso, pəyele maa nyənəɣi yulv sı ı ké pulv.

⁵ Ama ısu leelu ıne ı kəɲuɣu tam na í pəkələɣi-m tɔ pə tɔɔ, maa paasəna ı təm na má waasi-ı. Tefe ı ka kəɲ ısənəɣo tam ké na í cəɔsəɣi-m.

⁶ Ḿpóɣú Tacaɔ tasaa sı: ı ta nu nti wulav ısaɣav ıne ı yəɣɔtaa tɔ taa?

7 ʘe ʘso ká yelina nteye waasuyv ke mpa i ʘesaa na pá wiikina-i ʘilim na ahoó tó? ʘ ká la kaninika na pa sənau na?

8 Ma heeliyi-me si: ʘso ká tayani pa təm ke ləŋ təlev. ʘe waatu wei Yulv Pəyaya ma maa kəo tó, maa mayana ate cəneye yəlaa mpa pa temna ʘso ké pa taa təyole yee?

Falisa na lampuu mɔlv pa ʘso sələmuyv

9 Yəlaa lelaa ka tema pa taa təkpaataa si mpe pa kena kupaama ke ʘso isentaa, haləna pá nyənəyi lelaa ke yem. Ḿpóyó Yesu sɛɛ-weye ʘso si:

10 Yəlaa naale kpana ʘso təsɛɛɛ taa ké ʘso sələmuyv. Lɛlv ke Falisa na lɛlv ke lampuu mɔlv.

11 Ḿpóyó Falisa səŋna i mpa na í sələmɪ ʘso si: ʘso nyana təmlɛ. Pə taɣa pulv tó, ma fei ʘsu yəlaa lelaa wɛv tó. Pɛɛ pa ké ŋmulaa na asayaa na wasaŋkalənaa ké. Ṕcɔ́ ma fei ʘsu lampuu mɔlv ʘnɛ i wɛv tó.

12 Cimaasi na cimaasi, kuyɛɛŋ naale naaleye ma həkəyi nəyó. Na pə təna mpi ma hikiyi tó, ma ləsəyi pə həyóləŋ naanɔwa taa kulɔmuyv ké na má ha-ŋ.

13 Ḿpóyó lampuu mɔlv ná cəsa kpeɛŋa na í kama nyuyv na kusuyv fei, na í təkəyi niŋ si: Hai ʘso, ma ké ʘsəyav ké, wii ma pətətəɛ.

14 Ma heeliyi-me si ʘso na apalv ʘnɛ pa tayanaa, na í kulv na í kpe. Ama í na Falisa pa ta tayani. Pə taɣa pulv tó, wei i həŋ i ti, paa tisi-i. Na wei í pasəyi i ti, paa kusv i nyuyv.

*Piya səkpesi kupaŋtv kooluyv
(Matiye 19:13-15; Maləki 10:13-16)*

15 Yəlaa pukayana piya səkpəsi tətəyō Yesu si í tənı si təo kə niŋ. Ama Yesu ifalaa na yəlaa mpe ɫena pá kaləna-wɛ.

16 Tənaya Yesu yelaa na pá kprətəna piya kɛ ı kiŋ, na í tə-wɛ si: ɪ yele na piya kəo ma kiŋ, í taa kayatı-sı. Pə taya pɫɔ təo, mpa pa wɛ ısu piya tə, mpe pa tənna ɪso Kawulaya.

17 Ma heeliyi-meyɛ tampana si, ye wei ı ta pəsi ısu pəyaya na ɪso təyō ı təo kə kawulaya, pɫntv kaa la kawulaya ŋkɛ ka tv kɛ paa pəo.

Yɫv toŋ tv təm

(Matiyee 19:16-30; Maləki 10:17-31)

18 Tənaya Yuta nyəma nyuyv tv nəyɔlv ı pəosa Yesu si: Taca kupaŋ, pɛpɛyɛ pə wɛɛ si maa la ɫena má hiki weesuyu ŋku ku tɛŋ tə?

19 Mıpúyó Yesu cə-ı si: Pə lapa ısəna na ń yaa-m kupaŋ? Nəyɔlv ta kɛ kupaŋ ye pə taya ɪso tike təkəŋ.

20 Ntəŋ n nyəma nti pa suwa si: Taa la wasaŋkalətv, taa kv yɫv, taa ŋmulı, taa suu lɛlv kɛ təm. Se nyá caa na nyá too.

21 Tənaya apalv toŋ tv ıni ı cəwa Yesu si: Ma təka kəsəsutv nti tə tənaya hatoo ma pəcaatv kə.

22 Yesu nu mpv ɫena í təmı-ı si: Ama kvləmtv tike təkəŋ kaasəna-ŋ lapv. Polo ń pɛɛti pə təna mpi n wɛna tə na ń tala konyəntvnaa kɛ pə liyitee, na cele ń svv toŋ kɛ ısotaa. N tɛma mpv pə lapv ɫɛ n kəo na ń tɛŋı-m.

23 Apalv ıni ı nu təm tənɛ, ɫena ı laŋlɛ wakəli tətəyətəyō. Pə taya pɫɔ təo, ı ka wɛna kə pə tu fɛi.

24 Yesu nawa si apalv ıni ı laŋlɛ wakəlaa, ɫena í tə si: Ama liyitee nyəma ɪso Kawulaya svvv wɛ katɛ pə tu fɛi.

25 Isəna mpi pə we yooyoo ké katé si í sɔna pənyálaya púbyú na í lu tɔ, mpv tətəχɔ pə we liyitee tɔ ké katé si í sɔv Isə Kawulaya taa, halɪ pə tu tɛɛ mpv.

26 Tənaɣa mpa pa caɣaa na pá nukɪ ɪ tɔm tɔ, pa tɔma si: ɪlɛ awe ká tuləna nteyɛ-ti?

27 Ḿpúyú Yesu cɔwa si: Mpi yəlaa təŋ si pə fɛɪ pəsvyɔ tɔ, Isə kin tələv ké.

28 Ḿpúyú Piyɛɛ nəχɔ təkpaɔv si: Tɔv, ta yela pə təna təkpaɔaa ké na taa hu nyá waali.

29 Ḿpúyú Yesu cɔ-wɛ si: Ma heeliyi-meyɛ tampana tɔɔ si, ye nəχəlv yela ɪ təyaya yaa ɪ alv, yaa ɪ taalvnaa yaa ɪ kəχənaa yaa ɪ newaa, yaa ɪ nyəma yaa ɪ piya ké Isə Kawulaya nyuyɔ tɔɔ,

30 pu ha pɔntɔ na pə kəli ḿpúyú pə kraɣav nəɔnɔ tɔ. Pəyele ɪ səɔm waali ɪ ká wɛɛna weesuyɔ ŋku ku tɛŋ tɔ.

*Yesu səɔm na ɪ fem pə tɔm tətɔ
(Matiyee 20:17-19; Maləki 10:32-34)*

31 Ḿpúyú Yesu yaa ɪ ifalaa naanɔwa na naaleɣɛ ɪ kin, na í heeli-wɛ si: Tɔv, tə kraa Yosalem kéle. Pə təna mpi Isə kuyəχətɔtɔ teləsəlaa ka ŋmaawa si pu mayana Yvlv Pəyaya má tɔ, tənaya pu la.

32 Paa tv-m ma ta nyɪ ɪsənaa niŋ taa. Pɛle paa paana-m, paa tv-m, paa tɔ-m ntagama.

33 Paa casa-m hikasi, paa kv-m. Ama kuyɛɛŋ tooso wule, maa fe.

34 Ama Yesu ifalaa ta cəkəna tɔm ntɪ. Tɔm ntɪ tə huwɛɛ tɛɛ pa tɔɔ ké, ɪlɛ pa ta tu nyəɔm mpi pə tɔm Yesu yəχətɔaa tɔ.

*Yesu kuliyi yvlvm nəχəlv ɪ ɪsɛ
(Matiyee 20:29-34; Maləki 10:46-52)*

³⁵ Yesu kōma na í kpeγetəna Yeliko ile, sесе yulom nəγəlv í ka caya mpaav nəγə nté na í laki pala.

³⁶ I nu yəlaa samaa tan na pá teeKi, ilena í pəəsi si: Pepe lapa ye?

³⁷ Mpyóγú pa heela-i si: Nasaleti Yesu teekəna.

³⁸ Tənaγa í koo səsəm si: Tafiti Pəγaya Yesu, nyəni ma pətətəle.

³⁹ Mpa paa tee nəγə tə, pele pa kaləna yulom na pá heeli-i si: Su. Ama ílé í səsəa kouu ke səsəm si: Tafiti Pəγaya, nyəni ma pətətəle.

⁴⁰ Mpyóγú Yesu səηaa, na í tə si: I kəna-i ma kiη. Yulom tala Yesu kiη, ilena Yesu pəəsi-i si:

⁴¹ N caa má la-η we? Yulom cəwa si: Taca, ma caa ké si í la na má naaki isu maa wev ma wule taa tə.

⁴² Tənaγa Yesu təma-i si: Təv, naa ile, nyá taa temnav ke Iso waasa-η ke.

⁴³ I ssv nav nté təne inəγi kpaKpa, na í təηəγi Yesu na í san Iso. Samaa təna ná mpv, ilena pá ssv Iso ké sam tətə.

19

Yesu na Sakee pa təm

¹ Mpyóγú Yesu ssv Yeliko, ilena í fayana ícate taa na í teeKi.

² Apalv nəγəlv í ka we tə taa təna, na pá yaa-i si Sakee. Apalv iní í kəna lampuu mvlaa səsə, na í ka pilaa ké.

³ I caakaya si í nyi wei pa yaa si Yesu Yesu tə. Ama í topulun təv í taa pəsi na í na-i. Mpi tə, samaa nyəkaa ké.

⁴ Mpyóγú Sakee tee nəγə na í kpaγa asewa, na í polo na í kpa tγv nakvli kv təv, si Yesu í teekəna kv tee ile í na-i.

⁵ Yesu kōma na í tala tēna, uena í teki i íse na í tōmi-i si: Sakee tii tēcau, saŋa nyá tēyaga ke maa caŋa.

⁶ Ḿróyó Sakee tii kprakpa, na í mu Yesu na laŋhulumle.

⁷ Pa tēna mpa pa ná mpu tō pē ta maŋa-we, uena pá tōŋ si: Halí yulu isayau tēŋele i kulaa í polo.

⁸ Pa tala tēyaga taa, uena Sakee kulí na í heeli Tacaa si: Tacaa, ma seee, maa faŋa ma kupaŋ ke cali na má ha konyōntōnaa. Ye maa muŋula nōŋolu na má tōŋ i liŋitee, maa fei pōntu ke pē tōm liŋiti.

⁹ Tēnaga Yesu tōma si: Saŋa tēyaga kanē kele ka nyóma ná nyōyu nté. Pē taya pulu, Sakee maŋamaŋa ná ké Apələham pēyaga tōtōŋ mee.

¹⁰ Yulu Pēyaga má ma kōmaga si ma preekōŋi mpi pē lepa tō na má ya pē nyōyu.

*Timpi pā wee tō tēnaga pā sōsōŋi
(Matiyee 25:14-30)*

¹¹ Ḿróyó Yesu tasa mpa pa nu tōm nti i yōŋōtaa tōŋo isō seeu. Pē taya pulu, pa kpreŋetōna Yosalem tō, yōlaa huŋkaga si ntanyi Isō ká suu Kawulaga tōŋo ke tōne inōŋi kprakpa na pá ná.

¹² Isō wei i se-e-we tōŋole si: Kawulaga tēyaga taa awulumpu nōŋolu i kulōna na í polo tetu pooluŋ nyōntu si pá tu-i kawulaga, na pē tēma ile i mōli.

¹³ I caakaga tēeu, uena í yaa i tōmle nyóma naanōwa, na i tala-weŋe liŋitee nyōŋōluŋ nyōŋōluŋ ke pa nyōŋ tō. Na í heeli-we si: Í taatōna liŋitee ane, halí má polo má kō.

¹⁴ Ama i icate nyóma luyū ná fei-i, uena pá kuŋsi tillaa si pá polo pá heeli-we si: Tu caa si apalu iní í la ta wulau.

15 Pa tu apalu inəγi kawulaya ηke, ilena í kulı na í məli i icate taa. M̄rúγú i kota i təmlə nyəma mpa i ka cəla liyitee tə, si i naa isəna isəna pə sɛɛ-wɛnaa tə.

16 M̄rúγú kancaalaya nyəη kulaa na í tə si: Taca, pə sɛɛ-m liyitee nyəγətu naanəwa ké nyəγəlvu ηku n ka cəla-m tə ku tə.

17 Tənaγa wulav təma-i si: Pə wɛ teu, n ké təmlə tu kupaη ké. Timpi isu n lapa teu ke pəcə nyəm taa isəntə tə, n ká təγə acalɛɛ naanəwa tə ké kawulaya.

18 Ilena naale nyəη náá kulı na í tə si: Taca, pə sɛɛ-m liyitee nyəγətu kakpası ke nyəγəlvu ηku n ka cəla-m tə ku tə.

19 Tənaγa wulav təma ilé si: Nyaa təγə acalɛɛ kakpası tə ké kawulaya.

20 Təmlə tu ləlv ná kulaa, ilena í tə si: Taca, nyá nyəγəlvu ηku n ka cəla-m təγəlv. Ma həka-kuvu saalaya taa ké na má su.

21 N wɛ-m səγəntu ké. Pə taya pulv, n ké yulv kate tu ké. N ta su mpi tə mpəγi n kpaκəγi, na timpi n ta tuu tə tənaya n kuη.

22 Tənaγa wulav təma-i si: N ké təmlə tu isayav ké, nyá maγamaya nyá kuvəγətvu ke ma kuvuna nyá təm. N ka nyəma teu si ma ké yulv kate tu, na mpi ma ta su təγə ma kpaκəγi, pəcə timpi ma ta tuu təγə ma kuη.

23 Ilɛ pepe tə ké n taa tu ma liyitee ke panci taa? Ma kəma isəntə tə, ma maγana pə sɛɛ a tə na má krenti na má mv.

24 M̄rúγú i heela i cəlv nyəma si: I lɛeki liyitee nyəγəlvu ηkuvu i niη taa, na í səcəsi nyəγətu naanəwa tu.

25 Tənaγa pɛle pa cə-i si: Taca, ke ilé i wɛna naanəwa?

26 Μρύγύ wulav cə-wε si: Ma heeliyi-me si timpι pə wεε tə tənaya pə səsəyi. Ama wei ι feina pulv tə, paa pəciimaya ké ι wεna, paa lεεki ké.

27 Təv, ί kəna ma kolontunaa mpa pa kisaa si má taa təγə pa təv ké kawulaya təγə cəne, na ί kv-wεγε ma isentaa.

Yesu cayav ke kpanaya

(Matiyee 21:1-11; Maləki 11:1-11; Yohaani 12:12-19)

28 Yesu tεma mpygy yəγətyv, ilena ί tee nəγə na ί pukina Yosalem.

29 Pa kəma pa kpeγetəna Petafasi na Petanii na Olifinaa puyv, ilena ί tili ι ifalaa taa naale si:

30 Ι polo icate nte tə wε nəγə təv cəne tə. Ι talaa, ί ká mayana pa tv kpanaya pile natəlyi ηmənaya. Nəγəlv ta cayata tə təv. Ι hetι-te na ί kəna.

31 Nəγəlv ί pəssa-me si: Ι hetəyi-te suwe? Ι cə puntv si: Taca caakəna.

32 Μρύγύ mpa ι tilaa tə pa teewa, na pá mayana pə tənaya teitei isu Yesu ka tεm-wεγε heeluyv tə.

33 Pa kəma pa hetəyi kpanaya pile nté ilena tə nyéma si: Ι hetəyi kpanaya pile nté suwe?

34 Ntεna Yesu tillaa cə si: Taca caakəna.

35 Ilena tillaa pona-teye Yesu. Μρύγύ pa pə pa wontu ke kpanaya pile təv na pá kraγa Yesu na pá cayasi.

36 Yesu təηa teeu, ilena yəlaa pəəki-ι pa wontu na ί təη pə təv.

37 Ι kəma ί tiikina Olifinaa puyv na ί kpeγetəna Yosalem, ilena ι təηlaa samaa inι ι təna ι lanja huləmi teu, na pá san Ιsə ké səsəm ke piti tεma nna pa nawa tə a təv si:

38 Išo í wεε wulav səsə wei ι kəηna Tacaα toη tə ι waali. Lan̄huləmle í wεε hatoo isətaα. Paa wei í tυ Išo ké teeli.

39 Falisanaα napəli paa wε samaα ιni ι hekυ. M̄p̄ȳḡȳ p̄ele pa təma Yesu si: Tacaα, sumsi nyá ifalaa mp̄e.

40 Kεle na Yesu si: Ma heeliyi-me təfoo si, paa p̄ele pa suma, at̄e p̄ee maγamaγa ká kvli na á yəγəti.

Yosalem təə wula

41 Yesu kəma na í kp̄ətəna ιcat̄e ke teu, ιlena í nyəni-t̄e, na í wii-t̄e si:

42 Aaa, kasa, Yosalem, nyá maγamaγa, saηa kvyakυ kvne, ye n ka tu cekəna cekənav maγamaγa ke mpi pə pəsəyi na p̄ə ha-η lan̄huləmle tə. Ama pənente pə ηmesa-η-wi, n kaa ná.

43 Wεε kəη nna a taa nyá kolontunaa ká cəəna-η na yoou wontu toη nyəntυ, na paa ta-η kotaya na pá nyala-η tək̄p̄ələkp̄əli.

44 Paa nan̄ti nyá na nyá taa yəlaa təna tənəηnaη, halι pa kaa tu səə p̄ələ lent̄e ke lent̄e təə. Pə taya pulv, n taa cekəna waatυ wei Išo kəma si ι waasəyi-η tə.

P̄et̄əlaa təγənyvυ ke Išo t̄əs̄eεle taa

(*Matiyee 21:12-17; Maləki 11:15-19; Yohaani 2:13-22*)

45 M̄p̄ȳḡȳ Yesu svυ Išo t̄əs̄eεle taa na í niki p̄et̄əlaa ke təγənyvυ.

46 Na í tə-wε si: Pa ηmaawa Išo Təm taa ké si, ma təyaya ká la Išo t̄əs̄ələml̄e ké. Ama m̄ə p̄əsəna-keγe ηmulaa təyaya.

47 Yesu seγesaya Išo t̄əs̄eεle taa ké paa ifemle nte. M̄p̄ȳḡȳ kət̄əlaa taa səsaa səsaa na Išo təm seγesəlaa na samaα taa nyvυvυ nyəma pa p̄ekaya si pa kvvυ-ι.

48 Ama pa ta nyi nti pá pusina tɔ. Pə taya pulv tɔɔ, samaa tɛna tu ŋkpaŋyɔv ke teu ké na pá nukɪ ɪ tɔm.

20

Yesu pəsuyv tɔm

(Matiyee 21:23-27; Maləki 11:27-33)

1 Ḿpúyú kuyaku nakulɪ Yesu seyesaya samaa ke Iso tɛsele taa na í heeliyi Laapaali Kupaŋ. Ilena kətəlaa taa sɔsaa sɔsaa, na Iso Tɔm seyesəlaa, na sɔsaa pa polo

2 pá pɔɔsi-ɪ si: Heeli-tuyv kaŋkante nte n maki nyá taa na í laki isəntɔ tɔ. Yaa awe tu hana-ŋ pə mpaav?

3 Tənaɣa Yesu cɔwa si: Tɔv, ma mayamaya ma pɔɔsi-meɣe tɔm.

4 Iso yaa yəlaa tilina Yohaani si í sɔɔki yəlaa ke Iso lɔm? ɪ cɔ-m ma nu.

5 Ḿpúyú Iso Tɔm seyesəlaa mayasa-təɣi pa taa pa tike, Ilena pá tɔ si: Ye tə tɔma si Iso tilina-ɪ í ká pɔɔsi-tv si: Na pepe tɔɔ ké í ta mv ɪ tɔm?

6 Pəyele tɔ tɔma si: Yulv tilina-ɪ kəɔ, samaa tɛna ká ku-tv na pɛɛ. Pə taya pulv tɔɔ, pɛle pa tɛma pa taa təkpaataa ké si Yohaani ké Iso kuyəɣɔtv teləsulv.

7 Ḿpúyú Iso Tɔm seyesəlaa pəsənaa si: Tə ta nyi wei ɪ tila-ɪ Iso lɔm sɔv tɔ se.

8 Tənaɣa Yesu ná cɔ-we si: Aŋha, ma kaa heeli-meɣe kaŋkante nte ma maki na má laki isəntɔ tɔ.

Təmlɛ nyəma asayaa tɔm

(Matiyee 21:33-46; Maləki 12:1-12)

9 Pə waali ké Yesu sɛɛ samaa ke isɔ si: Yulv nəɣəlv ka sɔna lesɛŋ tuŋ ke taale tɛcu. Ḿpúyú ɪ caa yəlaa na í su tə taa, Ilena í kulɪ na í tɛɛ yɛla na pə taanɪ.

10 Pə kəma na pə tala tuŋ ɪni ɪ kooluyv waatv, Ilena í kusɪ ɪ tillu nəɣəlv, si í polo təmlɛ nyəma kin

na pá cæle-i iní i tete. Tənaɣa təmle nyəma mpe pa kpa tillu iní na pá má, ɔlena pá təɣəni-i niŋ naanowa təyələyəli.

¹¹ Mpróyó taale tv iní i tasa i tillu nəɣəlvɔv kvsɔv na í tili. ɔlena təmle nyəma mpe pá má ílé, na pá tvu-i, na pá təɣəni-i niŋ naanowa təyələyəli.

¹² I tasa tooso nyəŋ ke tiluvu, ɔlena təmle nyəma ma ílé, na pá kv i təna, ɔlena pá peti-i haləm na waali.

¹³ Tənaɣa haləm tv təma si: Təv, isənaɣale maa la ɔle? Ma maɣamaɣa ma kolvb wei ma luvu svv teu təɣə maa tili. Ntanyi paa nya i isəle.

¹⁴ Ama təmle nyəma ná kəma na pá loosi i pəyalv na í puki, ɔlena pá heeli təma si: I loosiyi kpancoou tv kəŋna nté. I kəv tə kv-i, na taale pəsi ta nyəntə.

¹⁵ Mpróyó pa kpa-i, na pá ləsi-i taale na waali na pá kv-i.

Tənaɣa Yesu pəsaa si: Taale tv iní, isənaɣa i ká la təmle nyəma mpe?

¹⁶ I kəma na í kəv, i ká kv təmle nyəma mpeɣe, ɔlena í caa yəlaa kofama na í su taale taa.

Samaa nu təm tənə ɔlena pá tə si: Isə í pona təleɣe pooluŋ.

¹⁷ Tənaɣa Yesu caa pa isəntaa, ɔlena í tə si: Isə Təm taa pa ŋmaawa si:

Pəle nte tetv ŋmalaa ŋmaakaya na pá lə tə,
 nté tə təv kəlv ŋmatv təna məlaa na tə səŋ.
 Suweyele mpv?

¹⁸ Ye pə cəpa wei na í hoti pəle nté tə təv, pə pvutəy-i i ké, i kaa wəe hiiu. Ye pə cəpa yvlv nəɣəlv na pəle nté tə hoti i təv, tə taaləy-i na tetv ké.

*Lom wulav səsə lampuu təm
 (Matiyee 22:15-22; Maləki 12:13-17)*

19 Təne inəyi kprakpa tə Iso Təm seyesəlaa na kətəlaa taa səsaa səsaa caakaya Yesu ké krau nté. Pə taya pulu tə, pa nyəmə teu si mreye i krəpənaa na í seena iso in. Ama pa nyámna samaa.

20 Mprúyú pa sou Yesu ke cənyu, haləna pá can pá tili feñlaa si pá feñiyi-i. İlena feñlaa mre pele pá cesi isu pa ké kupaama napəli pəyele yem. Pa makaya Yesu nəyə tə na pa təm kərəsutu si pá ná. Pa caakaya ké si pá hiki mpi pə tə paa kra-i tə, na pá tu-i kufəneə niñ taa.

21 Tənya pa təma-i si: Taca, tə nyəmə teu si nyá kyəyətutu na nyá kuseyesətu pə təna kupantu ké. Nn paasəyəna tə, nn fayasəyi yəlaa. Ama isəna mpi mayamaya Iso caa si yəlaa í la tə, pə tampana ke n heeliyi.

22 Pə we mpv tə, ta mpaau taa pə muna té feli lampuu ke Lom wulau səsə na?

23 Yesu təma Iso Təm seyesəlaa acilayatu tənaya nyəm, iləna í tə-we si:

24 İ huli-m liyitee nyəyəluyə na má ná. Awe nyuyə fotoo na i hətə ke pa ŋmaa pə tə?

25 Mprúyú Iso Təm seyesəlaa cəwa si: Lom wulau səsə. Tənaya Yesu cə-we si: Anha, í cəla Lom wulau səsə ke mpi i ti tə, na í cəla Iso iləye mpi i ti tə.

26 Tə təna nti Yesu yəyətə samaa taa tə, feñlaa ta na isayatu natələyi tə taa. Ama Yesu kəcəcətu mələna-weye təmsuyə na pá su təkulum.

*Səm waali tə fema isəna tu we tə
(Matiyee 22:23-33; Maləki 12:18-27)*

27 Μρύγύ Satusee nyéma narəli pa kəma Yesu kin. Satusee nyéma mre pa təŋaana si, səttaa kaa te na pá fe. Μρύγύ pa pəssa Yesu si:

28 Taca, Moisi suna-təyɔ kusəsutv ke takəlası taa si, yulv í wena neu, na yulv inı í si na í yelevı alv, na alv inı í feina-ı na pəyaya, neu ká hə leelu inı na í hikina ı taalv səlv ke piya.

29 Təv, Yulv nəyəlv na ı newaa, paa kena yulv nyəəŋ naatosompəyələya. Μρύγύ taalv kraya alv, ılena í si, ı fei pəyaya.

30 Tənaɣa naale nyəŋ həma leelu, haləna tooso nyəŋ náá hə tətə.

31 Pa naatosompəyələya ŋke ka təna ka səpaya, alv inı ı ta hiki pa taa nəyəlv na pəyaya.

32 Pə waalı ké alv inı ı teesa sərv.

33 Təv, pa təna pa krayav-ı mpv tə, səttaa fem wule pa taa aweyelevı alv tv?

34 Μρύγύ Yesu cə-we si: Antulinya inε ı taa cəneye apalaa kprakəyi alaa, na alaa náá saaki apalaa.

35 Ama apalaa na alaa mpa pa ké si paa te na pá fe na pá caya cele antulinya wei ı kəŋ tə ı taa tə, akpaxale kaa wee təna.

36 Mre inı paa tasəyi sərv tətə, paa wee ké ısu ısəttaa tillaa wev tə. Pa fem mpv tə pa pəsa Iso piya ké.

37 Moisi hulaa təkəlekele ké si səttaa ká te na pá fe. Pə təv ké ı yaa Taca si: Apələham na Isaaka na Yakərv pa Iso, ké timpı pə yəyətə hotiya təm tə.

38 Iso ké weesuyv nyéma nyəŋ ké, ı ta ke səttaa Iso. Iso inı ı təv ké pa təna pa wena weesin si pá lakı ı təmlε.

39 Tənaɣa Iso Təm səyəsəlaa taa narəli pa təma si: Taca, n tu yəyətə teu ké.

40 Pə taɣa puɓu, pa taa nyi nti pá pəəsi-ɪ tə.

*Isəna Mesii na Tafiti pa wεε tə
(Matiyee 22:41-46; Maləki 12:35-37)*

41 Mprúyú Yesu pəəsə Isə Təm seɣesəlaa si: Isənaɣa pa təŋ mpu si Mesii ke Tafiti pəɣaɣa ye?

42 Pəyele Tafiti maɣamaɣa ná ŋmaa ɪ yontu takəɣa taa ké si:

Tacaa Isə heela ma Səsə si,
caya ma kəŋkəŋ taa.

43 Haləna má kəna nyá kolontunaa na ń loosi nyá nəəheε ke pa tə.

44 Təu, Tafiti ná yaawa si Tacaa keε, isənaɣa Mesii náá məli na í ké Tafiti pəɣaɣa?

*Isə Təm seɣesəlaa laakali lapənav
(Matiyee 23:1-36; Maləki 12:38-40)*

45 Samaa təna təŋna Yesu təm nuw, iləna Yesu tə ɪ ifalaa si:

46 ɪ lana Isə Təm seɣesəlaa mpe na laakali. Pa səɔla tokonaa səsaa suuu ké na pá cəəki. Pa caaki si pá seεki-wεɣε kuyεεŋ taa ké. Yuta nyəma təkotilenaa taa, teeli teeli təcayale ke pa pεεkəɣi. Acima taa, səsaa təcayale ke pa pεεkəɣi na pá caki.

47 Mpe pa leεkəɣəna leelaa ke pə təna mpi pεle pa wεna tə. Iləna pá suw Isə sələmuɣu na pə taɣali, si pə h́li si mpeɣε kupaama. Pə təə ké paa te na pá ná katatəɣa.

21

*Alv wei ɪ tv santiinaa naale tə
(Maləki 12:41-44)*

¹ Yesu kusa isε, iləna í na tɔŋtɔnaa tɔɣi pa kohav ke Isə təsεεle səsəəle kuhaaŋ atakaanaa taa.

² Na í ná tətəγə əlv leelu konyəntv nəγəlv, na í pətəγi santiinaa naaleγe pə taa təna.

³ Tənaγa Yesu təma si: Təm tampana təw kə ma heeliγi-mə. Mpi leelu konyəntv inε ι tɔwa tə, pə kəla pane pa təna pa kətvtəm.

⁴ Pə taya pulv, yəlaa lelaa təna ná kpaγa pa liγitee nna a kpisa yem təγə na pá haaki. Ama əlv inε, paa na ι kə konyəntiya tə ι kpaγa ι liγitee təna na í tv. Pə ta kaasi-ι pulv si í yana paa təγənaγa maγamaya.

*Isə təseele wakəlvv təm
(Matiyee 24:1-2; Maləki 13:1-2)*

⁵ Mpyúγ napełi pa caγaa na pá yəγətəγi Isə təseele təm si: Pəe kupana wena pa lapəna Isə təseele kə canəm tə na mpi mpi pa haaki Isə kə tə taa tə, pə lapa na tə te teu kə. Tənaγa Yesu heela pəntvnaa si:

⁶ Pə təna mpi í naa isəntə tə, kuyeeη ká kəw wei ι taa pə kaa kaasi pəle lente na tə təna lente təw tə, paa tusi pə təna.

*Mpi mpi pə lapv ká hólí si antulinya caa təm tə
(Matiyee 24:3-14; Maləki 13:3-13)*

⁷ Mpyúγ mpe inι pa pəssa Yesu si: Pəlee kə mpv inι pu la? Na ηmaatəle nteγe pu hólí na tə nyəna si pə wusaa?

⁸ Tənaγa Yesu si: I la laakali, í taa yelev na nəγəlv kəw na í tolisi-mə. Mpi tə, paγale ká kəw na pá haa pa təγi ma hətε, si mpeγele Mesii, na pá təη si, pə wusaa kə. Ama í taa nuna-wε.

⁹ I kəma na í nu yooη na pə təna pə pəsuyv yem kə kpentəlasι tə pə təη, í taa nyá. Təle tə tənaγa mpv, pə wεε si tə la na pəcəγə. Ama waalı kə antulinya náá kəw na í təη.

10 Μπόγύ Yesu tasa-wεγε heeluγυ si: Tεtu kateηa λeηka kά yooηa λeηka nyόma, na kawulaya λeηka kά kuli λeηka tάo.

11 Tεtu kά sele pə kaα la nyənyυ, nyəγəsi na yulokusəku kά lu tiiliwe tiiliwe. Kəkəlo təma səγəntυ nyəna na atəma səsəəna kά luna isətaa na pə tii.

12 Ama na pəcό təne inι tə təna tə lakι ulε, paa kpa-me, na pά tu-meγε wahala səsə. Paa ceλε-meγε Yuta nyόma təkotilenaa taa nyόma, na peλε pά huηna-me. Paa tu-meγε saləkanaa, paa yaa-meγε nənəəsi ke awulaa səsaa na tεtu təkəlaa pa kin ke ma tάo.

13 Ama təna weγε pu topili-meγε mpaan si ι hόli ma təm tampana.

14 I tayani mə ti si, paa pu la isəna, ι taa nəγəsi nti ι ka huη na ι lu tə na pə ta tata.

15 Pə tayα pulυ, ma mayamaya maa tasəna-meγε layatu ke təm nti ι kά yəγəti na mə kolontunaa taa nəγəlu kaa na kucəcətu, pəyele pa kaa kee pa nyəntυ tə.

16 Mə caanaa na mə toonaa na mə taalvnaa na mə newaa na mə nyόma na mə cewaa ka tu tona-meγε mə kolontunaa nin taa, hali paa ku mə taa payale.

17 Yəlaa təna taa kά kpana-meγε ma tάo.

18 Paa na mpυ mə taa nəγəlu nyυγυ kaa holi-ι holuγυ mayamaya.

19 Ulε mu nyaya apalυtu, pu ya mə nyəəη.

Yosalem yəkuyυ təm

(Matiyee 24:15-21; Malaki 13:14-19)

20 Ye ι kəma na ι nά yoolaa kupiη tama Yosalem ke kotaya, ι nyι si ι yəkuyυ wusaa keλε waatu inι.

21 Mpυ inι tə, mpa pά we Yuta, pa se na pά kpa pόəη. Na mpa peλε pά we Yosalem taa, pά lu na pά hatəli. Na mpa peλε pά we tawa taa, pά taa kpe.

²² Pə taya pulv, kuyeyi inɪ ɪ taa ké pu naasi Yosalem nyéma ɪlena pécó pə tɛna pə lá ɪsu paa ŋmaav ɪsə Təm taa tɔ.

²³ Ahusitonaa na asɛŋ pa tɔm ká la waiyo ké waatu inɪ. Wahala ká tɔɔ ɪcate nté tɔ taa, yɛlaa pane paa ná ɪsə pááná.

²⁴ Paa kv-we na layate, paa kra-weye yomle ke piitimnaa tɛna taa. Ma ta nyi ɪsɔnaa ke pu yelina Yosalem na pá páálóyí ɪ taa, halɛna pɛle pa waatu kɔɔ na í su tɛnaya.

Yulv Pəyaya kɔnte

(Matiyee 24:29-31; Maləki 13:24-27)

²⁵ Pu húlí ŋmaatɛ ke ilim na ɪsɔv na ɪsɔvɔɔŋasi pə tɔɔ. Lanwakəlle sɔsɔle ká kra katenɔ tɛna, na nəxɔsɛ ká kv-weye tenku na ɪ hola sɔsɔna pə kəkɔte sɔsɔle tɔɔ.

²⁶ Yɛlaa ká huɔ mpi pu kɔɔ antulinya tɛna taa tɔ pə tɔm, ɪlena sɔxɔntv sɔsɔntv kra-we na pá sɪ pa tun tɔɔ ké yem təkɔtɪ. Pə taya pulv tɔɔ, pu ciyiti ɪsɔtɔnyuɔ taa kəkɔlɔnaa.

²⁷ Waatu inəyi paa na Yulv Pəyaya má ma sɛŋa ɪsɛŋmɔntuɔ tɔɔ, na má tiiki na ma toma ke sɔsɔm na ma teeli.

²⁸ ɪ kɔma na í na mpv inɪ pə svv lapv ɪɛ, í kvsi mə nyɔŋ na ɪsɔ na í feesi tɔfvv. Pə taya pulv, mə waasvɔv caana kɔnte.

Fiki tɔyɔ tɔm

(Matiyee 24:32-35; Maləki 13:28-31)

²⁹ Ḿpóyó Yesu tɔma-we sɪ: ɪ nyəna tɔyɔ ŋku pa yaa sɪ fiki tɔ na tun lɛlɔŋ na í na.

³⁰ Ye ɪ kɔma na í svv nəyɛtɔyɔ í nyəma kɔakɔraa sɪ hɛsɔyɔ talaa ké.

³¹ Mpu tətəyə pə wεε, í kəma na í na mpv uní pə laki, í nyí kprakpa sɪ lə Kawulaya wɔsaa.

³² Tampana ke ma heeliyi-me, yəlaa mpa pa wεv isəntə tə pa kaa sɪ pa təna na pə́cɔ́ pə tənaya mpv pə́ la.

³³ Isətənyv na atε ká mukɪ yem. Ama ma kvyəyətutv kaa saali paa pəcə.

I feŋ teu

³⁴ I la laakali, í taa yelee na tətəyəle na sɔlvnyəle pə́ pəsi-me, na kayana antulinya inε ɪ nyəntv nəyəsεε kv-me. Ye í paasəna mpv kvyaku ŋkv ku tuti-meye.

³⁵ Pə kəŋ kuuu ke antulinya təna taa yəlaa təna təmaa ké isv pa pεtyv puluyv tə.

³⁶ Pə tə tə í feŋ na í sələməyi lə ké tam, na í hiki toma na í lu mpi pu kə tə pə taa, na í kə í səŋ Yvlu Pəyaya má ma isəntaa.

³⁷ Yesu sεyεsaya lə təsεele taa ké ilim ilim na í mələyi Olifinaa puyv tə ké taanaya taanaya na í svki.

³⁸ Yəlaa təna pukaya lə təsεele taa ké tanəŋ tanəŋ təhuluhulu na pá nukɪ ɪ waasv.

22

Yutaasi kəlmətə təm

(Matiyee 26:1-5; Maləki 14:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Potopotona mpa pa taa kukusv m feɪ tə pa acima wena pa yaa sɪ Tεεv acima tə a wɔsaa.

² Mpyúv kətəlaa səsaa na lə Təm sεyεsəlaa pa təŋna mayasv ke isəna paa la na pá kv Yesu tə. Ama pa səyəmayana samaa ké.

Yutaasi sɔɔlv puwa si i tugi Yesu ké nyonyo nyáma niñ taa
(*Matiyee 26:14-16; Malaki 14:10-11*)

³ M̀p̀ỳg̀ Satanı sũv Yutaasi Isakaleeu pa naanũwa na naale taa lɛlv taa.

⁴ Uena í polo na í na kətəlaa səsaa, na Isə təsɛɛɛ səsəɛɛ tənɔlaa taa səsaa ṕa sɛyɛsi isəna i ḱa la na í tũ Yesu ké pa niñ taa tə na ṕa si.

⁵ Tənaɣa pɛɛ pa laɲa hɛɛwa səsəm. Uena ṕa tə si paa ha-i liyitee.

⁶ Uena Yutaasi tisi, na í sũv pɛɛkũvũ kɛ kũyakũ kũpɔɲkũ ŋku kũ taa i ḱa tũ Yesu ké pa niñ taa na samaa ta nyi tə.

Tɛv acima kũtəɣəv tayanvũv
(*Matiyee 26:17-25; Malaki 14:12-21; Yohaani 13:21-30*)

⁷ Potopotonaa mpa pa taa kũkũsũm fɛi tə pa acima kũyakũ ŋku kũ wule pa kũɣi Tɛv acima iwɛɛsi tə kũ talaa.

⁸ M̀p̀ỳg̀ Yesu kũsa Piyɛɛ na Yohaani si: I polo í təsəɣi-tũɣv Tɛv acima təɣənaɣa.

⁹ Tənaɣa Piyɛɛ pa pɔɔsa-i si: Lɛyɛ n caa si tə təsi-kɛ?

¹⁰ Uena Yesu cə-wɛ si: Ii naa, í ḱa kəɔ isu í sũv icatɛ tə, í ḱa sulina apalv nəɣəlv na í səɣəla lvm na həyaya. I təɲi-i na í sũv təyaya ŋka ka taa i ḱa sũv tə.

¹¹ Uena í pɔɔsi təyaya tũ si: Tacaa si, kutuluɣu ŋku kũ taa ḱe í na i ifalaa paa caɣa na ṕa təɣə Tɛv acima kũtəɣəv?

¹² Apalv inı i ḱa h́lí-mɛɣɛ atɛ na isə kutuluɣu taa ḱe naɲ səsəəv nakvləɣi isətəa, ŋku kũ taa wɛ wontu nti í ḱa lana tə. Kũ taa tənaya í ḱa təsi pə təna.

13 Μρύγύ Piyεε pa polaa na pá maγana teitei isu Yesu ka heela-we tɔ. Na pá təsi Tεευ acima kutəγου ke təna.

Tacaa səm təssuyv

(Matiyee 26:26-30; Maləki 14:22-26; Kələnti I 11:23-25)

14 Tεευ acima waatv talaa, ɫena Yesu na ɪ tillaa pá caya təγου.

15 ɫena í heeli-we si: Isəna ma nyula teu si má na-me tɔ təγɔ Tεευ acima təγənaγa na pə́cɔ́ má sʉv ma kʉnyəntəγəle taa tɔ pə we səγəntv.

16 Pə taya pulv tɔɔ, tampana ke ma heeliyi-me si ma kaa tasa-yeγe təγου haləna pə́ kɔɔ pə́ hólɪ ɪ təγου tampana ke Isə Kawulaya taa na pə́cɔ́.

17 Μρύγύ Yesu kraγa sʉlv m na kərv, na í sεε Isə ké í na təmle na í tɔ si: ɪ mv-wɪ na í nyɔɔ mə təna.

18 Pə taya pulv, ma heeliyi-me si pə́ kraγav pənente tɔ ma kaa tasa sʉlv m nyɔɔv haləna Isə kɔɔ na í təγɔ ɪ Kawulaya na pə́cɔ́.

19 Pə waadɪ ké Yesu kraγa potopoto na í sεε Isə ké í na təmle, ɫena í faγa-ɪ na í cεε-we na í tɔ si: Potopoto ɪne ɪ kɛna ma tənuyv ŋku pə́ ha mə tɔɔ tɔ. Μρύγύ í ká lakɪ na í tɔssəyi ma tɔɔ.

20 Pa tɛma təγου ɫena Yesu kraγa kərv ke mpv tɔtɔ na í tɔ si: Kərv ɪne ɪ kɛna Isə nəγɔ pɛɛlvv kʉfam yoo, na ma caləm mpi pə́ kpɛma mə tɔɔ tɔ mpi pə́ huləna pə́ tampana.

21 ɪ nyɪ teu si wei ɪ təγv-m kolontunaa niŋ taa tɔ ɪ we cəne, na ma na-ɪ tɔ təkəna.

22 Tampana tɔɔ Yʉlv Pəyaya má maa tɛε ké isu Isə ká sɪw tɔ. Ama wei ɪ təγv-m kolontunaa niŋ taa tɔ ɪ təm we waiyo.

²³ Tənaɣa Yesu ifalaa sʊv təmɔɣa pɔɔsʊvɔv sɪ: ɪle tá taa awe ká lana nteɣe mpv?

Sɔsɔantv tɔɔ hɔm

²⁴ Ḿpɔ́yú Yesu ifalaa sʊv hɔm ke pa taa pa tike sɪ pa naa wei paa nyənəɣɪ sɔsɔ tɔ.

²⁵ Tənaɣale Yesu sɪ: Piitimnaa awulaa sɔsaa ŋmakələɣɪ pa yələa ké. Na mpa pa ké toŋtɔnaa tɔ, pɛle pa caa pá cuɣusiɣi-wɛɣe ta caa ta caa ké.

²⁶ Ama me ɪle pɔ́ taa wɛɛ ŕpɔ́yú mə kɪŋ. Mə taa sɔsɔ í pəsi ɪ təɣɪ mə səkpɛlu, na wei ɪ ké wulav tɔ, í pəsi ɪ təɣɪ təmlɛ latv.

²⁷ Kʊtəɣʊv latv na wei pa laki-kv tɔ, awe kələna? Pə taya wei pa laki-kv tɔ. Aŋha, mpv ɪnəɣɪ na má, ma wɛ mə hɛkv ké ɪsu kʊtəɣʊv latv.

²⁸ Mɛ mə tɔka mə təɣɪ teu na í ta kisi-m ma wahalanaa taa.

²⁹ Pə tɔɔ ké ma tʊɣɪ-mɛɣe kawulaya ɪsu ma Caa ná tʊv ma tɔ.

³⁰ Má na-mɛ tu tɔkəna na tɔ nyɔɔki ma kawulaya taa, na í ká caya kumlee tɔɔ na í hʊv kəna ɪsɛɣɛli kpekə naanʊwa na naale.

Simɔŋ kpɛɛsʊvɔv tɔm kpaalvɔv

(Matiyee 26:31-35; Maləki 14:27-31; Yohaani 13:36-38)

³¹ Ḿpɔ́yú Yesu tɔma sɪ: Simɔŋ Simɔŋ Simɔŋ, ke ŋkraŋŋ. Satanɪ səlɔma nəɣɔ na pɔ́ ha-ɪ sɪ ɪ paɣaləɣɪ mə təna ɪsu pa paɣalvɔv təɣɔnaɣa pɛɛ na pá ləsəɣɪ ləɔtv tɔ.

³² Ama ma səlɔma ɪsɔ ké nyá tɔɔ sɪ pɔ́ taa kɔɔ na ń yele ɪsɔ ké nyá taa tɛmmaɔ. Nyaa kɔma na ń layasɪ ɪle nyaa sɔsɪ nyá taapalaa ke apalɔtv.

33 Tənağa Piyee təma Yesu si: Tacaa, ma təma ma təyi təkuyv kə, paa saləka pə tək ma na-η, na paa səm ma na-η tu səna.

34 Μρύγ Yesu cə Piyee si: Piyee, ma heeliyi-η təfoo si mpi pu takı kampaav koou ke saηa tə, n təma təm toosoγo kpeesuyv si n ta nyi-m kə n ta nyi-m.

Liyitee na layate pə təkuyv təm

35 Pəle pə waalı kə Yesu pəəsa i ifalaa si: Maa tiluyv-me na í tee mpv təyələyəli, liyitee fei, huluyv fei, ηtankpate fei tə, í laηa pulvrv cəcəka na? Pa cə-i si: Aai tə ta la-η pulv.

36 Μρύγ Yesu təma i ifalaa si: Təv, pənentε wei í wena liyitee, pəntv í tək i təə, na wei í wena huluyv í tək-kv, na wei í feina layate, pəntv í pεeti i toko na í yana.

37 Ma heeliyi-me təfoo si, nti pa ηmaa lə Təm taa si: Asayaa taa kə pa tv-i tə, pə wεε kə si pə la mρύγ ma nyuyv taa. Na nti ηmaatv taa yəγata mρύγ ma təə tə tu la teitei kə.

38 Tənağa Yesu ifalaa təma si: Tacaa, layaleε ntə cəneγe naale. Uena Yesu cə-we si: Aai, í yele təle.

*Yesu sələmvv kε Olifinaa puyv təə
(Matiyee 26:36-46; Maləki 14:32-42)*

39 Μρύγ Yesu kvlaa na í lu, na í polo Olifinaa puyv təə, isu i tu lakuyv tə, uena i ifalaa təη i waalı.

40 Pa talaa uena Yesu tə-we si: I sələməyi lə na pə taa kəə na í hoti mayasuyv taa.

41 Tənağa Yesu yela-we na í hatəli pəcó isu yulv í ləγə pəle tu tala timpı tə, uena i luη akula, na í sələm lə si:

⁴² Hai, ma Caa, ye n nōkaa, kōoli wahala sōsō ineyē ma nyūyū taa. Ile paa na mpv la mpi n nōkaa tō, yele ma kōnōkōm.

[
⁴³ Tēnaya isōtaa tillu nōyōlv i lu Yesu tōo, na í sōōsi-i apalōtv.

⁴⁴ M'p'óg'ó lanwakōlle sōsōle kra Yesu, ilena í seesi isōle tēkanēkanē na Isō sēlēmuyv. Na hanaya lukaya isu calēm na ká tosiyi atē.]

⁴⁵ Yesu tēma Isō sēlēmuyv, ilena í kvlī na í mēli i ifalaa cōlō na í mayana isēnyēhē kra pēle na halī pá cañ pa too.

⁴⁶ M'p'óg'ó i pōōsa-wē si: Suweyēle í tookuyv mpv tō? I kvlī, í sēlēmuyv Isō, pē taa kōō na í hoti mayasuyv taa.

Yesu krav

(*Matiyee 26:47-56; Malēki 14:43-50; Yohaani 18:3-11*)

⁴⁷ Yesu tēhna m'p'óg'ó yōyōtvuyv, ile yēlaa samaa tapayale, na ifalaa naanōwa na naale taa lēlv Yutaasi tēena-wēyē nōyō na í kōna-wē. M'p'óg'ó i krētēna Yesu si i krēkēyōna-i.

⁴⁸ Tēnaya Yesu pōōsa-i si: Yutaasi, krēkēnav kē n hvlēyōna kolontunaa si pá kra Yvlv Pēyaya mā na?

⁴⁹ Mpa pa wē Yesu tōo tō, pa ná mpi pē caa lapv tō, ilena pá pōōsi-i si: Tacaā tē yōōna ta layalēē kē?

⁵⁰ Tēnaya Yesu tōo nyōma mpe pa taa lēlv lōma kōtvlv sōsō tēmle tv ntōyōhē hkrāhuyv na í kōoli tēfen.

⁵¹ Ilena Yesu tō-wē si: I yele mpv pē mayanaa.

M'p'óg'ó Yesu tokina yvlv inī i hkrāhuyv, ilena kv mēli isu ku wēv tō.

52 Pə waali ké Yesu pəssa kətəlaa səsaa na Iso təsele tanlaa taa səsaa na Yuta nyóma taa nyuyu nyóma nyuyu nyóma mpa pa kəma-i krau tə si: ǀkəŋ na í nəkí na í kraɣa layalee na kraatəŋ tə, maya ŋmulu isayau ké?

53 Má na-me tu wenna Iso təsele taa ké kuyeeŋ təna na í tá preekí si í kra-m. Ama mə na ahoó səkrətuɣu tē asayaa səsaa mə waatu tapəna saŋa.

Piyee kpeesuyu

(Matiyee 26:57-58,69-75; Maləki 14:53-54,66-72; Yohaani 18:12-18,25-27)

54 Mṛyú pa kra Yesu na pá pona kətulu səsə təyaya, na Piyee təŋaya i waali ké táálám tə.

55 Paa tayana kəkə ke taya heku taa. Təŋaya Piyee polaa na í sətí mpa pa pamna kəkə ŋke tə pa heku taa.

56 Təmle tu alonyəŋ nəɣulu i na-i kəkə kpeenə na í caɣaa, ilena í nyəni-i təpəŋŋ na í tə si: ǀna apalu ineye.

57 Təŋaya Piyee kpeesaa si: Alu nyá, aai, ma ta nyəni-i yoo.

58 Pə lapa layasaya ke pəcə, ilena nəɣulu tətə náá na Piyee, na í tə si: Pa taa weyele na nyá tətə. Ama Piyee cə apalu iní si: Pə taya ma.

59 Pə tasa layasaya ke lapu, ilena nəɣulu tətə náá seesi isəle si: Tampana tə, apalu inə na Yesu ké. Pə taya pulu tə, i ké Kalilee tu ké.

60 Təŋaya Piyee cəwa si: Nti apalu nyá n yəɣətəɣi tə ma ta nyi-ti.

ǀ nəɣə ta tu tiita ate ile kampaau koo krakraa inəɣəle.

61 Təŋaya Taca pəsaa na í yaya Piyee ke isəle. Ilena Piyee təsi nti Taca ka yəɣəta-i tə tə tə si: Mpi pu

taki kampaav kouu ke saŋa tɔ n tɛma tɔm toosoɣo
kpeɛsuɣu si n ta nyi-m kɛ n ta nyi-m.

62 M'p'ɔyɔ ɪ tukaa na ɪ lu, ɪ lena ɪ wii ɪ su ɪ sɔki ɪ sɔki.

Yesu tɔvv na ɪ mapv

(Matiyee 26:67-68; Malaki 14:65)

63 Yɛlaa mpa pa taŋa Yesu tɔ, pa paakayana-ɪ, na
pá makɪ-ɪ.

64 Pa taka ɪ ɪsentɔɔ kɛ na pá tɔŋɪ-ɪ si: Kpeɣe, awe
mapəna-ŋ?

65 Pa yɔɣɔta-ɪ tɔmnaa tɔmnaa kɔwəwutu ke payale
tɔtɔ.

Yesu ponav ke kotuyu sɔsɔɔv

*(Matiyee 26:59-66; Malaki 14:55-64; Yohaani
18:19-24)*

66 Kɔ fema, ɪ lena Yuta nyuɣu nyɛma nyuɣu nyɛma
na kɔtɔlaa sɔsaa na ɪsɔ Tɔm seɣesɛlaa pá koti pa tɛma.
M'p'ɔyɔ pa pona Yesu kɛ pa kotuyu sɔsɔɔv taa.

67 Na pá pɔɔsi-ɪ si: N kɛ Mesii? Cɔ-tv na tɔ nu.

M'p'ɔyɔ Yesu cɔ Yuta nyuɣu nyɛma si: Ma heeliyi-
meɣe na u tisiyina-m.

68 Ye ma pɔɔsa-meɣe kɔpɔɔsutv nti, u cɔɔ-m natɛli.

69 Ama pə kraɣav pənente tɔ, Yulu Pəɣaya má maa
caya ɪsɔ tɔŋ tɔna tv kɔŋkɔŋ taa.

70 Tɔnaɣa Yuta nyuɣu nyɛma tɔna pəsənaa si: Ye
mpv n kɛ ɪsɔ Pəɣaya ntɔ?

M'p'ɔyɔ Yesu cɔ-wɛ si: Tɔ maɣamaya tɔ lunna mə
nɔɔsi taa, ma kɛ ɪsɔ Pəɣaya kɛ.

71 Tɔnaɣa Yuta nyuɣu nyɛma tɔma si: Tɔ luna
ɪ nɔɣɔ na tá maɣamaya tɔ nu ɪɛ, tɔ tasəɣi aseeta
nyɛma ke pɛekuyv si tɔ lepe?

23

Yesu ponav ke Pilati
(*Matiyee 27:1-2,11-14; Malaki 15:1-5; Yohaani 18:28-38*)

¹ Tənaɣa kotilaa təna kulaa na pá pona-i Pilati isentaa.

² M̄p̄ógú pa suu-i təm tuyu ke təna si: Tə mayana apalu inɛ i tusəyi tá yəlaa si pá taa feli Lom wulav səsə ke lampuunaa. Haləna í təɲ si inəɣələ wulav səsə Kilisiti.

³ M̄p̄ógú Pilati pəssa Yesu si: Nyagale Yuta nyéma wulav səsə inəyi?

Ulena Yesu cə Pilati si: Ntəɣələ n yəɣəta mpv.

⁴ M̄p̄ógú Pilati heela kətəlaa səsaa na samaa si: Maa naa apalu inɛ i kwakələtu se.

⁵ Ama kətəlaa səsaa na sɛɛsa isələ si: I sɛyɛsəyi yəlaa ké si pá kisi tetu səsaa. Hatoo Kalilee ke i caala-ti, na í cə Yuta tetu təna, halı nənəw kele i tala cənɛ.

Yesu ponav ke Heləti

⁶ Pilati nu kətəlaa səsaa təm nti, ulena í pəssi si: Apalu inı Kalilee tu ke?

⁷ Pilati kəma na í cəkəna si Yesu ké Heləti ifalu ulena í tə si: I pona-i Heləti. Pə pamna ílé i ka wɛ Yosalem ke kuyɛɛɲ inı i taa tətə.

⁸ Heləti ná Yesu ulena i laɲle hulumı səsəm. Pə taɣa pulu, i ka nu i təm, ulena í nyuli hatoo ləɲ si í na-i. Na i tɛɛlayaa si i ká lapı-i piti təmle natəli na í ná.

⁹ Na í pəssa-i təmnaa paɣalɛ. Ama Yesu ta cə-i paa kuləmuyv.

¹⁰ Kətəlaa səsaa na Isə Təm sɛyɛsələa naa wɛ təna na pɛlɛ pá suuki-i isayatu na isələ kuvɛɛmlɛ.

11 Heləti na ɪ yoolaa pa wonaɣa Yesu kɛ na pɑ laki-
ɪ nyaŋ kɛ səsəm. M̄pɹyɔ pa suu Yesu kɛ kaçəka toko
səsə nəɣəlɔ, ɪlɛna pɑ məŋna-ɪ Pilatɪ kiŋ.

12 Kuyaku ŋku ku maɣamaya kɛ Heləti na Pilatɪ pa
ciikaa. Pəyele paa wɛna təma na kolonja kɛ.

Sɪ pɑ kv Yesu kɛ pɑ kv-ɪ

*(Matiyee 27:15-26; Maləki 15:6-15; Yoħaanu
18:39-19:16)*

13 M̄pɹyɔ Pilatɪ kota kətəlaa səsaa na ɪcatɛ nyuyɔ
nyəma na samaa,

14 na ɪ tɔ-wɛ sɪ: ɪ kənə-m apalɔ ɪnɛ sɪ ɪ tolisiyi yəlaa.
Tɔɔ, ɪlɛ ma pəsə-ɪ təmnaa kɛ mə ɪsɛntaa. Ama ma ta
na kawalasi nsi ɪ tɔ-ɪ tɔ sɪ taa nakələyi ɪ kiŋ.

15 Heləti maɣamaya nɑ tɑ na ɪsayaɔ kɛ Yesu kiŋ
tətɔ, pə tɔɔ kɛ ɪ taɣana-tuyɔ-ɪ məŋnav. Apalɔ ɪnɛ ɪ ta
wakəli pulɔ mpi pə nəɣəsəna pɑ kv-ɪ pə tɔɔ tɔ.

16 ɪlɛ maa yeke na pɑ mapɪ-ɪ akpatɛɛ ɪlɛna ɪ tɛɛ.

[

17 Paa Tɛɛɔ acima wɛna a tɔɔ pə wɛɛ sɪ Pilatɪ ɪ tɔli-
wɛɣɛ saləka tɔ nəɣəlɔyɔ.]

18 M̄pɹyɔ pa təna pa kɛntaa na pɑ koɔ sɪ: Yelɛ pɑ
kv ɪnɛ ɪni, na ɪ tɔli-tuyɔ Palapaasi.

19 Yɔlɔkɔlɛ təm na yooɔ nakvli ku lapəna ɪcatɛ taa
na pɑ təkɪ Palapaasi.

20 Pilatɪ sɔla teu sɪ ɪ yeki Yesu, ɪlɛna ɪ tasəna- wɛɣɛ
yɔɣətənav.

21 Ama pɛlɛ pa mapɪ kapusi sɪ: Kamɪ-ɪ səm tesika
tɔɔ, kamɪ-ɪ səm tesika tɔɔ.

22 M̄pɹyɔ Pilatɪ tasa-wɛɣɛ yɔɣətənav kɛ təm tooso
nyəm sɪ: ɪlɛ ɪsayaɔɔ ntiyi ɪ lapɑ? Ma ta na nti tɔ tɔɔ
paa kv-ɪ tɔ. ɪlɛ maa yeke na pɑ mapɪ-ɪ akpatɛɛ ɪlɛna ɪ
tɛɛ.

23 Ama pa tasa kiisuyu na toŋ na isəle kuɛɛmlɛ si paa kam-i tesika tɔɔ. Haləna pa kakiisası nsı si nu Pilati.

24 Tənaɣa Pilati tɔma si: ʔ la isəna í caa tɔ.

25 ʔlena í tɔli-wɛɣe wei paa təka yulɔkɔle na yoo tɔ na pa təŋaɣa si pá ye-le-i tɔ, na í cɛle-wɛɣe Yesu si pá lana-i nti pa sɔɔlaa tɔ.

Yesu kam

(*Matiyee 27:32-44; Maləki 15:21-32; Yohaani 19:17-27*)

26 Pa tɛɛkayana Yesu ɔle pə pamna Silɛni tɔ wei pa yaa si Siməŋ tɔ i luna taale nté na pá sulı-i, na pá kpa-i na pá svki-i Yesu tesika si í təŋna i waalı.

27 Yəlaa samaa tuutuuma təŋaɣa i waalı na alaa tɔtɔ, na pele pá kpa pa laŋa na pá wiiki i tɔɔ.

28 Ḿpóyó Yesu pəsəna alaa mpe pa tɔɔ na í tɔ-we si: Hai Yosalem alaa me, í taa wii-m. Ama í wii mə na mə piya.

29 Pə taya pulɔ, kuyɛɛŋ wɛɛ i ká kɔɔ wei i taa paa tɔ si: Nyuleleŋ nyəma nté kaalɔvası, mpa pa ta tu məli məlvuɔ mayamaɣa yaa, mpa pa həla pə ta mvsı tɔ.

30 Waatu inəɣi paa wiikina pɔ́óŋ si: ʔ nyəki-tɔ. Na paa tɔ pulası si: ʔ takı-tɔ.

31 Pa ta kpisi taleɛ, kacanɣana tawvsi na?

32 Ḿpóyó pa kpeŋna yəlaa asayaa ke naale tɔtɔ si pa kuyi pá na Yesu.

33 Pa kəma pa tala timpı pa yaa si Nyompəɣɔlaya tɔ, ɔlena pá ká Yesu ké səm tesika tɔɔ ké təna, na pá ká asayaa mpe tɔtɔɣɔ tesikası tɔɔ, lɛlv ke i ntəɣəŋ tɔɔ, lɛlv ke i mpətəŋ tɔɔ.

34 Ḿpóyó Yesu si: Taca, taa nyəni pa isayatu, pa ta nyi nti pa laki tɔ.

Ilɛna pá tɔ tɛtɛ kɛ ɪ wontu tɔɔ na pá tala-tɪ.

³⁵ Yɔlaa samaa sɛŋa tɛna na pá nyənəyi. Yuta nyuyɔ nyɔ́ma wonɔɔa-ɪ na pá tɔŋ si: Ye tampana ɪ kɛ Mesii wei Iso lɛsaa tɔ ɪ ya ɪ ti nyuyɔ, ɪsu ɪ ka yaru lɛlaa tɔ ɪɛ.

³⁶ Yoolaa ná wonɔɔa-ɪ tɔtɔ na pá pona-ɪ lum kɔnyɔŋəm napɛli,

³⁷ na pá tɔŋɪ-ɪ si: Ye n kɛ Yuta nyɔ́ma Wulav sɔsɔ, waasi nyá tɔyi nyá mayamaya.

³⁸ Paa ŋmaawa na pá pusi ɪ nyuyɔ tɔɔ si: Yuta nyɔ́ma Wulav sɔsɔ ntɔ.

³⁹ Asayaa mpa pa kama tesika tɔɔ tɔ pa taa lɛlv ná tɔv-ɪ si: Isu si Mesii kɛɛ nyá yaa? Ya nyá ti nyuyɔ na ń kɔɔntɛna tá na ń ya tɔtɔ.

⁴⁰ Ama lɛlv ná kalɛna ɪlé si: Salɛka kulɔm ɪnəyi pa tu nyá, ɪɛ pepe tɔɔ kɛ nn see Iso?

⁴¹ Pa tɔyɔ taya salɛka ɪnɛ tɔ pə kɛɛsaa kɛ. Ta kulapɔtv fɛlɔyɛna-tv. Ama ɪnɛ ɪlé, ɪ ta la kawalaya nakɛli.

⁴² Ilɛna ɪ tɔ Yesu si: Yesu n kɔŋ ń kɔɔ nyá kawulaya tɔyɔv tɔ tɔɔsi ma tɔɔ.

⁴³ M'pɔyɔ Yesu cɔ-ɪ si: Tɔm tampana kɛ ma heeliyi-ŋ, saŋa wɔlɛ tɛnɛ tɔ mayamaya má na-ŋ tu suv alɛsanna.

Yesu hɛɛv

(Matiyee 27:45-56; Malɛki 15:33-41; Yohaani 19:28-30)

⁴⁴ Tɛnaɔa pə mɛla yuyɔ ɪsu ahoo, pəyele pu wɛ ɪsu ilim sikuyɔ taka kɛ. M'pɔyɔ sɛkɔɔyɔv nyala ɪcatɛ tɔɔ, halɛna pə tala ilim hɔv waatv.

⁴⁵ Puvɔyɔ ŋku ku kaya Iso tɛsɛɛɛ sɔsɔɛɛ taa tɔ kulɛ kv kɛsɛna kv hɛkv taa na kv faya hun naalɛ kɛ yem.

46 Ilena Yesu kiisina nəƷə səʂəƷa si: Ma Caa, kpaƷa-m. I tema m̀p̀ỳƷə yəƷətuƷu ilena í hee.

47 Lom yoolaa nyuƷu tu ná pə təna mpi pə lapa mpv tə, ilena í sa Iso na í tə si: Tampana təə, yulv ine i ka ké yulvpaŋ ké.

48 Samaa wei i təna i kəma nyənuƷu tə i ná pə təna mpi pə lapa mpv tə, ilena pá kpa pa laŋa na pá məli kpente.

49 Yesu cewaa təna, na alaa mpa pa təŋaya-i hatoo Kalilee tə pa səŋa táálém̄ təə na pá nyənəƷi mpi pə laki tə.

Yesu pim

(*Matiyee 27:57-61; Maləki 15:42-47; Yoħaanu 19:38-42*)

50-51 Yuta icate Alimatee apalv nəƷəluƷu pa yaakaya Yosεεfv. Apalv ine i ké yulvpaŋ na í təŋəƷi tampana na i keŋayana Iso Kawulaya təə. Mpe pa kotayana kotuyu səʂəʂv ŋkv. Ama i taapalaa kotuyu nyéma lelaa tu nti tə pələ na pá la tə tə ta maƷa-i.

52 M̀p̀ỳƷə i kulaa na í polo Pilati kiŋ na í sələmi-i si i kpaƷəƷi sətv.

53 Ilena í polo na í tisi sətv ke tesika təə na í caa kponkrontu toŋ nyəntv puŋkahulvŋa na í tak-i, na í pimi-i pələav ŋku paa hula kəkpaŋuƷu taa na pa ta pinta nəƷəlv tə kv taa.

54 Aləsima wule nté pə təna pə həla mpv, na kvyakv kvheesvƷu caaki caalvƷu.

55 Alaa mpa pa təŋaya Yesu ké hatoo Kalilee tə pá na Yosεεfv pa poləna. Pa wiila pələav taa na pá ná isəna pa husa sətv tə.

56 Ilena pá kpe na pá tayani nimnaa na tulaalvnaa mpa paa saƷali sətv tə.

Ama pa heesa koyaku kuhesuyu wule isu kusasutu
taa weu to.

24

Yesu fem

(*Matiyee 28:1-10; Malaki 16:1-8; Yohaani 20:1-10*)

¹ Mpyúyú alaa taa ten ke cimaasi tanaŋ tee na pá kuli
na pá polo pəlaau tɔɔ, na pá tɔka pa nim sɔɔsɔŋ nyəm
mpi paa tayanaa tɔ.

² Mpyúyú pa mayana pə kula pəlaau pəle ke pəlaau
nəyɔ na pá pilimi-te na pá pona pooluŋ.

³ Tənaɣa pa suu pəlaau taa, ama pa ta mayana Taca
Yesu.

⁴ Pa wee na pa tɔŋna pə tɔm mayasuyu, ile apalaa
napələyi naale lu pa tɔ kele na pá suu wontu na tɔ
tee kəkə tənɣənənyəni.

⁵ Səyɔntu kpa alaa na pá ká pa nyɔɔŋ na ate. Ilena
yəlaa mpe pá tɔ-we si: Weesuyu tu ke mə pɛkəyi
səttaa heku na?

⁶ I fei cəne, i fema. I tá tɔɔsi nti i ka heela-meyɛ i ka
weu Kalilee tɔ si:

⁷ Pə wee ké si pá tu Yulu Pəyaya ke asayaa niŋ taa,
na pá ka-keɣe tesika tɔɔ, ile kaa fe pə wee tooso wule.

⁸ Tənaɣa pa tɔɔsa Yesu kuyɔɔtɔtu nti.

⁹ Alaa luna pəlaau tɔɔ, ilena pá kpaɣa pə tənaya
mpu na pá keesi Yesu ifalaa naanɔwa na kolum na
ləlaa tənə.

¹⁰ Alaa mpeɣele Makətala Mali na Saani na Saaki
too Mali. Pa na ləlaa ké, na tɔm kolumtu ntəyi pɛle pa
tasa tillaa ke heeluyu.

¹¹ Ama tillaa ná huukaya si tɔm nti alaa heela-we
tɔ tɔ luna-weɣe yem ké, pa ta mu-we na-ti.

12 Paa na mpv Piyee kulaa na í kpaɣa asewa na í polo pɛlaav tɔɔ. I talaa ɔlena í lunj na í wiili na í mayana kponkpontu tonj nyɛntv pɔnjkahɔlɔɔja saalasɩ tike. Pɛ waalɩ kɛ ɩ kulaa na í mɛlɩ ɩ tɛ na piti kra-ɩ sɔsɔm kɛ nti tɛ lapɩ mpv tɔ tɔ tɔɔ.

Yesu na tillaa naale pa tɔm
(Malaki 16:12-13)

13 Wɔlɛ ntɛ tɔ mayamaya kɛ Yesu na tillaa taa naale napɛlɩ nɔ kulaa na pɔ puki ɩcatɛ nte pa yaa sɩ Imayusi tɔ. ɩcatɛ ntɛ na Yosalem pɛ poolunj nɔɣɔsɛna kilomɛɛtɛlɛnaa naanɔwa na kulɔm.

14 Mpi pɛ tɛna pɛ hɔlaa tɔ pɛ faaci kɛ pa lakaya.

15 Pa tɔɔna yɔɣɔtɔɣv na pɔ mayasɔyi-tɩ ɩlɛ Yesu mayamaya hika-wɛɣɛlɛ, na í na-wɛ pɔ tɔɔ.

16 Pa na-ɩ, ɩlɛ pɛ ta cɛ pa ɩsɛntɔɔ kɛ sɩ pɔ nyɛmɩ-ɩ.

17 Tɛnaɣa Yesu pɔɔsa-wɛ sɩ: I tɔɔ ɩlɛ tɔm ntiɣi í mayasɔyi mpv?

17 Mɔpɔɣɔ pa sɔɔna na pa lanja wakɛla tɛnanɔnɔɔ.

18 Tɛnaɣa pa taa lelɩ wei pa yaa sɩ Kɛleupaasɩ tɔ ɩ tɔma-ɩ sɩ: Pɛ pɔv Yosalem ɩnɛ ɩ tɛna tɔ, nyɔ tike nyɔ ta nuna ntɛɣɛ kɔkɔlɔnaa mpa pa hɔla kuyɛɛɔɔ ɩnɛ ɩ taa tɔ?

19 Mɔpɔɣɔ ɩ pɔɔsa-wɛ sɩ: Kɔkɔlɔnaa mpa ye?

ɩlena tɔɔlaa naale cɔ Yesu sɩ: Mpi pɛ mayana Nasalɛtɩ Yesu wei ɩ kɛ ɩsɔ kuyɔɣɔtɔv telɛsɩlɩ sɔsɔ tɔ. Pɔcɔ ɩ ka pɔsa tɔma sɔsɔna lapɩ na sɛɣɛsɩɣv kɛ pɛ tu fɛɩ, halɛna ɩsɔ mayamaya nyɛna-ɩ sɔsɔ na yɛlaa tɛna tɔtɔ.

20 Ta kɔtɛlaa sɔsaa, na tɔ nyɔɣv nyɔma pa kpana-ɩ na pɔ kv-ɩ, na sɔm tesika tɔɔ kɛ pa kama-ɩ.

21 Tɔ tɛlayaa sɩ ɩnɩ ɩ kɔ yana ntɛɣɛ ɩsɛɣɛlɩ nyɔɣv. Tɔv saɔna taa wɛɛ tooso kɔlɔ, pɛ tɛnaɣa mpv pɛ hɔlɔɣv tɔ.

22 Pəle pə paasi tá taa alaa napəli pa tu-tuyv piti taa. Pa taa tev na pá polo pəlaav təə.

23 Ama pa ta mayana sətv. Pa məlaa ilena pá heeli-tv si: Isətaa tillu lu tá təə, na i heela-tv si i fema.

24 Tá taa ləlaa ná pola pəlaav təə na isəna mpi alaa keesaa tə, mprúyú pa mayanaa tətəjeleŋ. Ama i mayamaɣa ke pa ta ná.

25 Tənaɣa Yesu təma-we si: I ké laɣatv feinaa ké. Pepe təə ké u mvyi ləŋ ke nti Isə kvyəɣətv teləsəlaa ka kraalaa tə ye?

26 Pu wee si Mesii ká təɣə kənyəŋ ke mprúyú na pəcə pá tv-i teeli mēe.

27 Mprúyú i kraɣa Isə Təm takəlaya taa təm na í seɣes-weɣe timpɪ pa ɣəɣəta i təm tə. Moisi takəlasti ke í caalənaa na í krenti na í tɣətəna Isə kvyəɣətv teləsəlaa təna nyəŋsi taa.

28 Pa kəma na pá tala ɪcate nte pa pukaya tə, ilena Yesu la isu i tēeki təna təə.

29 Ama pa kra-i si: Tá na-ŋ tə suv, nn naa taanaɣa taanaa, na pə caa yuyu.

Mprúyú Yesu caɣaa na í na-we pá taŋ taanaɣa.

30 I na-we pa caɣaa na pá təkɪ, ilena í kraɣa pətopoto na í see Isə ké í na təmlə, ilena í faɣa-i na í cele-we.

31 Tənaɣa pə cəpa pa isentəə na pá nyəmi-i. Mprúyú i mʊka yem ké pa hekv taa təna.

32 Tənaɣa pa təma təma si: Aŋhaa, pətooli, tə ɣəɣətaya na í seɣesəɣi-tuyv Isə Təm ke mpraav taa tə pə suv-tuyv teu təkəŋkaŋ na?

33 Tənaɣa təŋlaa naale inu i kvla kprakpa na pá məli Yosalem. Ilena pá mayana pa naanəwa na kvləm inu na pa taapalaa pa kotaa,

34 na pá təŋ si: Tampana təw Tacaɔ fema. Siməŋ na-ɪ.

35 Ḿpóyó mpe pa mayamaɣa pa keesa-weyɛ mpi pə lapa-weyɛ mpaav taa tə, na ɪsəna pa nyəmna Yesu ké potopoto təfayale tə.

Yesu ifalaa təw luw

(Matiyee 28:16-20; Maləki 16:14-18; Yoħaanu 20:19-23; Tillaɔ Təmlɛ 1:6-8)

36 Pa təŋna ḿpóyó yəyətuyɔ, ɪlena Yesu mayamaɣa lu pa hekv taa na í tə-we si: ɪsə í heesi laŋa.

37 Tənaɣa səyɔntɔ kra-we na pá tənəŋ paaki. Pə taya pulɔ, paa nyəmaɣa si asənaalu ké.

38 Tənaɣa Yesu təma-we si: Pepe təw ké mə pɔntɔ kpeetəyi mpɔ? Na pepe təw ké í lakɪ sika ke ḿpóyó mə taa?

39 ɪ nyəni ma nin na ma nəðheɛ na í ná, maɣa te. ɪ takɪ-m na í ná. Ma wena tənuyɔ na mɔwa, ma feɪ ɪsu mpi pə naa yem tə.

40 Yesu yəyətə mpɔ, ɪlena í h́lí-weyɛ ɪ nin na ɪ nəðheɛ.

41 Lanhulɔmlɛ na piti wei ɪ kra-we tə pə katatəlaya təw pa ta pəsi na pá mu-tɪ. Tənaɣa ɪ pəsa-we si: ɪ wena təyənaya nakələyi cəne?

42 Ḿpóyó pa kəna-ɪ tinte kɔwəpələ tilimle,

43 na í mu na í təyɔ pa ɪsɛntaa.

44 Pə waali ké ɪ təma si: Ntəyi maa heela-meyɛ waatɔ wei ma na-me tu weɛ tə si, ma təm nti nti paa ŋmaa Moisi takəlasɪ taa na ɪsə kuyəyətɔtɔ teləsəlaa nyəŋsi taa na Yontu taa tə tu la.

45 Ḿpóyó ɪ kula pa ɪsɛ si pá cəkəna ɪsə Təm takəlasɪ.

46 Na ɪ heela-we si: Pa ŋmaawaɣa si pə weɛ si Mesii ká si ké na ɪ ká fe pə kuyeyɛŋ tooso nyəŋkv wule.

⁴⁷ Pə wεε si pá təkɪ ɪ hətɛ na pá lakəna waasv ke piitimnaa təna, na pá hə yəlaa na pá layasɪ təntɛ na pá husɪ pa ɪsayatvnaa. ɪlɛ Yosalem ke paə caaləna na páćó.

⁴⁸ Mɛyɛlɛ mpa pa naWa na paə hólɪ pá tampana tə pá seeta nyéma.

⁴⁹ Ma Caa təma sɪ ɪ ká la-mɛyɛ kucəəv ŋku tə ma mayamaya maa yelina na kv kəə-mɛ. Ama í ká caya Yosalem taa ké haləna ɪsə toma kəə na a tii mə təə na páćó.

Yesu kpav ke ɪsətəa

(Maləki 16:19-20; Tillaa Təmlɛ 1:9-11)

⁵⁰ Pə waalɪ ké Yesu kpaɣa-wɛ na pá lu ɪcatɛ waalɪ na pá wvsəna Petanii. Tənaɣa ɪ kvsə ɪ niŋ na ɪsə na í kooliyɪ-wɛyɛ ɪsə kəpantv.

⁵¹ ɪ təŋna-wɛyɛ koolɛɛ ke kooluyv, ɪlɛna í yeɛlɛ-wɛ na pá kpaasɪ-ɪ ɪsətəa.

⁵² Pɛɛlɛ pa tɛma-ɪ sɛɛv ɪlɛna pá məɪɪ Yosalem na laŋhəlvmɛ kvɣɪ-wɛ.

⁵³ Pa saasaya ɪsə təsɛɛɛ ke tam ké na pá san ɪsə.

PHIPI LI ISO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377